太子瑞应本起经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说明

根据《乾隆大藏经》小乘阿含部第 0661 部，吴月支优婆塞支谦译《太子瑞应本起经》原藏影印本校正注音，句读及注音仅作参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二三年三月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
太子瑞应本起经卷上 ..... - 3 -
太子瑞应本起经卷下 ..... - 32 -
结诵仪一 ..... - 63 -
结诵仪二 ..... - 67 -
释迦文佛圣诞祝仪 ..... - 72 -

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
结祥云．诚意方殷．诸佛现全身。

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃．

jìngsān yè zhēnyán
净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵. 娑嚩. 婆嚩秫驮. 娑嚩达摩娑嚩. 婆嚩秫度憾.

ān tǔ dì zhēnyán
安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆. 母驮喃. 唵度噜度噜. 地尾. 娑婆诃.

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng
唵. 誐誐曩. 三婆嚩. 韈日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì
开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

tài zǐ ruì yìng běn qǐ jīng juànshàng

太子瑞应本起经卷上[1]

wú ròu zhī yōu pó sè zhī qiān yì
吴月支优婆塞支谦译

fó yán
佛言：

wú zì niàn sù mìng wú shù jié shí běnwéi fán rén[2] chū
“吾自念宿命，无数劫时，本为凡人[2]。初
qiú fó dào yǐ[3] lái jīng shénshòuxíng zhōubiàn wǔ dào yī shēn sǐ huài
求佛道以[3]来，精神受形，周遍五道。一身死坏，
fù shòu yī shēn shēng sǐ wú liàng pì yù jìn tiān xià cǎo mù zhǎn yǐ
复受一身，生死无量。譬喻尽天下草木，斩以
wéi chóu jì wú gù shēn bù néng shǔ yǐ
为筹，计吾故身，不能数矣。

fú jí tiān dì zhī shǐ zhōng wèi zhī yī jié ér wǒ gēngtiān
“夫极天地之始终，谓之一劫，而我更天
dì chénghuàizhě bù kě chēng zǎi yě suǒ yǐ gǎnshāng shì jiān tān yì
地成坏者，不可称载也。所以感伤世间贪意
cháng liú mò yú ài yù zhī hǎi wú dú fǎn[4] qí yuán gù zì miǎn ér
长流，没于爱欲之海，吾独反[4]其源故，自勉而
tè chū shì yǐ shì shì qín kǔ bù yǐ wéi láo xū xīn yào jìng wú
特出。是以世世勤苦，不以为劳；虚心乐静，无
wéi wú yù juān[5] jǐ bù shī zhì chéngshǒu jiè qiān bēi rěn rǔ yǒng
为无欲；捐[5]己布施，至诚守戒，谦卑忍辱，勇
měng jīng jìn yī xīn sī wéi[6] xué shèng zhì huì rén huótiān xià bēi
猛精进，一心思惟[6]，学圣智慧；仁活天下，悲
qióngshāng è wèi wò yōu qī yù yǎngzhòngshēng jiù jì kǔ rén
穷伤厄，慰沃忧戚，育养众生，救济苦人，

---

[1] 麗本：佛說太子瑞應本起經卷上；永樂北藏本及龍藏本：太子瑞應本起經卷上
[2] 麗本：夫；永樂北藏本及龍藏本：人
[3] 麗本：已；永樂北藏本及龍藏本：以
[4] 麗本：欲反；永樂北藏本及龍藏本：反
[5] 麗本：損；永樂北藏本及龍藏本：捐
[6] 麗本：微；永樂北藏本及龍藏本：惟

chéng shì zhū fó bié jué zhēn rén gōng xūn lěi jī bù kě dé jì
承事诸佛别觉真人，功勋累积，不可得记。

zhì yú xī zhě dìng guāng fó xīng shì yǒu shèng wáng hào míng
“至于昔者，定光佛兴世，有圣王号名

zhì shèng zhì zài bō mó[8] dà guó mín duō shòu lè tiān xià tài píng
制[7]胜治，在钵魔大国，民多寿乐，天下太平。

shí wǒ wéi pú sà míng yuē rú tóng yòu huái cōng ruì zhì dà bāo
时，我为菩萨，名曰儒童，幼怀聪叡，志大包

hóng yǐn jū shān zé shǒu xuán xíng chán wén shì yǒu fó xīn dú
弘，隐居山泽，守玄行禅。闻世有佛，心独

xǐ huān pī[9] lù pí yī xíng yù rù guó dào jīng qiū jù jù zhōng
喜欢，被鹿皮衣，行欲入国。道经丘聚，聚中

dào shì yǒu wǔ bǎi rén pú sà guò zhī zhōng rì jìng yè lùn dào
道士，有五百人，菩萨过之，终日竟夜，论道

shuō yì shī tú jiē yuè lín dāng bié shí wǔ bǎi rén gè sòng yín qián
说义，师徒皆悦。临当别时，五百人各送银钱

yī méi pú sà shòu zhī
一枚，菩萨受之。

rù chéng jiàn mín xīn rán cōng cōng píng zhì dào lù sǎ sǎo
“入城见民，欣然怱怱，平治道路，洒扫

shāo xiāng jí wèn xíng zhě yòng hé děng gù xíng rén dá yuē
烧香。即问行者：‘用何等故？’行人答曰：

jīn rì fó dāng lái[10] pú sà dà xǐ zì niàn shèn kuài jīn
‘今日佛当来。’菩萨大喜，自念：‘甚快！今

dé jiàn fó dāng qiú wǒ yuàn
得见佛，当求我愿。’

yǔ qǐng wáng jiā nǚ guò jué míng qú yí xié shuǐ píng chí
“语顷，王家女过，厥名瞿夷，挟水瓶持

qī méi qīng lián huā pú sà zhuī ér hū yuē dà zǐ qiě zhǐ qǐng yǐ
七枚青莲华。菩萨追而呼曰：‘大姊且止！请以

bǎi yín qián gù shǒu zhōng huā nǚ yuē fó jiāng rù chéng wáng zhāi
百银钱雇手中华。’女曰：‘佛将入城，王斋

jiè mù yù huā yù shàng zhī bù kě dé yě
戒沐浴，华欲上之，不可得也。’

---

[7] 麗本：名曰；永樂北藏本及龍藏本：號名
[8] 麗本：摩；永樂北藏本及龍藏本：魔
[9] 麗本：披；永樂北藏本及龍藏本：被
[10] 麗本：來入城；永樂北藏本及龍藏本：來

yòuqǐngyuē zǐ kě gèng qǔ qiú gù èr bǎi sān bǎi bù
“又请曰：‘姊可更取求。’雇二百、三百不
kěn jí tànnángzhōng wǔ bǎi yín qián jìn yòng yǔ zhī qú yí niànhuā
肯。即探囊中五百银钱，尽用与之。瞿夷念华，
jí zhí shùqián nǎi gù wǔ bǎi tān qí yín bǎo yǔ wǔ jīnghuā zì
极直数钱，乃雇五百，贪其银宝，与五茎华，自
liú èr méi huí bié yì yí cǐ hé dào shì pī lù pí yī cái bì
留二枚。回别意疑：‘此何道士，披鹿皮衣，裁蔽
xíng tǐ bù xī yín qiánbǎo dé wǔ jīnghuā xī[11] yí fēi héng
形体，不惜银钱宝，得五茎华？’熙[11]怡非恒，
zhuī hū nán zǐ yǐ chénggào wǒ shì[12] huā kě dé bù zhě
追呼：‘男子！以诚告我，是[12]华可得；不者，
duóqīng pú sà gù[13] yuē mǎihuācóng bǎi qián zhì wǔ bǎi yǐ[14]
夺卿。’菩萨顾[13]曰：‘买华从百钱至五百，已[14]
zì jiāo jué hé yí xiāngduó nǚ yuē wǒ wáng jiā rén lì néng
自交决，何宜相夺？’女曰：‘我王家人，力能
duóqīng pú sà nì[15] rán yuē yù yǐ shàng fó qiú suǒyuàn ěr
夺卿。’菩萨匿[15]然曰：‘欲以上佛，求所愿耳。’
qú yí yuē shàn yuàn wǒ hòushēng chángwéi jūn qī
“瞿夷曰：‘善！愿我后生，常为君妻，
hǎochǒu bù lí[16] bì zhì xīn zhōng lìng fó zhī zhī jīn wǒ nǚ ruò
好丑不离[16]；必置心中，令佛知之。今我女弱，
bù néng dé qián qǐng jì èr huā yǐ xiàn yú fó pú sà xǔ yān
不能得前，请寄二华，以献于佛。’菩萨许焉。
xū yú fó dào guówángchénmín jiē yíng bài yè gè sàn
“须臾佛到，国王臣民，皆迎拜谒，各散
mínghuā huā xī duò dì pú sà dé jiàn fó qián sàn wǔ jīnghuā
名华，华悉堕地。菩萨得见佛前[17]，散五茎华，
jiē zhǐ kōngzhōng dāng fó shàng rú gēnshēng wú duò dì zhě hòusàn
皆止空中，当佛上如根生，无堕地者。后散
èr huā yòu xié zhù fó liǎngjiānshàng fó zhī zhì yì zàn pú sà yán
二华，又挟住佛两肩上。佛知至意，赞菩萨言：

---

[11] 麗本：憘；永樂北藏本及龍藏本：熙
[12] 麗本：此；永樂北藏本及龍藏本：是
[13] 麗本：顧；永樂北藏本及龍藏本：雇；校勘：顧
[14] 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：已
[15] 麗本：慝；永樂北藏本及龍藏本：匿
[16] 麗本：相離；永樂北藏本及龍藏本：離
[17] 麗本：佛；永樂北藏本及龍藏本：佛前

rǔ wú shù jié suǒ xué qīng jìng xiáng xīn qì mìng shě yù shǒu kōng
‘汝无数劫，所学清净，降心弃命，舍欲守空，
bù qǐ bú miè wú yǐ zhī cí jī dé xíng yuàn jīn dé zhī yǐ
不起不灭，无猗之慈，积德行愿，今得之矣。’
yīn jì zhī yuē rǔ zì shì hòu jiǔ shí yī jié jié hào wéi xián
因记之曰：‘汝自是后，九十一劫，劫号为贤，
rǔ dāng zuò fó míng shì jiā wén 天竺语，释迦为能，文为儒，义名能儒。
汝当作佛，名释迦文。’

pú sà yǐ dé jué[18] yán yí jiě wàng zhǐ huò rán wú xiǎng
“菩萨已得决言，疑解望止，霍然无想，
jì ér rù dìng biàn dài qīng jìng bù qǐ fǎ rěn jí shí qīng jǔ shēn
寂而入定。便逮清净，不起法忍，即时轻举，身
shēng xū kōng qù dì qī rèn cóng shàng lái xià qǐ shǒu fó zú
升虚空，去地七仞，从上来下，稽首佛足。
jiàn dì zhuó shī jí jiě pí yī yù yǐ fù zhī bù zú yǎn ní nǎi
见地濯湿，即解皮衣，欲以覆之，不足掩泥，乃
jiě fà bù dì lìng fó dǎo ér guò fó yòu chēng yuē rǔ jīng jìn yǒng
解发布地，令佛蹈而过。佛又称曰：‘汝精进勇
měng[19] hòu dé fó shí dāng yú wǔ zhuó zhī shì dù zhū tiān rén
猛，后得佛时，当于五浊之世，度诸天人，
bù yǐ wéi nán bì rú wǒ yě
不以为难，必如我也。’

pú sà chéng shì dìng guāng zhì yú niè yuē fèng jiè hù fǎ
“菩萨承事定光，至于泥曰。奉戒护法，
shòu zhōng jí shēng dì yī tiān shàng wéi sì tiān wáng bì tiān zhī shòu
寿终即生第一天上，为四天王。毕天之寿，
xià shēng rén jiān zuò zhuàn lún shèng wáng fēi xíng huáng dì qī bǎo zì
下生人间，作转轮圣王飞行皇帝，七宝自
zhì yī jīn lún bǎo èr shén zhū bǎo sān gàn mǎ bǎo zhū máo
至，一、金轮宝；二、神珠宝；三、绀马宝朱髦
liè sì bái xiàng bǎo zhū máo wěi wǔ yù nǚ bǎo liù xián
鬣；四、白象宝朱髦尾；五、玉女宝；六、贤
jiān bǎo qī shèng dǎo bǎo bā wàn sì qiān suì shòu zhōng jí shàng
监[20]宝；七、圣导宝。八万四千岁，寿终即上

[18] 麗本：記；永樂北藏本及龍藏本：決
[19] 麗本：猛；永樂北藏本及龍藏本：果；校勘：猛
[20] 麗本：鑒；永樂北藏本及龍藏本：監

shēng dì èr dāo lì tiānshàng wéitiān dì shì shòu jìn yòushēng dì qī
生 第二忉利天 上，为天帝释。寿 尽又 升 第七

fàn tiān wéi fàn tiānwáng rú shì shàngzuò tiān dì xià wéishèngzhǔ
梵天，为梵天 王 。如是 上 作天帝，下为 圣 主，

gè sān shí liù fǎn zhōng[21] ér fù shǐ jí qí biànhuà suí shí ér xiàn
各三十六反，终[21]而复始。及其变 化，随时而现，

huòwéishèng dì huòwéi[22] rú lín zhī zōng guó shī dào shì zài suǒxiàn
或为 圣 帝，或为[22]儒林之 宗、国师道士，在所现

huà bù kě chēng jì
化，不可 称 记。

pú sà yú jiǔ shí yī jié xiū dào dé xué fó yì tōng shí
“菩萨于九十一劫，修道德，学佛意，通十

dì xíng zài yī shēng bǔ chù hòushēng dì sì dōushù tiānshàng wéi
地行，在一 生 补处。后 生 第四兜术天 上，为

zhū tiān shī gōngchéng zhì jiù shén zhì wú liàng qī yùn zhī zhì dāng
诸天师，功 成 志就，神 智无 量。期运之至，当

xià zuò fó tuō shēngtiānzhú jiā wéi luó wèiguó fù wángmíng bái jìng
下作佛，托 生 天竺迦维罗卫国，父 王 名 白净，

cōng ruì rén xián fū rén yuēmiào jié yì wēnliáng jiā wéi luó wèizhě
聪 叡仁贤；夫人曰 妙，节义温 良。迦维罗卫者，

sān qiān rì yuèwàn èr qiāntiān dì zhī zhōngyāng yě fó zhī wēishén zhì
三千日月万二千天地之 中 央也。佛之威 神，至

zūn zhì zhòng bù kě shēngbiān dì dì wéiqīng xié[23] gù chǔ qí zhōng
尊至 重，不可 生 边地，地为倾斜[23]，故处其 中，

zhōuhuà shí fāng wǎng gǔ zhū fó xīng jiē chū yú cǐ
周 化十方。 往 古诸佛， 兴皆出于此。

pú sà chū xià huàchéng bái xiàng guàn[24] rì zhī jīng yīn
“菩萨初下，化 乘 白 象，贯[24]日之精。因

mǔ zhòu qǐn ér shì mèngyān cóngyòu xié rù fū rén mèng wù zì
母昼寝，而示 梦 焉，从 右胁入。夫人 梦 寤，自

zhī shēnzhòng wáng jí zhàowèn tài bǔ zhān qí suǒmèng guàyuē
知身 重， 王即召 问太卜，占其所 梦 。卦曰：

dào dé suǒ guī shì méng qí fú bì huáishèng zǐ pú sà zài
‘道德所归，世 蒙 其福，必怀 圣 子。’菩萨在

---

[21] 麗本：周；永樂北藏本及龍藏本：終
[22] 麗本：作；永樂北藏本及龍藏本：為
[23] 麗本：邪；永樂北藏本及龍藏本：斜
[24] 麗本：冠；永樂北藏本及龍藏本：貫

tāi qīngjìng wú yǒuchòu huì yú shì qúnchén zhū xiǎoguówáng wén
胎，清净无有臭秽。于是群臣、诸小国王，闻
dà wáng fū rén yǒushēn jiē lái cháo hè pú sà yú tāi zhōng jiàn
大王夫人有娠，皆来朝贺。菩萨于胎中，见
wài rén bài rú méng luó hú ér shì yīn yǐ shǒurǎng zhī rǎng zhī zhě
外人拜，如蒙罗縠而视，阴以手攘之。攘之者
yì bú yù rǎo rén yě zì fū rén huái rén tiānwèixiàn yǐn shí zì
意，不欲扰人也。自夫人怀娠，天为献饮食，自
rán rì zhì fū rén dé ér xiǎng zhī bù zhī suǒ cóng lái bú fù xiǎng
然日至，夫人得而享之，不知所从来，不复飨
wángchú yǐ wéi kǔ qiě xīn dào sì yuè bā rì yè míngxīngchū shí
王厨，以为苦且辛。到四月八日夜，明星出时，
huàcóngyòu xié shēng duò dì jí xíng qī bù jǔ yòushǒuzhù ér yán
化从右胁生，堕地即行七步，举右手住，而言
yuē tiānshàngtiān xià wéi wǒ wéi zūn sān jiè jiē kǔ hé kě lè
曰[25]：‘天上天下，唯我为尊。三界皆苦，何可乐
zhě
者？’

shì shí tiān dì dà dòng gōngzhōng jìn míng fàn shì shéntiān
“是时天地大动，宫中尽明。梵释神天
jiē xià yú kōngzhōng shì sì tiānwáng jiē zhì jīn jī shàng yǐ tiān
皆下，于空中侍。四天王接置金机上，以天
xiāngtāng yù tài zǐ shēn shēnhuáng jīn sè yǒusān shí èr xiàng
香汤，浴太子身。身黄金色，有三十二相，
guāngmíngchèzhào shàng zhì èr shí bā tiān xià zhì shí bā dì yù
光明彻照，上至二十八天，下至十八地狱，
jí fó jìng jiè mò bú dà míng dāng cǐ rì yè tiānjiàng ruì yìng
极佛境界，莫不大明。当此日夜，天降瑞应，
sān shí yǒu èr yī zhě dì wéi dà dòng qiū xū jiē píng èr zhě
三十有二[26]：一者、地为大动，坵墟皆平；二者、
dàoxiàng zì jìng chòuchùgēngxiāng sān zhě guó jiè kū shù jiē shēng
道巷自净，臭处更香；三者、国界枯树皆生
huā yè sì zhě yuànyuán zì ránshēng qí gānguǒ wǔ zhě lù dì
华叶；四者、苑园自然生奇甘果；五者、陆地
shēngliánhuā dà rú chē lún liù zhě dì zhōng fú zàng xī zì fā chū
生莲华，大如车轮；六者、地中伏藏悉自发出；

[25] 麗本：言；永樂北藏本及龍藏本：言曰
[26] 麗本：有三十二種；永樂北藏本及龍藏本：三十有二

qī zhě zhōngcángbǎo wù kāi xiàn jīng míng bā zhě qiè sì yī bèi pī
七者、中 藏 宝物开现精明；八者、箧笥衣被被

zài yí jià jiǔ zhě zhòngchuānwàn liú tíng zhù chéngqīng shí zhě
[27]在椸架；九者、众 川 万流停住 澄 清；十者、

fēng jì yúnchú kōngzhōngqīngmíng shí yī tiānwèi sì miàn xì yǔ
风霁云除，空 中 清 明；十一、天为四 面 细雨

zé xiāng shí èr míngyuèshénzhūxuán yú diàntáng shí sānzhě
泽 香；十二、明月神珠悬于殿 堂；十三者[28]、

gōngzhōnghuǒzhú wéi bú fù yòng shí sì rì yuèxīngchén jiē zhù bù xíng
宫 中 火烛为不复 用；十四、日月星 辰 皆住不行；

shí wǔ fèi xīng xià xiàn shì tài zǐ shēng shí liù tiān fànbǎo gài
十五、沸星下现，侍太子 生；十六、天[29]梵宝盖

mí fù gōngshàng shí qī bā fāng zhī shénfèng bǎo lái xiàn shí bā
弥覆宫 上；十七、八方之神奉[30]宝来献；十八、

tiānbǎi wèi shí zì rán zài qián shí jiǔ bǎowèngwànkǒu xuánchéng
天百味食自然在前；十九、宝 瓮 万口，悬 盛

gān lù èr shí tiānshénqiān qī bǎojiāo lù chē zhì èr shí yī wǔ
甘露；二十、天神牵七宝交露车至；二十一、五

bǎi bái xiàng zǐ zì rán luó zhù diànqián èr shí èr wǔ bǎi bái shī zǐ
百白 象 子自然罗住殿 前；二十二、五百白师子

zǐ cóngxuěshānchū luó zhù chéngmén èr shí sān tiānzhū cǎi nǚ xiàn
子 从 雪山出，罗住 城 门；二十三、天诸婇女现

jì nǚ jiānshàng èr shí sì zhūlóngwáng nǚ ràogōng ér zhù èr shí
妓女肩 上；二十四、诸龙 王 女绕宫而住；二十

wǔ tiānwàn yù nǚ bǎ kǒngquèwěi fú xiàngōngqiángshàng èr shí liù
五、天万玉女把孔雀尾拂现宫 墙 上；二十六、

tiānzhū cǎi nǚ chí jīn píng chéngxiāng zhī liè zhùkōngzhōng shì
天诸婇女，持金瓶，盛 香 汁，列住空 中 侍；

èr shí qī tiānyuè jiē xià tóng shí jù zuò èr shí bā dì yù jiē
二十七、天乐皆下，同时俱作；二十八、地狱皆

xiū dú tòng bù xíng èr shí jiǔ dú chóng yǐn fú jí niǎoxiángmíng
休，毒痛不行；二十九、毒 虫 隐伏，吉 鸟 翔 鸣；

sān shí yú liè yuàn è yī shí cí xīn sān shí yī jìng nèi yùn fù chǎn
三十、渔猎怨 恶一时慈心；三十一、境内孕妇 产

---

[27] 麗本：披；永樂北藏本及龍藏本：被
[28] 麗本：三；永樂北藏本及龍藏本：三者
[29] 麗本：釋；永樂北藏本及龍藏本：天
[30] 麗本：捧；永樂北藏本及龍藏本：奉

zhě xī nán lóngmáng yīn yǎ lóngcán bǎi jí jiē xī chú yù sān
者悉男，聋盲、瘖瘂、瘫残百疾皆悉除愈；三
shí èr shùshén rénxiàn dī shǒu lǐ shì dāng cǐ zhī shí jiāngchǎng
十二、树神人现，低首礼侍。当此之时，壎场
zuǒyòu mò bù yǎ qí tàn wèi céngyǒu
左右，莫不雅奇，叹未曾有。

fū rén jí guǒ yǐ bái dié rǔ mǔ bàoyǎng zì míng xī dá
“夫人即裹以白氎[31]，乳母抱养，字名悉达。
wánggào fū rén zǐ shēng fēi fán wú guóyǒudào rén míng ē yí
王告夫人：‘子生非凡，吾国有道人，名[32]阿夷，
nián bǎi yú suì qí jiù duō shí míngxiǎoxiàng fǎ jīn yù gòngxíngxiàng
年百余岁，耆旧多识，明晓相法；今欲共行相
zǐ kě hū fū rén yuē jiā jí yán jià bái xiàng dǎo jì
子可乎？’夫人曰：‘佳！’即严驾白象，导妓[33]
yuè chū yì dàorén cì huáng jīn bái yín gè yī náng dàorén bú shòu
乐，出诣道人，赐黄金白银各一囊，道人不受。
pī dié xiàng tài zǐ jiàn sān shí èr xiàng qū tǐ jīn sè dǐngyǒu
披氎[34]相太子，见[35]三十二相：躯体金色、顶有
ròu jì qí fà gànqīng méijiān bái háo xiàngchū rì guāng mù
肉髻、其发绀青、眉间白毫、项出[36]日光、目
jié gàn sè shàng xià jù shùn kǒu sì shí chǐ chǐ bái qí píng
睫绀色、上下俱眴[37]、口四十齿、齿白、齐平、
fāng jiá chē guǎngchángshé qī hé mǎn shī zǐ yì shēnfāng
方颊车、广长舌、七合满、师子臆[38]、身方
zhèng xiū bì zhǐ cháng zú gēnmǎn ān píng zhǐ shǒu nèi wài
[39]正、修臂、指长、足跟满、安平趾、手内外
wò hé mànzhǎng shǒu zú lún qiān fú lǐ yīn mǎ cáng lù shuàn
握、合缦掌、手足轮千辐理、阴马藏、鹿腨
cháng gōusuǒ gǔ máoyòuxuán yī yī kǒng yī máoshēng pí
肠、钩锁[40]骨、毛右旋、一一孔一毛生、皮

---

31 麗本：褻；永樂北藏本及龍藏本：氎
32 麗本：名曰；永樂北藏本及龍藏本：名
33 麗本：導從伎；永樂北藏本及龍藏本：導妓
34 麗本：褻；永樂北藏本及龍藏本：氎
35 麗本：見有；永樂北藏本及龍藏本：見
36 麗本：有；永樂北藏本及龍藏本：出
37 麗本：瞬；永樂北藏本及龍藏本：眴
38 麗本：膺；永樂北藏本及龍藏本：臆
39 麗本：平；永樂北藏本及龍藏本：方
40 麗本：鎖；永樂北藏本及龍藏本：瑣

fū xì ruǎn bú shòu chén shuǐ xiōng yǒu wàn zì ē yí jiàn cǐ nǎi
肤[41]细软不受尘水、胸有万字。阿夷见此，乃
zēng tàn liú lèi bēi bù néng yán
增叹流泪，悲不能言。

wáng yǔ fū rén jù bài shǒu ér wèn yǒu bù xiáng hū
“王与[42]夫人惧，拜首[43]而问：‘有不祥乎？
yuàn gào qí yì jǔ shǒu dá yuē jí wú bú lì gǎn hè dà wáng
愿告其意。’举手答曰：‘吉无不利！敢贺大王，
dé shēng cǐ shén rén zuó mù tiān dì dà dòng qí zhèng wèi cǐ yǐ
得生此神人。昨暮天地大动[44]，其正为此矣。
wǒ xiàng fǎ yuē wáng zhě shēng zǐ ér yǒu sān shí èr dà rén xiàng zhě
我相法曰：“王者生子，而有三十二大人相者，
chǔ guó dāng wéi zhuàn lún shèng wáng wàng sì tiān xià qī bǎo zì zhì
处国当为转轮圣王，王[45]四天下，七宝自至，
xíng jí néng fēi bīng zhàng bú yòng zì rán tài píng ruò bú yào tiān xià
行即能飞，兵仗不用，自然太平。若不乐天下，
ér qì jiā wéi dào zhě dāng wéi zì rán fó dù tuō wàn xìng shāng
而弃家为道者，当为自然佛，度脱万姓。”伤
wǒ nián yǐ wǎn mù dāng jiù hòu shì bù dǔ fó xīng bù wén qí jīng
我年已晚暮，当就后世，不睹佛兴，不闻其经，
gù zì bēi ěr
故自悲耳。’

wáng shēn zhī qí néng xiàng wèi tài zǐ qǐ gōng shì zuò sān
“王深知其能相，为太子[46]起宫室，作三
shí diàn gè zì yì chù yǔ shí jū qiū diàn shǔ shí jū liáng diàn
时殿，各自异处；雨时居秋殿，暑时居凉殿，
hán xuě shí jū wēn diàn xuǎn wǔ bǎi jì nǚ zé qǔ duān zhèng bù
寒雪时居温殿；选五百妓女，择取端正，不
féi bú shòu bù cháng bù duǎn bù bái bù hēi cái néng qiǎo miào
肥不瘦，不长不短，不白不黑，才能巧妙，
gè jiān shù jì jiē yǐ bái zhū míng bǎo yīng luò qí shēn bǎi rén yī
各兼数技[47]，皆以白珠名宝，瓔珞其身，百人一

[41] 麗本：毛；永樂北藏本及龍藏本：膚
[42] 麗本：王；永樂北藏本及龍藏本：王與
[43] 麗本：手；永樂北藏本及龍藏本：首
[44] 麗本：動者；永樂北藏本及龍藏本：動
[45] 麗本：主；永樂北藏本及龍藏本：王
[46] 麗本：為；永樂北藏本及龍藏本：為太子
[47] 麗本：妓；永樂北藏本及龍藏本：技

fān dié dài sù wèi qí diànqián liè zhònggānguǒ shù shù jiān yù chí
番，迭代宿卫。其殿前列种甘果树，树间浴池；
chí zhōng qí huā yì lèi zhī niǎo shù qiān bǎi zhǒng yán shì guāng mù
池中奇华、异类之鸟，数千百种，严饰光目，
qù yuè tài zǐ yì bú yù lìng xué dào gōngqiáng láo gù mén kāi bì
趣悦太子意，不欲令学道。宫墙牢固，门开闭
shēng shǐ wén sì shí lǐ tài zǐ shēng rì wáng jiā qīng yī yì
声，使闻四十里。太子生日，王家青衣，亦
shēng cāng tóu jiù shēng bái jū jí huángyáng zǐ nú míngchē nì
生苍头；厩生白驹，及黄羊子；奴名车匿，
mǎ míngjiàn zhì wánghòu cháng shǐ chē nì shì cóng bái mǎ jǐ chéng
马名揵陟。王后常使车匿侍从，白马给乘。

shì shēng qī rì qí mǔ mìngzhōng yǐ huáitiān shī gōng fú
“适生七日，其母命终，以怀天[48]师功福
dà gù shàngshēngdāo lì fēngshòu zì rán pú sà běn zhī mǔ
大故，上生忉利，封受自然。菩萨本知，母
rén zhī dé bù kānshòu qí lǐ gù yīn qí jiāngzhōng ér cóng zhī shēng
人之德，不堪受其礼故，因其将终，而从之生。

jí nián qī suì ér suǒ xué shū chéngyángchē yì shī mén
“及年[49]七岁，而索学书，乘羊车诣师门。
shí qù shèng jiǔ shū quē èr zì yǐ wèn yú shī shī bù néng dá
时去圣久，书缺二字，以问于师，师不能达，
fǎn qǐ qí zhì zhì nián shí suì miào cái yì xiǎn tài zǐ yǒu cóng
反启其志，至年十岁，妙才益显。太子有从，
bó zhòng zhī zǐ èr kūn dì zhǎngmíngtiáo dá qí cì yuēnántuó
伯仲之子二昆弟[50]，长名调达，其次曰难陀。
tiáo dá suī yǒugāo shì zhī cái zì rán nán gài rán ér zì jiāo cháng
调达虽有高世之才，自然难槩[51]，然而自憍，常
huái jí yì qǐng xì hòuyuán dì fù tiě gǔ jù wǎnqiáng ér shè zhī
怀嫉意。请戏后园，的附铁鼓，俱挽强而射之。
tài zǐ měi fā zhòng dì chè gǔ èr rén bù rú yǐ wéi bǐ chǐ jiǔ
太子每发，中的彻鼓。二人不如，以为鄙耻。久

[48] 麗本：天人；永樂北藏本及龍藏本：天
[49] 麗本：至；永樂北藏本及龍藏本：年
[50] 麗本：兄弟二人；永樂北藏本及龍藏本：二昆弟
[51] 麗本：暨；永樂北藏本及龍藏本：槩

hòuyòuqǐng shǒu pū yú wángqián yào bù rú zhě guàn zhī yǐ shuǐ
后又请，手扑[52]于王前，要不如者，灌之以水。

tài zǐ cí rén suī bì kūn dì bú lìng shēntòng èr rén jiǔ hòu
太子慈仁，虽蹕[53]昆弟，不令身痛。二人久后，

yòuqǐng jué lì nán tuó qiánqiān bí xiàng chè zhī zhì tíng tiáo dá
又请捐[54]力。难陀前牵[55]鼻象，掣之至庭；调达

lì zhuàng wǎn ér pū zhī tài zǐ hánxiào xú qián jiē xiàng jǔ
力壮，挽而扑之；太子含笑，徐前接象，举

zhì qiángwài shǐ wú wō shāng yú shì èr rén nǎi jué bù rú wáng
掷墙外，使无踒[56]伤。于是二人，乃觉不如；王

yǔ zuǒyòu yì zhī fēi héng
与左右，益知非恒。

zhì nián shí sì qǐ wángchūyóu yù guān shī wéi wánglìng
“至年十四，启王出游，欲观施为。王令

zuǒyòu bǎiguāndǎocóng shǐ chūdōngchéng mén tiān dì huàzuòbìng
[57]左右百官导从。始出东城[58]门，天帝化作病

rén shēnshòu fù dà yǐ mén bì ér chuǎn xī tài zǐ wènyuē
人，身瘦腹大，倚门壁而喘息。太子问曰：

cǐ wéi hé rén qí pú yuē bìngrén yě hé wèiwéibìng
‘此为何人？’其仆曰：‘病人也。’‘何谓为病？’

duì yuē fán bìngzhě jiē yóufēnghán huò rè huòlěng cǐ rén bì
对曰：‘凡病者，皆由风寒，或热或冷，此人必

yǐ yǐn shí bù jié wò qǐ wú cháng gù dé cǐ bìng tài zǐ yuē
以饮食不节、卧起无常，故得此[59]病。’太子曰：

yī hé kǔ zāi wú chǔ fù guì yǐn shí kuàikǒu yì yǒu bù jié
‘一何苦哉！吾处富贵，饮食快口，亦有不节，

dāng fù yǒubìng yǔ cǐ hé yì jí huí chēhuán bēiniànrénshēng
当复有病，与此何异？’即回车还，悲念人生

jù yǒu cǐ huàn qǐ yǐ háoqiáng dú dé miǎn yé suì yōu bù shí
俱有此患，岂以豪强，独得免耶？遂忧不食，

---

52 麗本：搏；永樂北藏本及龍藏本：撲
53 麗本：擗；永樂北藏本及龍藏本：蹕
54 麗本：復請楠；永樂北藏本及龍藏本：又請捐
55 麗本：陀前牽；永樂北藏本及龍藏本：前；校勘：陀前牽
56 麗本：死；永樂北藏本及龍藏本：踒
57 麗本：勅令；永樂北藏本及龍藏本：令
58 麗本：城東；永樂北藏本及龍藏本：東城
59 麗本：斯；永樂北藏本及龍藏本：此

zì niàn bù néngyīng cǐ bìng yě wángwèn qí pú tài zǐ chū nìng
自念不能婴此病也。王问其仆：‘太子出[60]，宁
lè hū duì yuē fēngjiànbìngrén yǐ cǐ bú yuè wáng jí
[61]乐乎？’对曰：‘逢见病人，以此不悦。’王即
zēng wǔ bǎi jì nǚ zhòu yè yú lè zhī wáng xīn chóuyōu kǒng qí xué
增五百妓女，昼夜娱乐之。王心愁忧，恐其学
dào
道。

shù niánxiǎochài jí fù bó wáng bì yú gōngzhōng
“数年小差，即复白王：‘闭于[62]宫中，
qí rì zhì jiǔ sī yù chūyóu wáng bù rěn jù yù chì guózhōng
其日致久，思欲出游。’王不忍拒，预勅国中，
tài zǐ dāngchū wú lìng jí bìngzhū bù jié jìng zài dào cè yě tài zǐ jià
太子当出，无令疾病诸不洁净在道侧也。太子驾
shèng chūnánchéngmén tiān dì fù huàzuò lǎo rén tóu bái bèi lǚ
乘，出南城门。天帝复化作老人，头白背偻，
zhǔzhàng léi bù tài zǐ wènyuē cǐ wéi hé rén qí pú yuē
拄杖羸步。太子问曰：‘此为何人？’其仆曰：
lǎo rén yě hé rú wéi lǎo yuē nián qí gēn shú xíng
‘老人也。’‘何如为老？’曰[63]：‘年耆根熟，形
biàn sè shuāi yǐn shí bù huà qì lì xū wēi zuò qǐ kǔ jí yú mìng
变色衰，饮食不化，气力虚微，坐起苦极，余命
wú jǐ gù wèi zhī lǎo tài zǐ yuē yǒu hé lè zāi rì yuè liú
无几，故谓之老。’太子曰：‘有何乐哉？日月流
mài shí biàn suì yí wù shēng yú chūn qiū dōng kū cuì lǎo zhì
迈，时变岁移，物生于春，秋冬枯悴[64]，老至
rú diàn shēn ān zú shì huí chē ér huán bēi niànrén shēngdīng
如电，身安足恃？’回车而还，悲[65]念人生丁
zhuàng bù jiǔ yǒubìngyǒu lǎo qí tòngnán rěn wú bù néng jiǔ jū
壮不久，有病有老[66]，其痛难忍，吾不能久居
tiān xià yīng cǐ kǔ yě yòuyōu bù shí wáng huǐ lìng chū fù zēng wǔ
天下婴此苦也！又忧不食。王悔令出，复增五

---

60 麗本：出遊；永樂北藏本及龍藏本：出
61 麗本：寧不；永樂北藏本及龍藏本：寧
62 麗本：在；永樂北藏本及龍藏本：於
63 麗本：對曰；永樂北藏本及龍藏本：曰
64 麗本：悴枯；永樂北藏本及龍藏本：枯悴
65 麗本：愍；永樂北藏本及龍藏本：悲
66 麗本：老有病；永樂北藏本及龍藏本：病有老

bǎi jì nǚ yǐ yú lè zhī
百妓女，以娱乐之。

shù niánxiǎochài fù yù chūyóu wángyuē rǔ měichūguān
“数年小差，复欲出游。王曰：‘汝每出观，

huánzhé bú lè wéiyōuxiāoshòu yòuchū hé wéi tài zǐ yuē
还辄不乐，唯忧消瘦，又出何为？’太子曰：

niàn bǐ kǔ ěr nián dà dāngchà wáng chì guózhōng tài zǐ dāng
‘念彼苦耳，年大当差。’王勅国中，太子当

chū mò shǐ lǎo bìngzhū bù jié jìng zài dào cè yě tài zǐ jià shèng
出[67]，莫使老病诸不洁净在道侧也。太子驾乘，

chū xī chéngmén tiān dì fù huàzuò sǐ rén shì jiā nán nǚ chí fān
出西城门。天帝复化作死人，室家男女，持幡

suí chē tí kū sòng zhī tài zǐ yòuwèn cǐ wéi hé rén qí
随车，啼哭送之。太子又问：‘此为何人？’其

pú yuē sǐ rén yě hé rú wéi sǐ yuē sǐ zhě jìn yě
仆曰：‘死人也。’‘何如为死？’曰：‘死者尽也，

shòuyǒuchángduǎn fú jìn mìngzhōng qì jué shén shì xíng hái xiāo
寿有长短，福尽命终，气绝神逝，形骸销[68]

suǒ gù wèi zhī sǐ rén wù yī tǒng wú shēng bù zhōng tài zǐ
索，故谓之死。人物一统，无生不终。’太子

yuē fú sǐ tòng yǐ jīngshén jù yǐ shēngdāngyǒu cǐ lǎo bìng sǐ
曰：‘夫死痛矣，精神剧矣！生当有此老病死

kǔ mò bú rè zhōng pò ér jiù zhī bú yì kǔ hū wú jiàn sǐ zhě
苦，莫不热中，迫而就之，不亦苦乎？吾见死者，

xínghuài tǐ huà ér shén bú miè suí xíngshàn è huò fú zì zhuī
形坏体化，而神不灭，随行善恶，祸福自追，

fù guì wú cháng shēnwéiwěichéng shì gù shèngrén cháng yǐ shēn
富贵无常，身为伪成[69]。是故圣人，常以身

wéihuàn ér yú zhěbǎo zhī zhì sǐ wú yàn wú bù néng fù yǐ sǐ
为患；而愚者保之，至死无厌。吾不能复以死

shòushēng wǎng lái wǔ dào láo wǒ jīngshén huí chē ér huán mǐn
受生，往来五道，劳我精神。’回车而还，愍

niàntiān xià yǒu cǐ sān kǔ yōu bù néng shí wáng yì bú lè yuē
念天下有此三苦，忧不能食。王益不乐，曰：

---

[67] 麗本：中；永樂北藏本及龍藏本：中，太子當出
[68] 麗本：消；永樂北藏本及龍藏本：銷
[69] 麗本：危城；永樂北藏本及龍藏本：偽成

guó shì rǔ yǒu dāng lǐ rén wù hé wéiyuǎn lǜ yǐ zì pí kǔ
‘国是汝有，当理人物，何为远虑，以自疲苦？’

fù zēng wǔ bǎi jì nǚ yǐ yú lè zhī
复增五百妓女，以娱乐之。

tài zǐ zhì nián shí qī wángwèi nà fēi jiǎnyuèguózhōngmíng
“太子至年十七，王为纳妃，简阅国中名

nǚ shùqiān wú kě yì zhě zuì hòu yī nǚ míngyuē qú yí duān
女数千，无可意者。最后一女，名曰瞿夷，端

zhènghǎo jié tiān xià dì yī xián cái guòrén lǐ yì bèi jǔ shì
正好洁，天下第一；贤才过人，礼义备举，是

zé sù mìngmàihuā nǚ yě tài zǐ suī nà jiǔ ér bù jiē fù rén zhī
则宿命卖华女也。太子虽纳，久而不接；妇人之

qíng yù yǒu fù jìn[70] tài zǐ yuē cháng dé hǎohuā zhì wǒ zhōng
情，欲有附近[70]。太子曰：‘常得好华，置我中

jiān gòng shì zhī nìnghǎo hū qú yí jí jù hǎohuā yòu yù jìn
间，共视之，宁好乎？’瞿夷即具好华，又欲近

zhī tài zǐ yuē què cǐ huāyǒu zhī wū yú[71] chuáng xí jiǔ
之。太子曰：‘却！此华有汁，污于[71]床席。’久

hòu fù yuē dé hǎo bái dié zhì wǒ zhōngjiān liǎng rén guān zhī
后复曰：‘得好白氎，置我中间，两人观之，

bú yì hǎo hū fù jí jù dié yòuyǒu jìn yì tài zǐ yuē què
不亦好乎？’妇即具氎，又有近意。太子曰：‘却！

rǔ yǒu wū gòu bì wū cǐ dié fù bù gǎn jìn páng cè shì nǚ
汝有污垢，必污此氎。’妇不敢近。傍侧侍女，

xiányǒu yí yì wèi bù néngnán tài zǐ yǐ shǒu zhǐ qí[72] fēi fù yuē
咸有疑意，谓不能男。太子以手指其[72]妃腹曰：

quèhòu liù nián ěr dāngshēngnán suì yǐ yǒushēn[73]
‘却后六年，尔当生男。’遂以有娠[73]。

yú shì tài zǐ fù qǐ yóuguān chū běi chéngmén tiān dì
“于是太子，复启游观，出北城门。天帝

fù huàzuò shāmén fǎ fú chí bō shì dì ér xíng tài zǐ wènyuē
复化作沙门，法服持钵，视地而行。太子问曰：

cǐ wéi hé rén qí pú yuē shāmén yě hé wèi shāmén
‘此为何人？’其仆曰：‘沙门也。’‘何谓沙门？’

---

[70] 麗本：近之意；永樂北藏本及龍藏本：近
[71] 麗本：瘀；永樂北藏本及龍藏本：於
[72] 麗本：指；永樂北藏本及龍藏本：指其
[73] 麗本：身；永樂北藏本及龍藏本：娠

duì yuē gài wén shā mén zhī wéi dào yě shě jiā qī zǐ juān qì
对曰：‘盖闻，沙门之为道也，舍家妻子，捐弃
ài yù duàn jué liù qíng shǒu jiè wú wéi qí dào qīng jìng dé yī
爱欲，断绝六情，守戒无为，其道清净，得一
xīn zhě zé wàn xié miè yǐ yī xīn zhī dào wèi zhī luó hàn luó hàn
心者，则万邪灭矣。一心之道，谓之罗汉。罗汉
zhě zhēn rén yě shēng sè bù néng wū róng wèi bù néng qū nándòng
者，真人也，声色不能污，荣位不能屈，难动
rú dì yǐ miǎn yōu kǔ cún wáng zì zài tài zǐ yuē shàn zāi
如地，已免忧苦，存亡自在。’太子曰：‘善哉！
wéi shì wéi kuài jí huí chē huán zhāi sī bù shí niàn dào qīng jìng
唯是为快。’即回车还，斋思不食。念道清净，
bù yí zài jiā dāng chǔ shān zé yán jīng xíng chán qú yí xīn yí
不宜在家，当处山泽，研精行禅。瞿夷心疑，
zhī qí yù qù zuò qǐ bù lí qí cè zhì nián shí jiǔ sì yuè bā rì
知其欲去，坐起不离其侧。至年十九，四月八日
yè tiān yú chuāng zhōng chā shǒu bó yán shí kě qù yǐ tài
夜，天于窗中，叉手白言：‘时可去矣！’太
zǐ yǎng ér dá yuē pò yǒu shì wèi yù qù wú cóng tiān shén jí
子仰而答曰：‘迫有侍卫，欲去无从？’天神即
yǎn qí qī zhū jì nǚ bèi jiē lìng wò xī
魇[74]其妻，诸妓女辈，皆令卧息[75]。

tài zǐ xú qǐ tīng qī qì xī shì zhòng jì nǚ jiē rú
“太子徐起，听妻气息，视众妓[76]女，皆如
mù rén bǎi jié kōng zhōng pì rú bā jiāo zhōng yǒu luàn tóu yǐ gǔ
木人，百节空中[77]，譬如芭蕉。中有乱头倚[78]鼓，
wěi dàn fú qín gēng xiāng hè zhěn bì jiǎo chuí dì bí tì mù lèi
委担伏琴，更相荷枕，臂脚垂地，鼻涕目泪，
kǒu zhōng liú xián qín sè zhēng dí yuè qì zòng héng jiāo jīng yuān yāng
口中流涎。琴瑟筝笛，乐器纵横；鶂鶄鸳鸯，
jǐng bèi zhī niǎo jiē xī chún hūn ér wò tài zǐ biàn guān xuán shì
警备之鸟[79]，皆悉淳昏而卧。太子遍观，旋视

---

[74] 麗本：厭；永樂北藏本及龍藏本：魘
[75] 麗本：睡；永樂北藏本及龍藏本：息
[76] 麗本：伎；永樂北藏本及龍藏本：妓
[77] 麗本：空；永樂北藏本及龍藏本：中
[78] 麗本：猗；永樂北藏本及龍藏本：倚
[79] 麗本：輩；永樂北藏本及龍藏本：鳥

qí qī jù jiànxíng tǐ fà zhǎo suǐ nǎo gǔ chǐ dú lóu pí fū jī
其妻，具见形体，发爪髓脑、骨齿髑髏、皮肤肌

ròu jīn màifángxuè xīn fèi pí shèn gāndǎnchángwèi shǐ niào tì
肉、筋脉肪血、心肺脾肾、肝胆肠胃、屎尿涕

tuò wàiwéi gé náng zhōngchéngchòuchù wú yī kě qí qiángxūn
唾，外为革囊，中盛臭处，无一可奇；强熏

yǐ xiāng shì yǐ huācǎi pì rú jiǎ jiè dānghuán yì bù dé jiǔ jì
以香，饰以华彩。譬如假借当还，亦不得久计，

bǎi nián zhī shòu wò xiāo qí bàn yòuduōyōuhuàn qí lè wú jǐ
百年之寿，卧消其半；又多忧患，其乐无几。

yín yì bài dé lìng rén yú chī fēi bǐ zhū fó bié jué zhēnrén suǒ chēng
淫泆[80]败德，令人愚痴，非彼诸佛别觉真人所称

yù yě gù yuē tān yín zhì lǎo chēn huì zhì bìng yú chī zhì sǐ
誉也。故曰：‘贪淫致老，瞋恚致病，愚痴致死。

chú cǐ sān zhě nǎi kě dé dào
除此三者，乃可得道。’

yī xīn niàn shì yǐ biàn qǐ zhān fèi xīng yè qí guòbàn
“一心念是已，便起瞻沸星，夜其过半，

jiàn zhū tiān yú shàngchāshǒu quàn tài zǐ qù jí hū chē nì xú lìng
见诸天于上叉手，劝太子去。即呼车匿，徐令

bèi mǎ qiānshangkuà zhī pái huái yú tíng niàn kāi méndāngyǒushēng
鞁[81]马，褰裳跨之，徘徊于庭，念开门当有声。

tiānwángwéi shǎn wén zhī qí yì jí shǐ guǐshén pěng jǔ mǎ zú
天王惟[82]睒，闻[83]知其意，即使鬼神，捧举马足，

bìng jiē chē nì yú chūgōngchéng dào yú wángtiányán fú shù xià
并接车匿，踰出宫城，到于王田阎浮树下。

míng rì gōngzhōngsāodòng bù zhī tài zǐ suǒ zài qiānshèngwàn jì
明日宫中骚动，不知太子所在，千乘万骑，

luò yì ér zhuī wáng yīn zì dàotiánshàng yáojiàn tài zǐ zuò yú shù
骆驿[84]而追。王因自到田上，遥见太子坐于树

xià rì guāng hè liè shù wèi qū zhī suí yìn qí qū wángsǒngrán
下。日光赫烈，树为曲枝，随荫其躯。王悚然

---

80 麗本：姺；永樂北藏本及龍藏本：泆
81 麗本：被；永樂北藏本及龍藏本：鞁
82 麗本：維；永樂北藏本及龍藏本：惟
83 麗本：久；永樂北藏本及龍藏本：聞
84 麗本：絡繹；永樂北藏本及龍藏本：駱驛

wù jīng nǎi zhī qí shén bù shí xià mǎ wèi zuò lǐ shí tài zǐ yì
寤[85]惊，乃知其神不识，下马为作礼时，太子亦

jí qián bài yuē zì wǒ wéi zǐ xī céng chūguó jīn yī shì cǐ
即前拜曰：‘自我为子，希曾出国，今一适此，

dà wáng hé yí wǎng lái yuànyòng shí huán jīn wǒ suǒ yǐ yù lí shì
大王何宜枉来，愿用时还。今我所以欲离世

zhě yǐ mù suǒ jiàn ēn ài rú mèng shì jiā huān yú jiē dāng
者，以目[86]所见，恩爱如梦，室家欢娱，皆当

bié lí tān yù wéi yù nán dé miǎn chū gù yuē yǐ yù wǎng
别离。贪欲为狱，难得勉[87]出。故曰：“以欲网

zì bì yǐ ài gài zì fù zì fù yú yù rú yú rù gǒu kǒu wéi
自蔽，以爱盖自覆，自缚于狱，如鱼入笱[88]口；为

lǎo sǐ suǒ sì rú dú qiú mǔ rǔ wú héng yǐ shì cháng zì jué wù
老死所伺，如犊求母乳。吾恒以是，常自觉悟，

yuàn qiú zì rán yù chúzhòng kǔ zhū bú dù zhě wú yù dù zhī
愿求自然，欲除众苦。诸不[89]度者，吾欲度之；

zhū bù jiě zhě wú yù jiě zhī zhū bù ān zhě wú yù ān zhī wèi
诸不[90]解者，吾欲解之；诸不安者，吾欲安之；未

jiàn dào zhě yù lìng dé dào gù yù rù shān qiú wǒ suǒ yuàn dé dào
见道者，欲令得道。故欲入山求我所愿，得道

dāng huán bú wàng cǐ shì
当还，不忘此誓。”’

wáng zhī qí zhì gù wǎng rán bù zhī suǒ yán biàn zì huán
“王知其志固，惘然不知所言。便自还

gōng wèi qú yí yuē rú wú zǐ xīn qīng bái nán dòng rú dì bù
宫，谓瞿夷曰：‘如吾子心，清白难动如地，不

yǐ[91] fù guì bú mù yú tiān xià wéi dào shì yù zì qī bì huán[92]。’
以富贵，不慕于天下，唯道是欲，自期必还。’

yú shì tài zǐ qiān[93] shù zhī jiàn gēng zhě kěn rǎng chū chóng
“于是太子攓树枝，见耕者垦壤出虫，

---

85 麗本：悟；永樂北藏本及龍藏本：寤
86 麗本：自；永樂北藏本及龍藏本：目
87 麗本：免；永樂北藏本及龍藏本：勉
88 麗本：笥；永樂北藏本及龍藏本：笱
89 麗本：未；永樂北藏本及龍藏本：不
90 麗本：未；永樂北藏本及龍藏本：不
91 麗本：樂；永樂北藏本及龍藏本：以
92 麗本：逮；永樂北藏本及龍藏本：還
93 麗本：攀；永樂北藏本及龍藏本：攓

wū suí zhuó tūn gǎnshāngzhòngshēng yú lín xiāng jǔ qí bù rén zhě
乌随啄吞，感伤众生，鱼鳞相咀，其不仁者，
wéi hài zī shèn sǐ duò è dào qiú chūliángnán zhū tiān suī lè
为害滋甚，死堕恶道，求出良难。诸天虽乐，
ér yì wú[94] cháng fú jìn zé jù zuì zhì yì bù huò fú xiāngchéng
而亦无常，福尽则惧，罪至亦怖，祸福相承，
shēng sǐ mí jiǔ guānjiàn rén jiān shàng zhì èr shí bā tiān guì jí ér
生死弥久。观见人间，上至二十八天，贵极而
wú dào jiē yǔ dì yù duì mén sān è dàochù tòng kù bǎi duān
无道，皆与地狱对门。三恶道处，痛酷百端，
huān lè zànyǒu yōuwèiyáncháng tiān dì zhī jiān wú yī kě qí yě
欢乐暂有，忧畏延长。天地之间，无一可奇也
[95]，wú bù néng fù wéi yù huò yǐ
吾不能复为欲惑矣。

jí qǐ shàngmǎ jiāngchē nì qiánxíngshù shí lǐ hū rán jiàn
“即起上马，将车匿前行数十里，忽然见
zhǔ wǔ dào dà shén míngyuēbēn shí zuì dú gāngqiáng zuǒ zhí gōng
主五道大神，名曰贲识，最独刚强，左执弓，
yòu chí jiàn yāo dài lì jiàn suǒ jū sāndào zhī qú yī yuētiāndào
右持箭，腰带利剑，所居三道之衢：一曰天道；
èr yuē rén dào sānyuēsān è dào cǐ suǒwèi sǐ zhěhúnshén suǒdāng
二曰人道；三曰三恶道。此所谓死者魂神，所当
guòjiànzhě yě tài zǐ dàowèn hé dào kě[96] cóng bēn shí huáng
过见者也。太子到问：‘何道可从？’贲识惶
jù tóugōng shì jiàn jiě jiàn qūnxún shì zhī[97] tiāndào yuē
懅，投弓、释箭、解剑，逡巡示之天道，曰：
shì dào kě cóng
‘是道可从。’

xíngshù shí lǐ féngliǎng liè kè tài zǐ zì niàn wǒ yǐ
“行数十里，逢两猎客，太子自念：‘我已
qì jiā zài cǐ shān zé bù yí rú fán rén pí fú bǎo yī yǒu yù tài
弃家，在此山泽，不宜如凡人被服宝衣，有欲态
yě nǎi tuō shēnbǎo qiú yǔ liè zhěmào lù pí yī dàoqián xià mǎ
也。’乃脱身宝裘，与猎者贸鹿皮衣。到前下马，

---

94 麗本：非；永樂北藏本及龍藏本：無
95 麗本：奇；永樂北藏本及龍藏本：奇也
96 麗本：所；永樂北藏本及龍藏本：可
97 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：之

qiǎnchē nì huán chē nì cháng guì yuē jīn suí dà tiān bù kě dú
遣车匿还。车匿长跪曰：‘今随大天，不可独
huán tài zǐ yuē rǔ[98] jìng guī shàng bó dà wáng jí xiè shè
还。’太子曰：‘汝[98]径归，上白大王，及谢舍
qī jīn qiú wú wéi dà dào wù yǐ wǒ wéi yōu jí tuō bǎoguān jí
妻，今求无为大道，勿以我为忧。’即脱宝冠及
zhuóshēn yī xī fù chē nì yú shì bái mǎ qū xī shì zú lèi rú
著身衣，悉付车匿。于是白马，屈膝舐足，泪如
lián zhū chē nì bēi měng[99] suí lù ér tí gù shì tài zǐ pī[100]
连珠。车匿悲猛[99]，随路而啼，顾视太子，被[100]
lù pí yī biàn fú qù yǐ
鹿皮衣，变服去矣。

chē nì bù qiān mǎ huán gōng dū zhōng wài mò bù chóu chàng
“车匿步牵马还，宫都中外，莫不惆怅。
qú yí tí kū zì tóu diàn xià yuē wǒ wàng tài zǐ rú kě yù yǐn
瞿夷啼哭，自投殿下曰：‘我望太子，如渴欲饮，
rǔ jīn yǔ mǎ fǎn[101] dú kōng guī qián bào mǎ jǐng wèn tài zǐ suǒ zài
汝今与马反[101]独空归？’前抱马颈，问太子所在。
chē nì yuē tài zǐ shàng bó dà wáng jí xiè shè qī jīn qiú wú wéi dà
车匿曰：‘太子上白大王及谢舍妻，今求无为大
dào dé dàodāng huán[102] wù yǐ wǒ wéi yōu qú yí tí kū yuē
道，得道当还[102]，勿以我为忧。’瞿夷啼哭曰：
‘一何薄命，生亡我所天。为在何许？当那求
yī hé bó mìng shēng wáng wǒ suǒ tiān wéi zài hé xǔ dāng nǎ qiú
zhī fǔ[103] mǎ bèi yuē tài zǐ chéng rǔ chū rǔ hé dú lái guī
之？’拊[103]马背曰：‘太子乘汝出，汝何独来归？’
jǔ guó rén mín mò bù xū xī wáng bēi āo yī tì lèi[104] jiāo liú
举国人民，莫不歔欷。王悲噢咿，涕泪[104]交流，
wèi qú yí yuē rú wú zǐ suǒ jué lǎo bìng sǐ kǔ shí wéi dà huàn
谓瞿夷曰：‘如吾子所觉，老病死苦，实为大患。

---

98 麗本：汝可；永樂北藏本及龍藏本：汝
99 麗本：泣；永樂北藏本及龍藏本：猛
100 麗本：已被；永樂北藏本及龍藏本：被
101 麗本：返；永樂北藏本及龍藏本：反
102 麗本：道；永樂北藏本及龍藏本：道，得道當還
103 麗本：撫；永樂北藏本及龍藏本：拊
104 麗本：泣；永樂北藏本及龍藏本：淚

cǐ shén rén yě qí shēng zhī rì shàng dì qīn xià fāng[105] shén shì wèi
此神人也，其生之日，上帝亲下，方[105]神侍卫，
fú ruì guāng xiàng fēi shì suǒ jiàn ē yí xiàng yán ruò bú yào tiān
符瑞光相，非世所见。阿夷相言：“若不乐天
xià ér qì jiā wéi dào zhě dāng[106] wéi zì rán fú dù[107] tuō wàn xìng
下，而弃家为道者，当[106]为自然佛，度[107]脱万姓。”
jīn cí xué dào nǎi zì rán hū
今辞学道，乃自然乎？’

wáng yù jiě qú yí yì yì zì gǎn jié[108] jí xuǎn guó zhōng
“王欲解瞿夷意，亦自感结[108]，即选国中
háo xián dé shù qiān rén zé yǒu lěi chóng duō zǐ sūn zhě qǔ wǔ rén
豪贤，得数千人，择有累重多子孙者，取五人
xiàn zhī wáng yuē rǔ děng yú jiā zhǎng zǐ bào sūn dú yuē huān
现之。王曰：‘汝等于家，长子抱孙，独曰欢
yé wú yǒu yī zǐ wèi céng chū mén yī dàn shě wǒ yuǎn shè shēn
耶？吾有一子，未曾出门，一旦舍我，远涉深
shān xī gǔ xiǎn zǔ jí xiōng zhī nàn hán shǔ jī kě shéi dé zhī zhě
山溪谷，险阻吉凶之难，寒暑饥渴，谁得知者？
fán qīng wǔ rén gè qiǎn yī zǐ zhuī qiú suǒ zhī dé bì suí shì rú
烦卿五人，各遣一子，追求索之，得必随侍。如
yǒu zhōng dào wěi ér huán zhě wú miè rǔ zú shǔ yú shì ē rě jū
有中道委而还者，吾灭汝族属。’于是阿若、拘
lín děng wǔ rén shòu mìng zhuī tài zǐ jí yú shēn shān suí shì shù nián
邻等五人，受命追太子。及于深山，随侍数年。
tài zǐ bù yǔ yǔ zì xíng rú gù zhì shè shān gāng màn yú shēn gǔ
太子不与语，自行如故，陟涉山岗，蔓踰深谷。
wǔ rén kǔ zhī yán cǐ kuáng rén ěr hé dào zhī yǒu xíng bù zé
五人苦之，言：‘此狂人耳，何道之有？行不择
lù xī kě suí yě shè wěi huán zhě wáng miè wú jiā bù rú zhǐ
路，奚可随也？设委还者，王灭吾家，不如止
cǐ wǔ rén suǒ zhǐ yǒu hǎo quán shuǐ gān guǒ bù fá
此。’五人所止，有好泉水，甘果不乏。

tài zǐ zì qù yú yuè míng shān jīng mó jié jiè píng shā wáng
“太子自去，踰越名山，经摩竭界。瓶沙王

105 麗本：万；永樂北藏本及龍藏本：方
106 麗本：必；永樂北藏本及龍藏本：當
107 麗本：當度；永樂北藏本及龍藏本：度
108 麗本：激；永樂北藏本及龍藏本：結

chūtián liè yáojiàn tài zǐ xíngshān zé zhōng jí yǔ zhū qí zhǎng dà
出畋[109]猎，遥见太子行山泽中。即与诸耆长大

chén jù zhuījiàn zhī wángyuē tài zǐ shēngduō qí yì xíngxiàng
臣，俱追见之。王曰：‘太子生多奇异，形相

bǐngzhù dāng jūn sì tiān xià wéizhuàn lún shèngwáng sì hǎi yóngyóng
炳著，当君四天下，为转轮圣王，四海颙颙，

jì shénbǎo zhì hé qì tiānwèi zì fàngshānsǒu bì yǒu yì jiàn
冀神宝至。何弃天位，自放山薮？必有异见。

yuànwén qí zhì tài zǐ dá yuē yǐ wú suǒjiàn tiān dì rén wù
愿闻其志。’太子答曰：‘以吾所见，天地人物，

chūshēngyǒu sǐ jù kǔ yǒusān lǎo bìng sǐ tòng bù kě dé lí
出生有死，剧苦有三，老病死痛，不可得离。

jì shēnwéi kǔ qì yōuwèi wú liàng ruò zài zūn chǒng zé yǒujiāo yì
计身为苦器，忧畏无量，若在尊宠，则有憍逸

tān qiú kuài yì tiān xià bèi huàn cǐ wú suǒyàn gù yù rù shān
[110]，贪求快意，天下被患，此吾所厌，故欲入山

yǐ xiū qí zhì zhū qí zhǎngyuē fú lǎo bìng sǐ zì shì zhī cháng
以修其志。’诸耆长曰：‘夫老病死，自世之常，

hé dú yù yōu nǎi qì měihào yǐn dùnqián jū yǐ láo qí xíng bú
何独豫忧，乃弃美号，隐遁潜居，以劳其形，不

yì nán hū
亦难乎？’

tài zǐ dá yuē rú zhū jūn yán bù dāng yù yōu shǐ wú
“太子答曰：‘如诸君言，不当豫忧。使吾

wéiwáng lǎo dàobìng zhì ruò dāng sǐ shí nìngyǒu dài wú[111] shòu cǐ
为王，老到病至，若当死时，宁有代吾[111]受此

è zhě fǒu rú wú yǒu dài hú kě wù yōu tiān xià yǒu[112] cí fù xiào
厄者不？如无有代，胡可勿忧？天下有[112]慈父孝

zǐ ài chè gǔ suǐ zhì bìng sǐ shí bù dé xiāng dài ruò cǐ wěishēn
子，爱彻骨髓，至病死时，不得相代。若此伪身，

kǔ zhì zhī rì suī jū gāowèi liù qīn zài cè rú wèimángrén shè zhú
苦至之日，虽居高位，六亲在侧，如为盲人设烛，

hé yì yú wú mù zhě hū wú guānzhòngxíng yī qiè wú cháng jiē
何益于无目者乎？吾观众行，一切无常，皆

---

[109] 麗本：田；永樂北藏本及龍藏本：畋
[110] 麗本：佚；永樂北藏本及龍藏本：逸
[111] 麗本：我；永樂北藏本及龍藏本：吾
[112] 麗本：雖有；永樂北藏本及龍藏本：有

huà fēi zhēn lè shǎo kǔ duō shēn fēi jǐ yǒu shì jiān xū wú nán
化非真，乐少苦多，身非己有，世间虚无，难
dé jiǔ jū wù shēngyǒu sǐ shì chéngyǒu bài ān zé yǒuwēi dé
得久居。物生有死，事成有败，安则有危，得
zé yǒuwáng wàn wù fēn rǎo jiē dāng guī kōng jīng shén wú xíng zào
则有亡，万物纷扰，皆当归空。精神无形，躁
zhuó bù míng xíng zhì sǐ shēng zhī è fēi zhí yī shòu ér yǐ dànwèi
浊不明，行致死生之厄，非直一受而已。但为
tān yù bì zài chī wǎng mò shēng sǐ hé mò zhī néng jué gù wú
贪欲，蔽在痴网，没生死河，莫之能觉。故吾
yù yī xīn sī sì kōng jìng dù sè miè huì duàn qiú niànkōng wú suǒ
欲一心思四空净，度色灭恚，断求念空，无所
dí mò shì jiāngfǎn qí yuán ér guī qí běn shǐ chū qí gēn rú
適莫，是将反其源，而归其本，始出其根，如
wǒ yuàn dé nǎi kě dà ān
我愿得，乃可大安。’

píngshāwáng xǐ yuē shàn zāi pú sà zhì miào shì jiān
“瓶沙王喜曰：‘善哉！菩萨志妙，世间
nányǒu bì dé fó dào yuànxiān dù wǒ tài zǐ mò rán ér shì
难有，必得佛道，愿先度我。’太[113]子默然而逝，
dāng dù ní lián chán hé tiānshénwèi zhǐ liú lìng shuǐ zàngān dù hé
当度尼连禅河，天神为止流令水[114]暂干。度[115]河
xíngshù shí lǐ jiàn sān fàn zhì gè yǔ dì zǐ suǒ jū xī biān guò
行数十里，见三梵志，各与弟子，索居溪边。过
wèn qí dào zì chēngyán wú shì fàntiān fèng yú rì yuè rì xiū
问其道，自称言：‘吾事梵天，奉于日月，日修
huǒ cí wéishuǐ shì jìng pú sà dá yuē shì gù shēng sǐ dào ěr
火祠，唯水是净。’菩萨答曰：‘是故生死道耳！
shuǐ bù chángmǎn huǒ bù jiǔ rè rì chū zé yí yuèmǎn zé kuī
水不常满，火不久热，日出则移，月满则亏，
dào zài qīng xū shuǐyānnéng shǐ rén xīn jìng shāng zhī ér qù
道在清虚，水焉能使[116]人心净？’伤之而去。
xíng qǐ cí xīn biànniànzhòngshēng lǎo màozhuān yú bù miǎnbìng
行起慈心，遍念众生，老耄专愚，不免病

---

113 麗本：大；永樂北藏本及龍藏本：太
114 麗本：中；永樂北藏本及龍藏本：水
115 麗本：大子渡；永樂北藏本及龍藏本：度
116 麗本：令；永樂北藏本及龍藏本：使

jí sǐ sàng zhī tòng yù lìng jiě tuō yǐ yī qí yì ér qǐ bēi
疾[117]、死丧之痛，欲令解脱，以一其意，而起悲

xīn mǐnshāng yī qiè jiē yǒu jī kě hán rè dé shī zuì jiù jiānnán
心。愍伤一切，皆有饥渴寒热[118]、得失罪咎艰难

zhī huàn yù lìng ān wěn yǐ yī qí yì ér qǐ xǐ xīn niànzhū
之患，欲令安隐，以一其意，而起喜心。念诸

shì jiān jiē yǒuyōu kǔ kǒng bù zāoféng zhī huàn yù lìngtiándàn yǐ
世间，皆有忧苦恐怖遭逢之患，欲令恬惔，以

yī qí yì ér qǐ hù xīn yù dù wǔ dào bā nán zhī shēng yú bì
一其意，而起护心。欲度五道八难之生，愚弊

méng àn bú jiànzhèngdào niàn yù chéng jì shǐ dé wú wéi
蒙[119]暗，不见正道，念欲成济，使得无为，

yǐ yī qí yì dé shàn bù xǐ féng è bù yōu shě shì bā shì lì
以一其意，得善不喜，逢恶不忧，舍世八事，利

shuāi huǐ yù chēng jī kǔ lè bù yǐ qīngdòng
衰毁誉，称讥苦乐，不以倾动。

jì lì shēnshān dàoyōuxiánchù jiàn bèi duō shù sì wàng
“既历深山，到幽闲处，见贝多树，四望

qīngjìng zì niàn wǒ yǐ qì jiā zài cǐ shān zé bù yí fù shì
清净。自念：‘我已弃家，在此山泽，不宜复饰

fà rú fán rén yì yǐ yǒu zhì shū tāng mù zhī niàn zé shī jìng jiè zhèng
发如凡人意。以有栉梳汤沐之念，则失净戒、正

dìng huì jiě dù zhī jiàn yì fēi dào zhī chún[120]，wū qīngjìngxíng
定、慧、解、度知见意，非道之淳，污清净行。

dāngzuò shāmén rú pú sà fǎ tiānshénfèng tì dāo fà[121] duò
当作沙门，如菩萨法。’天神奉剃刀，发堕，

tiānshòu ér qù pú sà jí shí gǎocǎo yǐ yòng bù dì zhèng jī ér
天受而去。菩萨即拾藁草，以用布地，正基而

zuò[122] chāshǒu bì mù yī xīn shì yán shǐ wú yú cǐ jī gǔ kū fǔ
坐，叉手闭目，一心誓言：‘使吾于此肌骨枯腐，

bù dé fó zhōng bù qǐ tiānshén jìn shí yī bù kěnshòu tiān lìng
不得佛，终不起。’天神进食，一不肯受。天令

---

117 麗本：疾病；永樂北藏本及龍藏本：病疾
118 麗本：暑；永樂北藏本及龍藏本：熱
119 麗本：蔽曚；永樂北藏本及龍藏本：弊蒙
120 麗本：純；永樂北藏本及龍藏本：淳
121 麗本：鬚髮自；永樂北藏本及龍藏本：髮
122 麗本：基；永樂北藏本及龍藏本：基而

zuǒyòu zì shēngmá mǐ rì shí yī má yī mǐ yǐ xù jīng qì duān
左右，自生麻米，日食一麻一米，以续精气。端

zuò liù nián xíng tǐ léi shòu pí gǔ xiānglián xuánqīngjìng[123] mò
坐六年，形体羸瘦，皮骨相连，玄清净漠，

jì mò yī xīn nèi sī ān bō yī shǔ èr suí sān zhǐ sì guān
寂默一心。内思安般，一数、二随、三止、四观、

wǔ huán liù jìng yóu zhǐ[124] sān sì chū shí èr mén wú fēn sàn yì
五还、六净，游止三四，出十二门，无分散意。

shéntōngwēimiào qì yù è fǎ wú fù wǔ gài bú shòu wǔ yù
神通微妙，弃欲恶法，无复五盖，不受五欲。

zhòng è zì miè niàn jì fēnmíng sī xiǎng wú wéi pì rú jiànrén dé
众恶自灭，念计分明，思想无为，譬如健人得

shèngyuàn jiā yì yǐ qīngjìng chéng yī chánxíng xīn zì kāi jiě
胜怨家，意以清净，成一禅行。心自开解，

quèqíng yù yì wú è kě gǎi bú fù jì shì niàn sī yǐ miè pì
却情欲意，无恶可改，不复计视，念思已灭。譬

rú shāndǐng zhī quán shuǐ zì zhōngchū yíng liú yú wài xī gǔ yǔ láo
如山顶之泉，水自中出，盈流于外，溪谷雨潦，

wú yuán dé rù tiándànshǒu yī xīn rán bù yí chéng èr chánxíng
无缘得入。恬惔守一，欣然不移，成二禅行。

yòu qì xǐ yì wéi[125] jiàn wú yín wài zhūhǎo è yī bù dé rù
又弃喜意，惟见无淫，外诸好恶，一不得入，

nèi yì bù qǐ xīn zhèngshēn ān pì rú liánhuā gēn zài tǔ[126] zhōng
内亦不起，心正身安，譬如莲华，根在土中，

huā hé wèi kāi gēn jīnghuā[127] yè rùn zì shuǐzhōng yǐ jìngjiànzhēn
华合未开，根茎华叶，润渍水中，以净见真，

chéngsān chánxíng qì kǔ lè yì wú yōu xǐ xiǎng xīn bù yī shàn
成三禅行。弃苦乐意，无忧喜想，心不依善，

yì bú fù è zhèng zài qí zhōng rú rén mù yù jié jìng fù yǐ xiān
亦不附恶，正在其中；如人沐浴洁净，覆以鲜

hǎo bái dié zhōngwài jù jìng biǎo lǐ wú gòu chuǎn xī zì miè jì
好白氎，中外俱净，表里无垢，喘息自灭，寂

---

123 麗本：靖；永樂北藏本及龍藏本：淨
124 麗本：志；永樂北藏本及龍藏本：止
125 麗本：唯；永樂北藏本及龍藏本：惟
126 麗本：水；永樂北藏本及龍藏本：土
127 麗本：枝；永樂北藏本及龍藏本：華

rán wú biàn chéng sì chánxíng pì rú táo jiā huò zhí tiáoruǎn zhōng
然无变，成四禅行。譬如陶家和埴调软[128]，中
wú shā lì rèn zuò hé qì jīng jìn kāi fā wú suǒ bù néng yǐ
无沙砾，任[129]作何器，精进开发，无所不能，已
dé dìng yì bù shě dà bēi zhì huì fāngbiàn jiū chàngyàomiào
[130]得定意；不舍大[131]悲，智慧方便，究畅要妙，
tōngsān shí qī dào pǐn zhī xíng suǒ wèi sì yì zhǐ sì yì duàn sì
通三十七道品之行，所谓四意止、四意断、四
shén zú niàn wǔ gēn wǔ lì qī jué bā dào zhōu ér fù shǐ
神足念、五根、五力、七觉、八道，周而复始，
wú fù xiá huì yì zài sānxiàng yī wéixiàngkōng niànmiè bù sǎn
无复瑕秽，意在三向：一、惟向空，念灭不散，
wú cāo wú shě èr xiàng wú xiǎng xīn dìng bù qǐ hǎo è bù sī
无操无舍；二、向无想，心定不起，好恶不思。
sān xiàng bú yuàn bú yàosān jiè bú fù shēng kǔ biàn dé sānhuó
三、向不愿，不乐三界，不复生苦。便得三活：
yī lí tān yín èr lí chēn huì sān lí yú chī wú fù
一、离贪淫[132]；二、离瞋恚；三、离愚痴，无复
guà ài
罣碍。

yú shì dì liù huàyìngshēngtiān tiānshàng mówáng jiàn pú sà
“于是第六化应声天，天上魔王，见菩萨
qīng jìng wú yù jīng sī bú xiè xīn zhōng fán dú yǐn shí bù gān
清净无欲，精思不懈，心中烦毒，饮食不甘，
jì yuè bú yù niàn shì dàochéng bì dà shèng wǒ yù jí
妓[133]乐不御，念：‘是道成，必大胜我。’欲及
qí wèi zuò fó huài qí dào yì mó zǐ sà tuó qiánjiàn fù yuē
其未作佛，坏[134]其道意。魔子萨陀，前谏父曰：
pú sà xíngjìng sān jiè wú bǐ yǐ dé zì ránshéntōng zhòng
‘菩萨行净，三界无比，已[135]得自然神通，众

128 麗本：柔；永樂北藏本及龍藏本：軟
129 麗本：在；永樂北藏本及龍藏本：任
130 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：已
131 麗本：大；永樂北藏本：大；龍藏本：人；校勘：大
132 麗本：欲；永樂北藏本及龍藏本：婬
133 麗本：伎；永樂北藏本及龍藏本：妓
134 麗本：當壞；永樂北藏本及龍藏本：壞
135 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：已

fàn zhū tiān yì bǎi jiē wǎng lǐ shì cǐ fēi tiānwáng suǒ dāng jǔ huài
梵诸天亿百，皆往礼侍，此非天王所当沮坏，
wú wèi xīng è zì kuī fú yě mó wáng bù tīng zhào sān yù nǚ
无为兴恶，自亏福也。’魔王不听，召三玉女：
yī míng yù fēi èr míngyuè bǐ sān míngkuàiguān shǐ xínghuài pú sà
一名欲妃，二名悦彼，三名快观，使行坏菩萨
yì sān nǚ jiē pī luó hú zhī yī fú tiānmíngxiāng yīng luò zhū jī
意。三女皆被罗縠之衣，服天名香，瓔珞珠玑
jí wéi yāo yě qiǎomèi zhī cí yù luàn qí yì pú sà xīn jìng
[136]，极为妖冶。巧媚之辞，欲乱其意。菩萨心净，
rú liú lí zhū bù kě dé wū sān nǚ fù yuē rén dé zhì zhòng
如琉璃珠，不可得污。三女复曰[137]：‘仁德至重，
zhū tiān suǒ jìng yīngyǒugòng shì gù tiānxiàn wǒ wǒ děnghǎo jié
诸天所敬，应有供侍[138]，故天献我。我等好洁，
nián zài shèng shí tiān nǚ duānzhèng mò yǒu shū wǒ zhě yuàn dé
年在盛时，天女端正，莫有姝[139]我者，愿得
chén qǐ yè mèigòng shì zuǒyòu
晨起夜寐供侍左右。’

pú sà dá yuē rǔ sù yǒu fú shòu dé tiānshēn bù wéi
“菩萨答曰：‘汝宿有福，受得天身，不惟
wú cháng ér zuòyāomèi xíng tǐ suī hǎo ér xīn bù duān pì rú
无常，而作妖媚，形体虽好，而心不端。譬如
huàpíngzhōngchéngchòu dú jiāng yǐ zì huài yǒu hé děng qí fú nán
画瓶中盛臭毒，将以自坏。有何等奇？福难
jiǔ jū yín è bú shàn zì wáng qí běn sǐ jí dāngduòsān è dào
久居，淫恶不善，自亡其本。死即当堕三恶道
zhōng shòuniǎoshòuxíng yù tuō zhì nán rǔ bèiluànrénzhèng yì
中，受鸟兽形，欲脱致难。汝辈乱人正意，
fēi qīngjìngzhǒng gé nángchéng shǐ ér lái hé wéi qù wú bú
非清净种，革囊盛屎而来，何为？去！吾不
yòng qí sān yù nǚ huàchénglǎo mǔ bù néng zì fù mówáng
用[140]。’其三玉女，化成老母，不能自复。魔王

[136] 麗本：寶；永樂北藏本及龍藏本：璣
[137] 麗本：白曰；永樂北藏本及龍藏本：曰
[138] 麗本：養；永樂北藏本及龍藏本：侍
[139] 麗本：殊；永樂北藏本及龍藏本：姝
[140] 麗本：用汝；永樂北藏本及龍藏本：用

yì fèn gèngzhào zhū guǐ shén hé dé yī yì bā qiānwànzhòng jiē
益忿，更召诸鬼神，合得一亿八千万众，皆
shǐ biàn wéi shī zǐ xióng pí hǔ sì xiàng lóng niú mǎ
使变为师子、熊罴、虎、兕、象、龙、牛、马、
quǎn shǐ hóu yuán zhī xíng bù kě chēngyán chóng tóu rén qū
犬、豕、猴、猨之形，不可称言。虫头人躯[141]；
wán shé zhī shēn yuán guī zhī shǒu ér liù mù huò yī jǐng ér duō
蚖蛇之身，黿龟之首而六目；或一颈而多
tóu chǐ yá zhǎo jù dānshān tǔ huǒ léi diàn sì rào huò chí gē
头，齿牙爪距，担山吐火，雷电四绕，擭持戈
máo pú sà cí xīn bù jīng bú bù yī máo bú dòng guāngyán yì
矛。菩萨慈心，不惊不怖，一毛不动，光颜益
hǎo guǐ bīng tuì sàn bù néng dé jìn mówáng zì qián yǔ fó xiāng
好。鬼兵退散，不能得近。魔王自前，与佛相
nàn jié qí cí yuē
难诘，其辞曰：

bǐ qiū hé qiú zuò shù xià yào yú lín sǒu dú shòu jiān
比丘何求坐树下 乐于林薮毒兽间
yún qǐ kě huì yǎo míng míng tiān mó wéi rào bù yǐ jīng
云起可畏杳[142]冥冥 天魔围绕不以惊
gǔ yǒu zhēn dào fó suǒ xíng tián dàn wéi shàng chú bù míng
古有真道佛所行 恬惔为上除不明
qí chéng zuì shèng fǎ mǎnzàng wú qiú sī zuò kuài mó wáng
其诚[143]最胜法满藏 吾求斯坐快[144]魔王
rǔ dāng zuò wáng zhuàn jīn lún qī bǎo zì zhì diǎn sì fāng
汝当作王转金轮 七宝自至典四方
suǒ shòu wǔ yù zuì wú bǐ sī chù wú dào qǐ rù gōng
所受五欲最无比 斯处无道起入宫
wú guān yù shèng tūn huǒ tóng qì guó rú tuò wú suǒ tān
吾观欲盛吞火铜[145] 弃国如唾无所贪
dé wáng yì yǒu lǎo sǐ yōu qù cǐ wú lì wù wàng tán
得王亦有老死忧 去此无利勿妄谈

141 麗本：體；永樂北藏本及龍藏本：軀
142 麗本：窈；永樂北藏本及龍藏本：杳
143 麗本：城；永樂北藏本及龍藏本：誠
144 麗本：座決；永樂北藏本及龍藏本：坐快
145 麗本：銅；永樂北藏本及龍藏本：同；校勘：銅

hé ān zuò lín ér dà yǔ　wěi guó cái wèi shǒu kòng xián
何 安 坐 林 而 大 语　委 国 财 位 守 空 闲

bú jiàn wǒ xīng sì bù bīng　xiàng mǎ bù bīng yì bā qiān
不 见 我 兴 四 部 兵　象 马 步 兵 亿 八 千

yǐ jiàn hóu yuán shī zǐ miàn　hǔ sì dú shé shǐ guǐ xíng
已 见 猴 猨 师 子 面　虎 兕 毒 蛇 豕 鬼 形

jiē chí dāo jiàn huò gē máo　chāoyuèxiào hū[146] mǎnkōngzhōng
皆 持 刀 剑 擭 戈 矛　超跃哮呼 满空中

shè fù yì gāi shén wǔ bèi　wéi mó rú rǔ lái huì cǐ
设 复 亿 姟 神 武 备　为 魔 如 汝 来 会 此

shǐ rèn huǒ gōng rú fēng yǔ　bù xiān dé fó zhōng bù qǐ
矢 刃 火 攻 如 风 雨　不 先 得 佛 终 不 起

mó yǒu běn yuàn lìng wǒ tuì　wú yì zì shì bù xū huán
魔 有 本 愿 令 我 退　吾 亦 自 誓 不 虚 还

jīn rǔ fú dì hé rú fó　yú shì kě zhī shéi dé shèng
今 汝 福 地 何 如 佛　于 是 可 知 谁 得 胜

wú céng zhōng shēn kuài bù shī　gù diǎn liù tiān wéi mó wáng
吾 曾 终 身 快 布 施　故 典 六 天 为 魔 王

bǐ qiū zhī wǒ sù fú xíng　zì chēng wú liàng shéi wéi zhèng
比 丘 知 我 宿 福 行　自 称 无 量 谁 为 证

xī wú[147] xíngyuàn cóngdìngguāng　shòu bié[148] wéi fó shì jiā wén
昔 吾 行 愿 从 定 光　受 莂 为 佛 释 迦 文

nù wèi xiǎng jìn gù zuò sī　yì dìng bì jiě huài rǔ jūn
怒 畏 想 尽 故 坐 斯　意 定 必 解 坏 汝 军

wǒ suǒ fèng shì zhū fó duō　cái bǎo yī shí cháng shī rén
我 所 奉 事 诸 佛 多　财 宝 衣 食 常 施 人

rén jiè jī dé hòu yú dì　shì yǐ tuō xiǎng wú huàn nàn
仁 戒 积 德 厚 于 地　是 以 脱 想 无 患 难

pú sà jí yǐ zhì huì lì　shēn shǒu àn dì shì zhī wǒ
菩 萨 即 以 智 慧 力　伸 手 案 地 是 知 我

yìng shí pǔ dì hōng[149] dà dòng　mó yǔ guān shǔ diān dǎo duò
应 时 普 地 轰 大 动　魔 与 官 属 颠 倒 堕

mó wáng bài jì chàng shī lì　hūn mí què jù qián huà dì
魔 王 败 绩 怅 失 利　惛 迷 却 踞 前 画 地

---

146 麗本：踔哮吼；永樂北藏本及龍藏本：躍哮呼
147 麗本：吾昔；永樂北藏本及龍藏本：昔吾
148 麗本：別；永樂北藏本及龍藏本：莂
149 麗本：砰；永樂北藏本及龍藏本：轟

qí zǐ yòu xiǎo xīn nǎi wù 寤[150] jí shí zì guī qián huǐ guò
其子又晓心乃寤[150] 即时自归前悔过

wú yǐ[151] bú fù yòng bīng qì děng xíng cí xīn què mó yuàn
吾已[151]不复用兵器 等行慈心却魔怨

shì yòng bīng qì dòng rén xīn ér wǒ yǐ děng rú[152] zhòngshēng
世用兵器动人心 而我以等如[152]众生

ruò tiáo xiàng mǎ suī yǐ tiáo rán hòu gù tài huì fù shēng
若调象马虽已调 然后故态会复生

ruò dé zuì tiáo rú fó xìng yǐ rú fó tiáo wú bù rén
若得最调如佛性 已如佛调无不仁

zhū[153] tiān jiàn fó qín mó zhòng rěn tiáo wú xiǎng yuàn zì xiáng
诸[153]天见佛擒魔众 忍调无想怨自降

zhū tiān huān xǐ fèng huā zhēn fēi fǎ wáng huài fǎ wáng shèng
诸天欢喜奉华臻 非法王坏法王胜

běn cóng děng yì zhì huì lì huì néng jí shí rǎng bù xiáng
本从等意智慧力 慧能即时攘不祥

néng shǐ yuàn jiā wéi dì zǐ dāng lǐ sì děng dào zhī zhèng
能使怨家为弟子 当礼四等道之证

miàn rú mǎn yuè sè cóng róng míng wén shí fāng dé rú shān
面如满月色从容 名闻十方德如山

qiú fó xiàng mào nán dé bǐ dāng qǐ shǒu sī dù shì xiān
求佛像貌难得比 当稽首斯度世仙

太子瑞应本起经卷上[154]

---

150 麗本：悟；永樂北藏本及龍藏本：寤
151 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：已
152 麗本：汝；永樂北藏本及龍藏本：如
153 麗本：姟；永樂北藏本及龍藏本：諸
154 麗本：佛說太子瑞應本起經卷上；永樂北藏本及龍藏本：太子瑞應本起經卷上

tài zǐ ruì yìng běn qǐ jīng juàn xià

太子瑞应本起经卷下[155]

wú ròu zhī yōu pó sè zhī qiān yì

吴月支优婆塞支谦译

pú sà lěi jié qīngjìng zhī xíng zhì rú dà cí dàodìng zì rán
“菩萨累劫清净之行，至儒大慈，道定自然，

rěn lì xiángmó guǐ bīng tuì sàn dìng yì rú gù bù yǐ zhì lǜ wú
忍力降魔，鬼兵退散，定意如故。不以智虑，无

yōu xǐ xiǎng shì rì chū yè dé yī shù shé zì zhī sù mìng wú
忧喜想，是日初夜，得一术阇，自知宿命，无

shù jié yǐ lái jīngshénsuǒgēng zhǎnzhuǎnshòushēn bù kě chēng
数劫已[156]来，精神所更，展转受身，不可称

jì jiē zhì zhī zhī zhì èr yè shí dé èr shù shé xī zhī zhòngshēng
计，皆识知之。至二夜时，得二术阇，悉知众生

xīn zhōngsuǒniàn shàn è yāng fú shēng sǐ suǒ qù zhì sān yè shí
心中所念，善恶殃福，生死所趣。至三夜时，

dé sān shù shé lòu jìn jié jiě zì zhī běn xī jiǔ suǒ xí xíng sì shén zú
得三术阇，漏尽结解，自知本昔久所习行四神足

niàn jīng jìn dìng yù dìng yì dìng jiè dìng dé biànhuà fǎ
念：精进定、欲定、意定、戒定，得变化法。

suǒ yù rú yì bú fù yòng sī shēnnéng fēi xíng néngfēn yī shēn
所欲如意，不复用思，身能飞行，能分一身，

zuò bǎi zuòqiān zhì yì wàn wú shù fù hé wéi yī néngchè rù dì
作百作千，至亿万无数，复合为一；能彻入地，

shí bì jiē guò cóng yī fāngxiàn fǔ mòyǎngchū pì rú shuǐ bō
石壁皆过，从一方现，俯没仰出，譬如水波；

néngshēnzhōngchūshuǐhuǒ lǚ shuǐxíng xū shēn bú xiànzhuì zuò wò kōng
能身中出水火，履水行虚，身不陷坠；坐卧空

zhōng rú niǎo fēi xiáng lì néng jí tiān shǒumén rì yuè yù shēn
中，如鸟飞翔；立能及天，手扪日月；欲身

---

155 麗本：佛說太子瑞應本起經卷下；永樂北藏本及龍藏本：太子瑞應本起經卷下

156 麗本：劫；永樂北藏本及龍藏本：劫已

píng lì zhì fàn zì zài yǎn chè shì ěr dòng tīng yì yù
平立，至梵自在；眼[157]彻视，耳[158]洞听，意预[159]
zhī zhū tiān rén lóng guǐ shén qí xíng rú dòng zhī lèi
知，诸天、人、龙、鬼神、蛂行、蠕动之类，
shēn xíng kǒu yán xīn suǒ dòng niàn xī jiàn wén zhī zhū yǒu tān yín
身行口言，心所动[160]念，悉见闻知。诸有贪淫
wú tān yín zhě yǒu chēn nù wú chēn nù zhě yǒu yú chī wú yú chī
无贪淫者，有瞋怒[161]无瞋怒[162]者，有愚痴无愚痴
zhě yǒu ài yù wú ài yù zhě yǒu dà zhì xíng wú dà zhì xíng zhě yǒu
者，有爱欲无爱欲者，有大志行无大志行者，有
nèi wài xíng wú nèi wài xíng zhě yǒu niàn shàn bú niàn shàn zhě yǒu yī xīn
内外行无内外行者，有念善不[163]念善者，有一心
wú yī xīn zhě yǒu jiě tuō yì wú jiě tuō yì zhě yī qiè xī zhī
无一心者，有解脱意无解脱意者，一切悉知。

pú sà guān jiàn tiān shàng rén zhōng dì yù chù shēng
“菩萨观见天上、人中、地狱、畜生、
guǐ shén wǔ dào xiān shì fù mǔ xiōng dì qī zǐ zhōng wài xìng zì
鬼神五道，先世父母、兄弟、妻子，中外姓字，
yī yī fēn bié yī shì shí shì bǎi qiān wàn yì wú shù shì shì zhì
一一分别。一世、十世、百千万亿无数世事，至
hū tiān dì yī jié bēng huài kōng huāng zhī shí yī jié shǐ chéng rén
乎[164]天地一劫崩坏空荒之时，一劫始成，人
wù xīng shí néng zhī shí jié bǎi jié zhì qiān wàn yì wú shù jié zhōng
物兴时，能知十劫百劫，至千万亿无数劫中，
nèi wài xìng zì yī shí kǔ lè shòu mìng cháng duǎn sǐ cǐ shēng bǐ
内外姓字，衣食苦乐，寿命长短，死此生彼，
zhǎn zhuǎn suǒ qù cóng shàng tóu shǐ zhū suǒ gēng shēn shēng zhǎng lǎo
展转所趣。从上头始，诸所更身，生长老
zhōng xíng sè hǎo chǒu xián yú kǔ lè yī qiè sān jiè jiē fēn bié
终，形色好丑，贤愚苦乐，一切三界，皆分别

---

157 麗本：眼能；永樂北藏本及龍藏本：眼
158 麗本：耳能；永樂北藏本及龍藏本：耳
159 麗本：悉預；永樂北藏本及龍藏本：預
160 麗本：欲；永樂北藏本及龍藏本：動
161 麗本：恚；永樂北藏本及龍藏本：怒
162 麗本：恚；永樂北藏本及龍藏本：怒
163 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：不
164 麗本：于；永樂北藏本及龍藏本：乎

zhī jiàn rén húnshén gè zì suí xíng shēng wǔ dàozhōng huòduò dì
知。见人魂神，各自随行，生五道中，或堕地
yù huòduòchùshēng huòzuò guǐ shén huòshēngtiānshàng huò rù
狱，或堕畜生，或作鬼神，或生天上，或入
rén xíng yǒushēnghào guì fù lè jiā zhě yǒushēng bēi bǐ pín jiàn jiā zhě
人形，有生豪贵富乐家者，有生卑鄙贫贱家者。
zhī zhū zhòngshēng huò wǔ yìn zì bì yī sè xiàng èr tòng
知诸众生，惑[165]五阴自蔽：一、色像；二、痛
yǎng sān sī xiǎng sì xíngzuò wǔ hún shí jiē xí wǔ
痒[166]；三、思想；四、行作；五、魂识。皆习五
yù yǎn tān sè ěr tānshēng bí tān xiāng shé tān wèi shēn tān
欲：眼贪色，耳贪声，鼻贪香，舌贪味，身贪
xì huá qiān yú ài yù huò yú cái sè sī wàng ān lè cóng
细滑。牵于爱欲，惑[167]于财色，思望安乐，从
shì shēngzhū è běn cóng è zhì kǔ néngduàn ài xí bù suí yín
是生诸恶本，从恶致苦。能断爱习，不随淫
xīn dà rú máo fà shòuxíng bā dào zé zhòng kǔ miè pì rú wú
心大如毛发，受行八道，则众苦灭[168]。譬如无
xīn yì wú huǒ shì wèi wú wéi dù shì zhī dào
薪亦[169]无火，是谓无为度世之道。

pú sà zì zhī yǐ qì è běn wú yín nù chī shēng
“菩萨自知，已弃恶本，无淫、怒、痴，生
sǐ yǐ chú zhǒnggēn yǐ duàn wú yú zāi niè suǒzuò yǐ chéng
死已除，种根已断，无余栽蘖[170]，所作已成，
zhì huì yǐ liǎo míngxīngchū shí kuòrán dà wù dé wú shàngzhèngzhēn
智慧已了。明星出时，廓然大悟，得无上正真
dào wéi zuì zhèng jué dé fó shí bā fǎ yǒu shí shén lì sì
道[171]，为最正觉。得佛十八法，有十神力、四
wú suǒ wèi fó shí bā fǎ zhě wèi cóng dé fó zhì hū niè yuē
无所畏。佛十八法者，谓从得佛，至乎[172]泥曰：

---

165 麗本：或；永樂北藏本及龍藏本：惑
166 麗本：痒；永樂北藏本及龍藏本：癢
167 麗本：或；永樂北藏本及龍藏本：惑
168 麗本：滅矣；永樂北藏本及龍藏本：滅
169 麗本：亦復；永樂北藏本及龍藏本：亦
170 麗本：枿；永樂北藏本及龍藏本：蘖
171 麗本：之道；永樂北藏本及龍藏本：道
172 麗本：于；永樂北藏本及龍藏本：乎

yī wú shī dào èr wú kōngyán sān wú wàng zhì sì
一、无失道；二、无空言；三、无忘志；四、
wú bú jìng yì wǔ wú ruò gānxiǎng liù wú bù xǐng shì qī
无不静意；五、无若干想；六、无不省视；七、
zhì yù wú jiǎn bā jīng jìn wú jiǎn jiǔ dìng yì wú jiǎn shí
志欲无减；八、精进无减；九、定意无减；十、
zhì huì wú jiǎn shí yī jiě tuō wú jiǎn shí èr dù zhī jiàn wú jiǎn
智慧无减；十一、解脱无减；十二、度知见无减；
shí sān gǔ shì zhī shì xī zhī jiàn shí sì lái shì zhī shì xī zhī jiàn
十三、古世之事悉知见；十四、来世之事悉知见；
shí wǔ jīn shì zhī shì xī zhī jiàn shí liù lǎn zhòngshēnxínghuà yǐ
十五、今世之事悉知见；十六、揽[173]众身行化以
shǐ suǒ zhī shí qī lǎn zhòngyánxínghuà yǐ shǐ suǒ zhī shí bā
始所知；十七、揽[174]众言行化以始所知；十八、
lǎn zhòng yì xínghuà yǐ shǐ suǒ zhī shì wéi fó shí bā bú gòng zhī fǎ
揽[175]众意行化以始所知。是为佛十八不共之法。

shí shén lì zhě fó xī jiàn zhī shēnwēi yǐn yuǎn shì chù
“十神力者，佛悉见知[176]，深微隐远，是处
fēi chù míngshěn zhī yǒu yī shén lì yě fó xī míng zhī lái
非处，明审知[177]有，一神力[178]也；佛悉明知，来
jīn wǎng gǔ suǒ zàoxíng dì suǒ shòubàoyìng èr shén lì yě
今往古，所造行地，所受报应，二神力[179]也；
fó xī fēn bié tiān rén zhòngshēng bǐ bǐ yì niàn sānshén lì
佛悉分别，天、人、众生彼彼异念，三神力[180]
yě fó xī zhī zhòngshēng ruò gānzhǒng yǔ jí dù shì yǔ sì shén
也；佛悉知众生，若干种语及度世语，四神
lì yě fó xī liǎo zhī shì jiān zá zhǒng wú liàngqíng tài wǔ shén
力[181]也；佛悉了知，世间杂种无量情态，五神
lì yě fó néngxiànchán jiě tuō dìngxíng chúzhòng láo zhēng liù
力[182]也；佛能现禅解脱[183]定行，除众劳诤，六

173 麗本：覽；永樂北藏本及龍藏本：攬
174 麗本：覽；永樂北藏本及龍藏本：攬
175 麗本：覽；永樂北藏本及龍藏本：攬
176 麗本：知見；永樂北藏本及龍藏本：見知
177 麗本：如；永樂北藏本及龍藏本：知
178 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
179 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
180 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
181 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
182 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力

shén lì yě fó zhī yù fù zhī fù jiě yào zài suǒ yí xíng qī shén
神力[184]也；佛知欲缚，知缚解要在所宜行，七神
lì yě fó zhì rú hǎi shànyán wú liàng zhuī zhì yī qiè sù mìng suǒ
力[185]也；佛智如海，善言无量，追识一切宿命所
gēng bā shén lì yě fó tiānyǎn jìng jiàn rén wù sǐ shén suǒ chū
更，八神力[186]也；佛天眼净，见人物死，神所出
shēng shàn è yāng fú suí xíngshòubào jiǔ shén lì yě fó lòu
生，善恶殃福，随行受报，九神力[187]也；佛漏
yǐ jìn wú fù fù zhuó shénzhēn ruì zhì zì zhī jiànzhèng jiū chàng
已尽，无复缚著，神真叡智，自知见证，究畅
dàoxíng kě zuònéngzuò wú yú shēng sǐ qí zhì míngshěn shì wéi
道行，可作能作，无余生死，其智明审，是为
fó shí shén lì yě
佛十神力也。

sì wú suǒ wèi zhě fó shén zhì zhèng jué wú suǒ bù zhī
“四无所畏者，佛神智正觉，无所不知，
yú huòxiāngyán fó wèi xī zhī zhì yú fàn mó zhòngshèng jiē
愚惑相言：‘佛未悉知。’至于梵魔[188]众圣，皆
mò néng lùn fó zhī zhì gù dú bù bú jù yī wú wèi yě fó lòu yǐ
莫能论佛之智故，独步不惧，一无畏也；佛漏已
jìn xī zhī yú huòxiāngyán fó lòu wèi jìn zhì fàn mó zhòng
尽悉知，愚惑相言：‘佛漏未尽。’至[189]梵魔[190]众
shèng mò néng lùn fó zhī zhì gù dú bù bú jù èr wú suǒ wèi yě
圣，莫能论佛之志故，独步不惧，二无所[191]畏也；
fó shuō jīng jiè tiān xià sòng xí yú huòxiāngyán fó jīng kě è
佛说经戒，天下诵习，愚惑相言：‘佛经可遏。’
zhì fàn mó zhòngshèng mò néng lùn huǐ fó zhèng jīng gù dú bù
至[192]梵魔[193]众圣，莫能论毁佛正[194]经故，独步

183 麗本：解；永樂北藏本及龍藏本：解脫
184 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
185 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
186 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
187 麗本：力；永樂北藏本及龍藏本：神力
188 麗本：摩；永樂北藏本及龍藏本：魔
189 麗本：至於；永樂北藏本及龍藏本：至
190 麗本：摩；永樂北藏本及龍藏本：魔
191 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：無所
192 麗本：至於；永樂北藏本及龍藏本：至
193 麗本：摩；永樂北藏本及龍藏本：魔
194 麗本：之正；永樂北藏本及龍藏本：正

bú jù sān wú suǒ wèi yě fó xiàndào yì yánzhēn ér yào néng
不惧，三无所[195]畏也；佛现道义，言真而要，能
dù kǔ è yú huòxiāngyán fó bù néng dù kǔ zhì fàn mó
度苦厄，愚惑相言：‘佛不能度苦。’至[196]梵魔[197]
zhòngshèng mò néng lùn fó zhèngdào gù zhōuxíng bú jù sì wú suǒ
众圣，莫能论佛正道故，周行不惧，四无所
wèi yě
[198]畏也。

fó dé dìng yì yī qiè zhī jiàn zuò zì niànyán shì shí
“佛得定意，一切知见，坐自念言：‘是实
wēimiào nán zhī nánmíng shènnán dé yě gāo ér wú shàng guǎng
微妙，难知难明，甚难得也。高而无上，广
bù kě jí yuān ér wú xià shēn bù kě cè dà bāotiān dì xì
不可极；渊而无下，深不可测；大包天地，细
rù wú jiàn xī dìngguāng fó shí bié wǒ wéi fó míng shì jiā wén
入无间。昔定光佛时，莂[199]我为佛，名释迦文。
jīn guǒ dé zhī cóng wú shù jié qín kǔ suǒ qiú shì jīn dé ěr zì
今果得之。从无数劫，勤苦所求，适今得耳。自
niàn sù mìng zhū suǒ shī wéi cí xiào rén yì lǐ jìng chéng xìn zhōng
念宿命，诸所施为，慈孝仁义，礼敬诚信，中
zhèngshǒushàn xū xīn xuéshèng róu ruò jìng yì xíng liù dù wú jí
正守善，虚心学圣，柔弱净意，行六度无极，
bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn yī xīn zhì huì xí sì děng xīn cí
布施持戒，忍辱精进，一心智慧。习四等心，慈
bēi xǐ hù yù yǎng zhòngshēng rú shì chì zǐ chéng shì zhū fó
悲喜护；育养[200]众生，如视赤子；承事诸佛，
jī dé wú liàng lěi jié qín kǔ bú wàng[201] qí gōng jīn xī zì dé
积德无量；累劫勤苦，不忘其功，今悉自得。’
xǐ zì shuōyuē
喜自说曰：

jīn jué fó jí zūn qì yín jìng wú lòu
今觉佛极尊　弃淫净无漏

---

195 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：無所
196 麗本：至於；永樂北藏本及龍藏本：至
197 麗本：摩；永樂北藏本及龍藏本：魔
198 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：無所
199 麗本：別；永樂北藏本及龍藏本：莂
200 麗本：養育；永樂北藏本及龍藏本：育養
201 麗本：望；永樂北藏本及龍藏本：忘

yī qiè néngjiāngdǎo cóng zhě bì huān yù
一切能将导 从者必欢预
fú fú zhī bàokuài miàoyuàn jiē dé chéng
夫福之报快 妙愿皆得成
mǐn jí dé shàng jì wú jiāng shì niè huán
愍疾得上寂 吾将逝泥洹

fó chū dé dào zì zhī shí shǎo shēn tǐ xū qīng xú qǐ
“佛初得道，自知食少，身体虚轻，徐起
rù shuǐ xǐ yù bì yù shàng àn tiān àn shù zhī dé pān ér chū
入水洗浴，毕欲上岸，天按树枝，得攀而出，
xuánzhù shù xià yǒu wǔ bǎi qīngquè fēi lái rào fó sān zā ér qù
旋住[202]树下。有五百青雀，飞来绕佛，三匝而去。
fù yǒuzhǎngzhě nǚ shǐ jià yǒuyuànshēng zǐ nánzhě dāngzuò bǎi wèi
复有长者女，始嫁有愿生子男者，当作百味
zhī mí cí shānshùshén hòushēng dé nán xǐ jí zuò mí chéng
之糜，祠山树神。后生得男，喜即作糜，盛
yǐ jīn bō qí nǚ xiè[203] mí fǔ sháo bù wū nǚ yì zhēnjìng jí
以金钵，其女写糜，釜杓不污；女益珍敬，即
yǔ shù nǚ jù rù shānzhōng wàngjiànhǎoshù jí qiǎn bì xiānwǎng
与数女，俱入山中，望见好树，即遣婢先往，
sǎochúshù xià bì[205] jiàn fó bù zhī hé shén huánbào nǚ yán
扫除树下[204]；婢[205]见佛，不知何神，还报女言：
yǒushén zài shù xià zuò nǚ lìng bì dài bǎi wèi zhī mí zhì tóushàng
‘有神在树下坐。’女令婢戴百味之糜，置头上
qián cháng guì shàng shí bìng jīn bō fó yán rǔ děngyǒu[206] shàn yì
前，长跪上食并金钵。佛言：‘汝等有[206]善意，
bì yǐ xiàn shì dé fú jiàn dì zhòng nǚ yáo bài ér tuì fó biàn shí mí
必以现世得福见谛。’众女遥拜而退，佛便食糜
[207]，niànxiānsān fó dé dào zhī[208] shí jiē yǒuxiàn bǎi wèi zhī shí bìng
念先三佛得道之时，皆有献百味之食，并
shàng jīn bō rú cǐ qì zhě jīn jiē zài wén lín lóngsuǒ fó jí zhì bō
上金钵如此器者，今皆在文邻龙所。佛即掷钵

202 麗本：往；永樂北藏本及龍藏本：住
203 麗本：瀉；永樂北藏本及龍藏本：寫；寫通卸
204 麗本：除；永樂北藏本及龍藏本：除樹下
205 麗本：婢到；永樂北藏本及龍藏本：婢
206 麗本：能有；永樂北藏本及龍藏本：有
207 麗本：糜已；永樂北藏本及龍藏本：糜
208 麗本：初得道；永樂北藏本及龍藏本：得道之

shuǐzhōng zì rán nì liú shàngshuǐ qī lǐ suí qiánsān bō shàng
水中，自然逆流，上水七里，随[209]前三钵上，
sì qì gòng lěi xiāng lèi rú yī lóngwánghuān xǐ zhī fù yǒu fó
四器共累，相类如一。龙王欢喜，知复有佛。
fó dìng yì qī rì bú dòng bù yáo shùshénniàn fó xīn
“佛定意七日，不动不摇。树神念：‘佛新
dé dào kuàizuò qī rì wèiyǒuxiàn shí zhě niàn wǒ dāng qiú
得道，快坐七日，未有献食者。’念：‘我[210]当求
rén lìng fàn fó shí shì yǒu wǔ bǎi gǔ kè cóngshān yī miànguò
人令饭佛。’时，适有五百贾客[211]，从山一面过，
chē niú jiē zhì bù xíng zhōngyǒuliǎng dà rén yī míng tí wèi èr míng
车牛皆踬不行。中有两大人，一名提谓，二名
bō lì bù huán yǔ zhòngrén jù yì shùshénqǐng fú shénxiàngguāng
波利，怖还，与众人俱诣树神请福，神现光
xiàngyán jīn shì yǒu fó zài cǐ yōu liú guó jiè ní liánchánshuǐbiān
像言：‘今世有佛，在此优留国界尼连禅水边，
wèiyǒuxiàn shí zhě rǔ cáoxìngxiānnéngyǒushàn yì bì huò dà fú
未有献食者。汝曹幸先能有善意，必获大福。’
gǔ rénwén fó míng dà[212]xǐ yán fó bì dú dà zūn tiānshénsuǒ
贾人闻佛名，大[212]喜言：‘佛必独大尊，天神所
jìng fēi fán pǐn yě jí huòchǎo mì jù yì shù xià qǐ shǒushàng
敬，非凡品也。’即和麨蜜，俱诣树下，稽首上
fó
佛。
fó niànxiān gǔ zhū fó āi shòurén shī fǎ jiē chí bō bù
“佛念先古诸佛，哀受人施，法皆持钵，不
yí rú yú dàorén shǒushòu shí yě sì[213]tiānwáng jí yáo zhī fó dāng
宜如余道人手受食也。四[213]天王即遥知佛当
yòng bō rú rén qū shēn[214]bì qǐng jù dào è nà shānshàng rú yì
用钵，如人屈伸[214]臂顷，俱到頞那山上，如意
suǒniàn shí zhōng zì ránchū sì bō xiāng jié[215]wú huì sì tiānwáng
所念，石中自然出四钵，香洁[215]无秽。四天王

---

209 麗本：墮；永樂北藏本及龍藏本：隨
210 麗本：我；永樂北藏本及龍藏本：念：『我
211 麗本：人；永樂北藏本及龍藏本：客
212 麗本：皆；永樂北藏本及龍藏本：大
213 麗本：時四；永樂北藏本及龍藏本：四
214 麗本：申；永樂北藏本及龍藏本：伸
215 麗本：淨潔；永樂北藏本及龍藏本：潔

gè qǔ yī bō huángòngshàng fó yuàn āi gǔ rén lìng dé dà fú
各取一钵，还共上佛：‘愿哀贾人，令得大福。’
fāngyǒu tiě bō hòu dì zǐ dāngyòng shí fó niàn qǔ yī bō bú kuài
方有铁钵，后弟子当用食。佛念取一钵，不快
yú wáng[216] yì biàn xī shòu sì bō lěi zhì zuǒshǒuzhōng yòushǒu
余王意，便悉受四钵，累置左手中，右手
àn zhī hé chéng yī bō lìng sì jì xiàn fó shòuchǎo mì gàozhū
按之，合成一钵，令四际现。佛受麨蜜，告诸
gǔ rényán[217] dāng[218] guī mìng yú fó guī mìng yú fǎ fāngyǒu bǐ
贾人言：‘当归命于佛，归命于法，方有比
qiū zhòng dāng yù zì guī jí biàn[219] shòujiào gè sān zì guī fó
丘众，当预自归。’即便受教，各三自归。佛
qǐ yú yì chù shí bì zhòuyuàn gǔ rényán jīn suǒ bù shī yù
起，于异处食毕，咒愿贾人言：‘今所布施，欲
shǐ shí zhě dé chōng qì lì dāng lìng shī jiā shì shì dé yuàn dé
使食者，得充气力；当令施家，世世得愿，得
sè dé lì dé zhān dé xǐ ān kuài wú bìng zhōngbǎoniánshòu zhū
色得力，得瞻得喜，安快无病，终保年寿；诸
xié è guǐ bù dé rǎo jìn yǐ yǒushàn xīn[220] lì dé běn gù[221]
邪恶鬼，不得娆近；以有善心，立德本故；
zhū shàn guǐ shén chángdāngyōng hù kāi shì dào dì dé lì xié ǒu
诸善鬼神，常当拥护；开示道地，得利谐偶；
bù shǐ zhūnjiǎn wú fù jiānhuàn rén yǒujiànzhèng[222] yǐ xìn xǐ jìng
不使迍蹇，无复艰患；人有见正，以信喜敬；
jìng jié[223] bù huǐ shī dào dé zhě fú dé yì dà suǒ suí zhuǎnshèng
净洁不悔，施道德者；福德益大，所随转胜，
jí wú bú lì rì yuè wǔ xīng èr shí bā xiù tiānshén guǐ wáng
吉无不利。日月五星，二十八宿，天神鬼王，
cháng suí hù zhù sì tiān dà wáng shǎng bié shàn rén dōng tí tóu lài
常随护助；四天大王，赏别善人，东提头赖、

---

216 麗本：三；永樂北藏本及龍藏本：王
217 麗本：言；永樂北藏本及龍藏本：人言
218 麗本：汝當；永樂北藏本及龍藏本：當
219 麗本：皆；永樂北藏本及龍藏本：便
220 麗本：意；永樂北藏本及龍藏本：心
221 麗本：固；永樂北藏本及龍藏本：故
222 麗本：正見；永樂北藏本及龍藏本：見正
223 麗本：潔淨；永樂北藏本及龍藏本：淨潔

nánwéishǎnwén xī wéi lóu lè běi jū jūn luó dāng hù rǔ děng
南维睒文、西惟[224]楼勒、北拘均罗，当护汝等，

lìng bù zāohèng néngyǒu huì yì yán jīng xuéwèn jìng fó fǎ zhòng
令不遭横。能有慧意，研精学问，敬佛法众，

qì juānzhòng è bú zì fàng zì zhōng shòu jí xiáng zhòng fú dé
弃捐众恶，不自放恣，终[225]受吉祥。种福得

fú xíngdào dé dào yǐ xiānjiàn fó yī xīn fèngchéng dāngwéi
福，行道得道，以先见佛，一心奉承[226]，当为

cóng shì zhì dì yī fú xiàn shì huòyòu kuài jiě jiàn dì fù lè cháng
从是，致第一福，现世获佑，快解见谛，富乐长

shòu zì zhì niè huán
寿，自致泥洹。’

shí chǎo mì lěng fó fù nèi fēng qǐ dì shì jí zhī yìng
“时勦蜜冷，佛腹内风起，帝释即知，应

shí dàoyán fú tí shù shàng qǔ yàoguǒ hē lí lè lái bó fó yán
时到阎浮提树[227]上，取药果[228]呵梨勒，来白佛言：

shì guǒxiāngměi kě fú zuì chú nèi fēng fó biàn shí zhī fēng jí
‘是果香美可服，最除内风。’佛便食之，风即

chú qù qǐ dàowén lín gǔ lóng wú suǒ tí shuǐbiān zuòdìng qī rì
除去。起到文邻瞽龙无所[229]提水边，坐定七日，

bù chuǎn bù xī guāngzhàoshuǐzhōng lóng mù dé kāi zì zhì rú qián
不喘不息。光照水中，龙目得开，自识如前

jiàn sān fó guāngmíng mù zhé dé shì lóngwánghuān xǐ mù yù míngxiāng
见三佛光明，目輒得视。龙王欢喜沐浴名香

zhāntán sū hé chūshuǐjiàn fó xiànghǎo guāngyǐng rú shùyǒuhuā qián
栴檀苏合，出水见佛相好，光影如树有华，前

rào fó qī zā shēn lí fó wéi sì shí lǐ lóngyǒu qī tóu luó fù fó
绕佛七匝，身离佛围四十里；龙有七头，罗覆佛

shàng yù yǐ zhàng bì wénménghán shǔ shí yù qī rì lóng zì[230]
上；欲以障蔽蚊虻寒暑，时雨七日，龙自

---

224 麗本：維；永樂北藏本及龍藏本：惟
225 麗本：現；永樂北藏本及龍藏本：終
226 麗本：承奉；永樂北藏本及龍藏本：奉承
227 麗本：界；永樂北藏本及龍藏本：樹
228 麗本：果名；永樂北藏本及龍藏本：果
229 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：無所
230 麗本：龍；永樂北藏本及龍藏本：龍自

yī xīn bù jī bù kě qī rì yǔ zhǐ fó wù lóngwánghuà zuò
一心，不饥不渴。七日雨止，佛悟，龙王化[231]作
niánshàodàorén zhuóhǎo fú shì qǐ shǒuwèn fó dé wú hán
年少道人，著好服饰，稽首问佛：‘得[232]无寒、
wú rè dé wú wénméngsuǒrǎo jìn yé
无[233]热？得无[234]蚊虻所娆近耶？’

fó shí dá yán
“佛时答言：

jiǔ dé zài píng chù sī dào qí fú kuài
久得在屏处　思道其福快
xī suǒyuàn yù wén jīn yǐ[235] xī zhī kuài
昔所愿欲闻　今已悉知快
bù wéi bǐ suǒ rǎo néng ān zhòngshēngkuài
不为彼所娆　能安众生快
dù shì sān dú miè dé fó niè huán kuài
度世三毒灭　得佛泥洹快
shēng shì dé dǔ fó wén shòu jīng fǎ kuài
生世得睹佛　闻受经法快
dé yǔ pì zhī fó zhēn rén huì yì kuài
得与辟支佛　真人会亦快
bù yǔ yú cóng shì dé lí è rén kuài
不与愚从事　得离恶人快
yǒu xiá bié zhēn wěi zhī xìn zhèng dào kuài
有黠别真伪　知信正道快

fó gàolóngwáng rǔ jīn[236] dāng fù zì guī yú fó zì guī
“佛告龙王：‘汝今当复自归于佛，自归
yú fǎ zì guī yú bǐ qiū sēng jí shòusān zì guī zhū chùshēngzhōng
于法，自归于比丘僧。’即受三自归。诸畜生中，
shì lóngwéixiānjiàn fó fó yǐ shén zú yí zuò shí shì zì niànběnyuàn
是龙为先见佛。佛以神足，移坐石室，自念本愿，
yù dù zhòngshēng sī wéi shēng sǐ běncóng shí èr yīn yuán fǎ qǐ
欲度众生。思惟：‘生死本从十二因缘法起，

231 麗本：化；永樂北藏本及龍藏本：王化
232 麗本：佛得；永樂北藏本及龍藏本：得
233 麗本：得無；永樂北藏本及龍藏本：無
234 麗本：無為；永樂北藏本及龍藏本：無
235 麗本：以；永樂北藏本及龍藏本：已
236 麗本：汝；永樂北藏本及龍藏本：汝今

fǎ qǐ gù biànyǒushēng sǐ fǎ qǐ fǎ miè zhě shēng sǐ nǎi jìn
法起故，便有生死；法起法[237]灭者，生死乃尽。

zuò shì gù zì dé shì bú zuò shì shì biàn xī yī qiè zhòngshēng
作是故，自得是；不作是，是便息。一切众生，

yì wéi jīng shén yǎoyǎomíngmíng huǎng hū wú xíng zì qǐ shí xiǎng
意为精神，窈窈冥冥，恍惚[238]无形，自起识想，

suí xíngshòushēn shēn wú chángzhǔ shén wú chángxíng shén xīn biàn
随行受身；身无常主，神无常形，神心变

huà zàozhuónán cāi zì shēng zì miè wèi céng xiū xī yī niàn
化，躁浊难猜[239]，自生自灭，未曾休息，一念

qù yī niàn lái ruò shuǐzhōngpào yī shì miè yī fù xīng zhì
去，一念来，若水中泡，一适[240]灭，一复兴，至

hū sān jiè yù sè wú sè jiǔ shénsuǒ zhǐ jiē xì yú shí
乎[241]三界欲、色、无色，九神所止，皆系于识，

bù dé miǎn kǔ mèimèirán bú zì jué gù wèi zhī chī mò zhī yàodào
不得免苦，昧昧然不自觉，故谓之痴，莫知要道。

fó dào zhì miào xū jì wú niàn bù kě yǐ fán shì jiān yì zhī shì
佛[242]道至妙，虚寂无念，不可以凡世间意知。世

jiāndàoshù jiǔ shí liù zhǒng gè xìn suǒ shì shú zhī qí huò jiē
间道术，九十六种，各信所事，孰知其惑？皆

yàoshēng qiú ān tān yù shì wèi hào yú shēng sè shì gù bù néng
乐生求安，贪欲嗜味，好于声色，是故[243]不能

yào fó dào fó dàoqīngjìng kōng wú suǒyǒu fán jì shēnwàn wù
乐佛道。佛道清净，空无所有；凡计身万物，

bù kě dé chángyǒu shè dāngwèishuō tiān xià jiē kǔ kōng wú suǒyǒu
不可得常有，设当为说，天下皆苦，空无所有，

shéinéng xìn zhě kū kǔ wǒ ěr yì yù mò rán bú wèi shì jiānshuō
谁能信者？枯苦我耳。’意欲默然，不为世间说

jīng biàn rù dìng yì
经[244]，便入定意。

---

237 麗本：若法；永樂北藏本及龍藏本：法起法
238 麗本：忽；永樂北藏本及龍藏本：惚
239 麗本：清；永樂北藏本及龍藏本：猜
240 麗本：滴；永樂北藏本及龍藏本：適
241 麗本：于；永樂北藏本及龍藏本：乎
242 麗本：夫；永樂北藏本及龍藏本：佛
243 麗本：故；永樂北藏本及龍藏本：是故
244 麗本：法；永樂北藏本及龍藏本：經

fó fàngméizhōngguāng shàngzhào qī tiān dà fàn zhī fó
“佛放眉中光，上照七天。大梵[245]知佛

yù bō niè huán bēi niàn sān jiè jiē wéi chángshuāi zhōng bù dé
欲般[246]泥洹，悲念：‘三界皆为长衰，终不得

zhī dù shì zhī fǎ sǐ jí dāng fù duòsān è dào hé shí dāng dé
知度世之法，死即当复堕三恶道，何时当得[247]

tuō tiān xià jiǔ yuǎn nǎi yǒu fó ěr fó nán dé jiàn ruò yōu tán huā jīn
脱？天下久远乃有佛耳，佛难得见若优昙华，今

wǒ dāng wèi tiān rén qǐng mìng qiú āi yú fó lìng zhèng shuō jīng
我当为天人请命，求哀于佛，令正[248]说经。’

jí yù dì shì jiāngtiānyuè bō zhē xià dào shí shì fó fāngdìng yì
即语帝释，将天乐般遮，下[249]到石室，佛方定意。

jiào bō zhē tán qín ér gē qí cí yuē
教[250]般遮弹琴而歌，其词[251]曰：

tīng wǒ gē shí lì qì gài jì chán dìng
听我歌十力　弃盖寂禅定[252]

guāng chè zhào qī tiān dé xiāng yú zhān tán
光彻照七天　德香逾[253]栴檀

shàng dì shén miào lái tàn yǎng yù jiàn zūn
上帝神妙来　叹仰欲见尊

fàn shì jī jìng yì qǐ shǒu yù shòu wén
梵释赍敬意　稽首欲受闻

fó suǒ běn xíng yuàn jīng jìn bǎi jié qín
佛所本行愿　精进百劫勤

sì děng dà bù shī shí fāng shòu hóng ēn
四等大布施　十方受弘恩

chí jiè jìng wú gòu cí rú dù zhòngshēng
持戒净无垢　慈儒度[254]众生

yǒng huì rù chán zhì dà bēi fū dù jīng
勇慧[255]入禅智　大悲敷度经

---

245 麗本：梵天；永樂北藏本及龍藏本：大梵
246 麗本：取；永樂北藏本及龍藏本：般
247 麗本：當；永樂北藏本及龍藏本：當得
248 麗本：止；永樂北藏本及龍藏本：正
249 麗本：伎下；永樂北藏本及龍藏本：下
250 麗本：覺；永樂北藏本及龍藏本：教
251 麗本：辭；永樂北藏本及龍藏本：詞
252 麗本：定禪；永樂北藏本及龍藏本：禪定
253 麗本：踰；永樂北藏本及龍藏本：逾
254 麗本：軟護；永樂北藏本及龍藏本：儒度

kǔ xíng jī wú shù　gōng xūn chéng yú jīn
苦行积无数　功勋成于今
jiè rěn dìng huì lì　dòng dì mó yǐ qín
戒忍定慧力　动地魔已擒
dé pǔ gài tiān dì　shén zhì guò líng huáng[256]
德普盖天地　神智过灵皇
xiàng hǎo tè wú bǐ　bā shēng zhèn shí fāng
相好特无比　八声震十方
zhì gāo yú xū mí　qīng miào mò néng lùn
志高于须弥　清妙莫能论
yǒng lí yín nù chī　wú fù lǎo sǐ huàn
永离淫怒痴　无复老死患
wéi[257] āi cóng dìng jué　mǐn shāng zhū tiān rén
惟哀从定觉　愍伤诸天人
wèi kāi fǎ bǎo zàng　fū huì[258] gān lù zhēn
为开法宝藏　敷慧甘露珍
lìng cóng yōu wèi jiě　wēi è dé yǐ ān
令从忧畏解　危厄得以安
mí huò jiàn zhèng dào　xié yí dǔ zhēn yán
迷惑见正道　邪疑睹真言
yī qiè jiē yuàn yào　yù tīng shòu wú yàn
一切皆愿乐　欲听受无厌
dāng kāi bù[259] sǐ fǎ　chuí huà yú wú qióng
当开不死法　垂化于无穷

fó yì xī zhī biàn cóng dìng jué fàn tiān bó fó yán cóng
“佛意悉知，便从定觉。梵天白佛言：‘从
jiǔ yuǎn yǐ lái shì fù jiàn fó ěr zhū tiān xǐ yǒng yù wén fó fǎ
久远以来，适复见佛耳。诸天喜踊，欲闻佛法，
dāng wèi shì jiān shuō jīng yuàn mò bō niè huán zhòng shēng yú àn wú
当为世间说经，愿莫般泥洹。众生愚暗，无
yǒu huì yǎn wéi[260] jiā cí dǎo lìng dé jiě tuō zhū tiān rén zhōng duō
有慧眼，惟加慈导，令得解脱。诸天人中，多

255 麗本：決；永樂北藏本及龍藏本：慧
256 麗本：聖；永樂北藏本及龍藏本：皇
257 麗本：唯；永樂北藏本及龍藏本：惟
258 麗本：惠；永樂北藏本及龍藏本：慧
259 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：不
260 麗本：唯；永樂北藏本及龍藏本：惟

yǒuxiánshàn hàodào yì jiě yì yǒu jīng jìn néngshòu fǎ jiè
有贤善，好道易解，亦有精进，能受法戒[261]。

wèi yú dì yù sān è dàozhě yuàn kāi fǎ zàng wèixiàngān lù shòu
畏于地狱三恶道者，愿开法藏，为现甘露，受

zhě bì duō tiān xià wú fó shí wǒ jiàn yú dàorén jù yǒusān dú
者必多。天下无佛时，我见余道人，俱[262]有三毒，

zì yì rù zuò jīng diǎn rén shàng xué qí bú zhì chéngdào hé
自意入[263]作经典，人尚学其不至诚道[264]，何

kuàng fó zhī qīngjìng wú yín nù chī yuàn fó shuō fǎ shǐ zhòng
况佛之清净，无淫、怒、痴？愿佛说法，使众

shēng dé wén zhì chéng zhī dào
生得闻至诚之道。’

fó yán shàn zāi shàn zāi fàntiān yù guǎng shī ān
“佛言：‘善哉，善哉！梵天，欲广施安，

jiù zhū shì jiān fǔ lì níng jì yào shǐ jiě tuō wǒ niàn shì jiān tān
救诸世间，抚利宁济，乐使解脱。我念世间，贪

ài shì yù duòshēng sǐ kǔ shǎonéng zì jué běncóng shí èr yīn yuán
爱嗜欲，堕生死苦，少能自觉本从十二因缘

qǐ chī yuán chī xíng yuánxíng shí yuán shí míngxiàng
起。痴；缘痴，行；缘行，识；缘识，名像；

yuánmíngxiàng liù rù yuán liù rù gēng lè yuángēng lè tòng
缘名像，六入；缘六入，更乐；缘更乐，痛；

yuántòng ài yuán ài shòu yuánshòu yǒu yuányǒu shēng
缘痛，爱；缘爱，受；缘受，有；缘有，生；

yuánshēng lǎo sǐ yōu bēi kǔ mèn xīn nǎo dà huàn jù yǒu jīngshén
缘生，老死忧悲苦闷心恼大患具[265]有，精神

cóng shì zhuǎnshòushēng sǐ yù dé dàozhě dāngduàntān ài
从是[266]，转受生死。欲得道者，当断贪爱，

miè chúqíng yù wú wéi wú qǐ rán zé chī miè chī miè zé xíngmiè
灭除情欲，无为无起，然则痴灭，痴灭则行灭，

xíngmiè zé shí miè shí miè zé míngxiàngmiè míngxiàngmiè zé liù rù miè
行灭则识灭，识灭则名像灭，名像灭则六入灭，

---

[261] 麗本：戒法；永樂北藏本及龍藏本：法戒
[262] 麗本：具；永樂北藏本及龍藏本：俱
[263] 麗本：合；永樂北藏本及龍藏本：入
[264] 麗本：法；永樂北藏本及龍藏本：道
[265] 麗本：其；永樂北藏本及龍藏本：具
[266] 麗本：愛；永樂北藏本及龍藏本：是

liù rù miè zé gēng lè miè gēng lè miè zé tòngmiè tòngmiè zé ài miè
六入灭则更乐灭，更乐灭则痛灭，痛灭则爱灭，

ài miè zé shòumiè shòumiè zé yǒumiè yǒumiè zé shēngmiè shēngmiè
爱灭则受灭，受灭则有灭，有灭则生灭，生灭

zé lǎo sǐ yōu bēi kǔ mèn xīn nǎo dà huàn jiē jìn shì wèi dé dào wéi
则老死忧悲苦闷心恼大患皆尽，是谓得道。惟

fó jué cǐ wēimiàonánmíng fú cǐ qīngjìng wú yú chī xiǎng bù
[267]佛觉此，微妙难明。夫此清净无愚痴想，不

kě yǐ shì jiān fán fū yì zhī tiān xià dào shù jiǔ shí liù zhǒng gè
可以世间凡夫意知。天下道术，九十六种，各

yǒu suǒ shì huò shì tiān dì rì yuè wǔ xīng huò shì shuǐhuǒ guǐ shénlóng
有所事，或事天地日月五星，或事水火鬼神龙

shén jiē yàoshēng qiú ān tān yù shì wèi hào yú shēng sè gù bù
神，皆乐生求安，贪欲嗜味，好于声色，故不

néngyào fó dào bù wén fó jīng bù zhī yào fǎ fán rén yì yì jì
能乐佛道，不闻佛经，不知要法。凡人意异，计

shēnwàn wù wèi kě chángyǒu shè dāng wèi shuō mù zhī suǒ jiàn
身万物，谓可常有，设当为说，目之所见，

wàn wù wú cháng yǒushēn jiē kǔ shēnwéi fēi shēn kōng wú suǒ yǒu
万物无常，有身皆苦，身为非身，空无所有，

qīn qī jiā shǔ xī fēi rén suǒ zhèngyán sì fǎn shéikěn xìn zhě
亲戚家属，悉非人所。正言似反，谁[268]肯信者？

wú wéi kū kǔ bù rú qǔ ní hún gù yù bù yán ěr
吾为枯苦，不如取泥洹，故欲不言耳。’

fàntiān fù jì qǐng yuē
“梵天复偈请[269]曰：

cóng wú shù jié rén zài shì jiān shēng sǐ wéi fó jīng
‘从无数劫，人在世间，生死[270]惟佛，经

nán dé wén cóng fó zài shì néng dù jí zhě jīn yǐ dé yuàn rén
难得闻。从佛在世，能度极者，今以得愿，人

zhōngnányǒu zūn jí wú fó bǐ shì gù qǐ shǒu lǐ
中难有。尊极无佛比，是故稽首礼。

shì jiān fù zhuó wéi jiǔ zài míng jīn shí lì xīng shén zhì
‘世间缚著，为久在冥，今十力兴，神智

---

[267] 麗本：唯；永樂北藏本及龍藏本：惟
[268] 麗本：能；永樂北藏本及龍藏本：肯
[269] 麗本：復；永樂北藏本及龍藏本：復偈請
[270] 麗本：唯；永樂北藏本及龍藏本：惟

wú liàng dāng kāi fǎ zàng shī huì guāngmíng zhào zhū tiān rén lìng
无量，当开法藏，施慧光明，照诸天人，令
dé kāi jiě fó néng dù yī qiè shì gù yuàn zì guī
得开解。佛能度一切，是故愿自归。

cóngběn fā yì shì wèi kǔ rén láo qiān jī dé xíngyuàn
‘从本发意，誓为苦人，劳谦积德，行愿
yǐ chéng wú míng lǎo sǐ chángshuāi kě bēi dāng shī fǎ yào jiù
已成。无明老死，长衰可悲，当施法药，救
zhū bìngtòng cí āi wú guò fó shì gù qǐ shǒuqǐng
诸病痛。慈哀无过佛，是故稽首请。’

fó biàn yǐ kě fàn tiān niàn shéi kě dù zhě xī
“佛便[271]已可梵天[272]。念：‘谁可度[273]者？昔
rì fù wángqiǎn wǔ rén shì wǒ jīn zài shānzhōng jí fù dàohuán
日[274]父王遣五人侍我，今在山中。’即复道还，
wǔ rén jiàn fó zì xiāngwèiyán shì rén lái zhě shènmò yǔ yǔ
五人见佛，自相谓言：‘是人来者，慎莫与语[275]
yě fó dào wǔ rén jiē qǐ bù jué zuò lǐ shí fó yán qǐng
也。’佛到，五人皆起，不觉作礼。时佛言：‘卿
děng chí xīn hé wú láo gù zhǔyánmò qǐ hé yǐ zuò lǐ ’ wǔ
等持心，何无牢固？属言莫起，何以作礼？’五
rén bú duì yuànwéi dì zǐ fó jí shǒumó qí tóu yǐ wéishāmén
人不对，愿为弟子。佛即手摩其头，以为沙门。
huándào shù xià zuò gè[276] sī wéi fó yòu fù niàn cǐ jiānyǒuyōu
还道树下，坐各思惟。佛又复念：‘此间有优
wéi jiā shè dà míngyǒngjiàn yǒuhǎomíng zì guówáng lì mín jiē gòng
为迦叶，大明勇健，有好名字，国王吏民皆共
shì zhī yǔ wǔ bǎi dì zǐ zài ní lián chánshuǐbiān yù xiān kāi huà
事之，与五百弟子，在尼连禅水边。欲先开化
lìng jiě huān xǐ xìn yào fó fǎ ěr nǎi yú rén dāng suí ér xué
令解，欢喜信乐佛法；尔乃余人，当随而学。’
jí wǎngcóng zhī jiā shèjiàn fó lái[277] qǐ yíngzànyán xìngshèn
即往从之。迦叶见佛来，起迎赞言：‘幸甚！

---

271 麗本：佛；永樂北藏本及龍藏本：佛便
272 麗本：天；永樂北藏本及龍藏本：天之；校勘：天
273 麗本：先度；永樂北藏本及龍藏本：度
274 麗本：者；永樂北藏本及龍藏本：日
275 麗本：起；永樂北藏本及龍藏本：語
276 麗本：各坐；永樂北藏本及龍藏本：坐各
277 麗本：即來；永樂北藏本及龍藏本：來

dà dào rén shàn lái xiāng jiàn xiāo xī ān fǒu fó dá yán
大道人！善来相见，消息安否[278]？’佛[279]答言：

wú bìng dì yī lì zhī zú dì yī fù shàn yǒu dì yī hòu wú wéi
‘无病第一利，知足第一富，善友第一厚，无为

dì yī ān
第一安。’

jiā shè yuē yǒu hé chì shǐ fó yán yù bào yī shì
“迦叶曰：‘有何勅使？’佛言：‘欲报一事，

tǎng bù chēn huì fán jiè huǒ shì yī xiǔ zhī jiān yuē bú ài yě
傥不瞋恚，烦借火室，一宿之间。’曰：‘不爱也。

zhōng yǒu dú lóng kǒng xiāng hài ěr fó yán wú kǔ lóng bú hài
中有毒龙，恐相害耳。’佛言：‘无苦。龙不害

wǒ chóng jiè zhì sān jiā shè yán rán dà dào rén dé gāo
我。’重借至三。迦叶言：‘然！大道人德高，

néng jū zhōng zhě dà shàn fó jí xǐ yù qián rù huǒ shì chí cǎo
能居中者大善。’佛即洗浴[280]，前入火室，持草

bù dì shì zuò xū yú dú lóng chēn huì shēn zhōng chū yān fó yì
布地，适坐须臾，毒龙瞋恚，身中出烟，佛亦

shēn zhōng chū yān lóng dà fèn nù shēn jiē huǒ chū fó yì xiàn shén
[281]身中出烟。龙大忿怒，身皆火出；佛亦现神，

shēn chū huǒ guāng lóng huǒ fó huǒ yú shì jù shèng shí shì jìn rán
身出火光。龙火佛火[282]，于是俱盛，石室尽燃，

qí yàn yān chū rú shī huǒ zhuàng jiā shè yè qǐ xiàng shì xīng xiù
其焰[283]烟出，如失火状。迦叶夜起，相视星宿，

jiàn huǒ shì dòng rán yì yì yán duō shì dà shā mén duān zhèng
见火室洞然，噫噫言：‘咄！是大沙门端正，

kě xī bù suí wǒ yán jìng wéi dú lóng suǒ hài fó zhī qí yì
可惜不随我言[284]，竟为毒龙[285]所害。’佛知其意，

yú qí shì nèi yǐ dào shén lì miè lóng huǐ dú xiáng fú lóng shēn
于其室内，以道神力，灭龙恚毒，降伏龙身，

---

278 麗本：不；永樂北藏本及龍藏本：否
279 麗本：佛即；永樂北藏本及龍藏本：佛
280 麗本：澡洗；永樂北藏本及龍藏本：洗浴
281 麗本：亦現神；永樂北藏本及龍藏本：亦
282 麗本：光；永樂北藏本及龍藏本：火
283 麗本：炎；永樂北藏本及龍藏本：焰
284 麗本：語；永樂北藏本及龍藏本：言
285 麗本：火；永樂北藏本及龍藏本：龍

huà zhì yú bō zhōng jiā shè huáng jù lìng wǔ bǎi dì zǐ rén
化置于[286]钵中。迦叶惶惧[287]，令五百弟子，人
chí yī píngshuǐ jiù zhì mièhuǒ ér yī píngzhě gèngchéng yī huǒ
持一瓶水，就掷灭火；而一瓶者，更成一火，
shī tú yì bù jiē yán duō duō shā shì dà dàorén míng
师徒益怖，皆言：‘咄！咄！杀是大道人[288]。’明
dàn fó chí bō chénglóng ér chū jiā shè jīng xǐ wèn dà dàorén nǎi
旦，佛持钵盛龙而出，迦叶惊喜问：‘大道人乃
shànghuó yé qì zhōng hé děng fó dá yán rán wú zì huó
尚活耶？器中何等？’佛答言：‘然！吾自活
ěr shì bō zhōngzhě kě yán dú lóng zhòngrén suǒ wèi bù gǎn rù
耳。是钵中者，可言毒龙，众人所畏，不敢入
shì zhě jīn zhěxiáng zhī yǐ shòu jiè yǐ jiā shè zì yǐ dé dào
室者[289]。今者降之，已受戒矣。’迦叶自以得道，
wèi fó fēi zhēn gù yù dì zǐ shì dà shāmén jí shén suī shén[290]
谓佛非真，顾语弟子：‘是大沙门极神，虽神
wèi jí yú dào bù rú wǒ yǐ[291] dé luó hàn yě
未及于道，不如我已[291]得罗汉也！’

fó fù yí jìn jiā shè zuò yī shù xià yè dì yī sì tiān
“佛复移近迦叶，坐一树下。夜，第一四天
wáng jù xià tīng fó shuō jīng sì wángguāngyǐng míng rú shènghuǒ
王俱下，听佛说经。四王光影，明如盛火。
jiā shè yè qǐ zhānhòu jiàn fó biānyǒu sì huǒ chén[292] dànxíngwèn
迦叶夜起占候，见佛边有四火，晨[292]旦行问：
dà dàorén ér[293] shì huǒ hū fó yán bú shì huǒ yě zuó
‘大道人而[293]事火乎？’佛言：‘不事火也。’‘昨
rì[294] yè cǐ jiān nǎi[295] yǒu sì huǒ shì hé huǒ[296] yě fó yán zuó
日[294]夜此间乃[295]有四火，是何火[296]也？’佛言：‘昨

286 麗本：置；永樂北藏本及龍藏本：置於
287 麗本：遽；永樂北藏本及龍藏本：懼
288 麗本：沙門；永樂北藏本及龍藏本：道人
289 麗本：者也；永樂北藏本及龍藏本：者
290 麗本：爾；永樂北藏本及龍藏本：神
291 麗本：我；永樂北藏本及龍藏本：我已
292 麗本：明；永樂北藏本及龍藏本：晨
293 麗本：亦；永樂北藏本及龍藏本：而
294 麗本：曰：『昨；永樂北藏本及龍藏本：昨日
295 麗本：間；永樂北藏本及龍藏本：間乃
296 麗本：何；永樂北藏本及龍藏本：是何火

yè sì tiānwáng lái xià tīng jīng shì qí guāng ěr jiā shè niànyán
夜四天王来下听经，是其光耳。’迦叶念言：

shì dà shāmén jí shén suī shén[297] shàng bù[298] dé dào[299] bù rú wǒ
‘是大沙门极神。虽神尚不得道，不如我

dé luó hàn yě
得罗汉也！’

fó zhǐ shù xià dì èr tiān dì shì yè fù lái xià tīng fó shuō
“佛止树下第二天，帝释夜复来下，听佛说

jīng dì shì guāngyǐng shèn yì dà míng jiā shè yè qǐ zhānhòu jiàn
经。帝释光影，甚益大明。迦叶夜起占候，见

fó biānhuǒguāng bèi yú zuómíng[300] xīn niànyán[301] shì dà shāmén xù
佛边火光倍于昨明，心念言：‘是大沙门续

shì huǒ yě míng rì[302] fù xíngwèn dà dàorén dé wú shì huǒ
事火也。’明日复行问：‘大道人得无事火？’

fó yán fú yě zuótiān dì shì lái xià tīng jīng shì qí guāng yě[303]
佛言：‘不也。昨天帝释来下听经，是其光也。’

jiā shè niànyán shì dà shāmén nǎi dà[304] shénshèng suī rán wèi jí
迦叶念言：‘是大沙门乃大神圣。虽然，未及

yú dào bù rú wǒ dé luó hàn yě
于道，不如我得罗汉也！’

hòu yè dì qī fàn tiānyòu xià tīng jīng fàn zhī guāngyǐng
“后夜，第七梵天又下听经，梵之光影，

bèi yú dì shì jiā shè yè qǐ zhānhòu jiànhuǒguāng yì dà míng[305]
倍于帝释。迦叶夜起占候，见火光益大明。

míng rì wèn dà dàorén shì huǒ hū dá yán bú shì huǒ[306]
明日问：‘大道人事火乎？’答言：‘不事火！’

zuó yè huǒguāng bèi[307] yì míng dà shì hé guāng[308] yě fó yán
‘昨夜火光倍益明大，是何光也？’佛言：

---

297 麗本：然；永樂北藏本及龍藏本：神
298 麗本：未；永樂北藏本及龍藏本：不
299 麗本：道故；永樂北藏本及龍藏本：道
300 麗本：四火明；永樂北藏本及龍藏本：明
301 麗本：念；永樂北藏本及龍藏本：念言
302 麗本：旦；永樂北藏本及龍藏本：日
303 麗本：耳；永樂北藏本及龍藏本：也
304 麗本：乃；永樂北藏本及龍藏本：乃大
305 麗本：明盛；永樂北藏本及龍藏本：明
306 麗本：火也；永樂北藏本及龍藏本：火
307 麗本：光；永樂北藏本及龍藏本：光倍
308 麗本：何；永樂北藏本及龍藏本：是何光

zuó yè fàn tiān lái xià tīng jīng shì qí guāng ěr jiā shè fù niàn
‘昨夜梵天来下听经，是其光耳。’迦叶复念：

shì dà shāmén shén zé shén yǐ rán wèi dé dào bù rú wǒ yǐ
‘是大沙门，神则神矣，然未得道，不如我已

dé luó hàn yě
[309]得罗汉也！’

jiā shè wǔ bǎi dì zǐ rén shì sānhuǒ hé qiān wǔ bǎihuǒ
“迦叶五百弟子，人事三火，合千五百火，

míngdànrán zhī huǒliǎo bù rán guài ér bó shī shī yán yí shì
明旦燃之，火了不燃，怪而白师。师言：‘疑是

dà shāménsuǒ wéi yě jí xíngwèn fó wǒ wǔ bǎi dì zǐ fán shì
大沙门所为也。’即行问佛：‘我五百弟子，凡事

qiān wǔ bǎihuǒ jīn dànrán zhī huǒ jiē bù rán shì dà dàorén zhī suǒ
千五百火，今旦燃之，火皆不燃。是大道人之所

wéi hū fó yán qīng jīn yù shǐ huǒrán fǒu wèn zhī zhì sān
为乎？’佛言：‘卿今[310]欲使火燃不？’问之至三。

dá yuē yuàn yù shǐ rán fó yán kě qù huǒ zì dāng
答曰：‘愿[311]欲使燃。’佛言：‘可去，火自[312]当

rán yìngshēng jiē rán jiā shè fù niàn shì dà shāmén shén zé
燃。’应声皆燃。迦叶复念：‘是大沙门，神则

shén yǐ rán wèi dé dào bù rú wǒ yǐ dé luó hàn yě
神矣，然未得道，不如我已得罗汉也！’

jiā shèshēn zì shì sānhuǒ míngdànránhuǒ yòu bù kě rán
“迦叶身自事三火，明旦燃火[313]，又不可燃。

jí xīn niànyán fù shì dà shāménsuǒwéi yě jí xíngwèn fó
即心念言[314]：‘复是大沙门所为也。’即行问佛：

wǒ zì shì sānhuǒ jīn dànrán zhī liǎo bù kě rán xù niàn shì
‘我自事三火，今旦燃之，了不可燃。续念[315]是

dà dàorén suǒwéi yé fó yán qīng yù shǐ huǒrán hū wèn
大道人所为耶？’佛言：‘卿欲使火燃乎[316]？’问

309 麗本：我；永樂北藏本及龍藏本：我已
310 麗本：卿；永樂北藏本及龍藏本：卿今
311 麗本：曰；永樂北藏本及龍藏本：答曰：『願
312 麗本：火；永樂北藏本及龍藏本：火自
313 麗本：之；永樂北藏本及龍藏本：火
314 麗本：心念；永樂北藏本及龍藏本：即心念言
315 麗本：續；永樂北藏本及龍藏本：續念
316 麗本：不；永樂北藏本及龍藏本：乎

zhī zhì sān dá yuē yuàn yù shǐ rán fó yán kě qù huǒ
之至三。答曰：‘愿[317]欲使燃。’佛言：‘可去，火
zì dāngrán sānhuǒ jí rán jiā shè fù niàn shì dà shāmén
自[318]当燃。’三火即[319]燃。迦叶复念：‘是大沙门，
shén zé shén yǐ rán wèi dé dào bù rú wǒ yǐ dé luó hàn yě
神则神矣，然未得道，不如我已得罗汉也！’

huǒrán zhī hòu jiā shè yù miè zhī huǒ bù kě fù miè
“火燃之后，迦叶欲灭之火[320]，不可复[321]灭。
wǔ bǎi dì zǐ jí zhū shì huǒzhě zhùgòng miè zhī ér liǎo bú miè
五百弟子及诸事火者，助共[322]灭之，而了不灭。
jiē yán dà shāménsuǒwéi yě jiā shè fù xíngwèn fó huǒ jì
皆言：‘大沙门所为也。’迦叶复[323]行问佛：‘火既
rán yǐ jīn bù kě miè fó yán yù shǐ miè hū dá yuē
燃矣，今不可灭？’佛言：‘欲使灭乎？’答曰[324]：
yù shǐ miè fó yán kě qù huǒ zì dāngmiè yìngshēng
‘欲使灭。’佛言：‘可去，火自[325]当灭。’应声
jí miè jiā shè gù niàn shì dà shāmén suī shén nǎi ěr bù rú
即灭。迦叶故念：‘是大沙门虽神乃尔[326]，不如
wǒ dàozhēn yě
我[327]道真也！’

jiā shè fù bó fó yán yuàn dà dàorén liú cǐ bù xū
“迦叶复[328]白佛言：‘愿大道人留此，不须
fù yuǎnxíng wǒ zì gōng jǐ fàn shí huán chì jiā zhōng míng
复远行，我自供[329]给饭食。’还[330]敕家中[331]，明
rì hǎozuò fàn shī chuángzuòbiàn yǐ shí shí zì xíngqǐng fó
日好作[332]饭。施床座便[333]已，食时自行请佛。

317 麗本：曰；永樂北藏本及龍藏本：答曰：『願
318 麗本：火；永樂北藏本及龍藏本：火自
319 麗本：應聲皆；永樂北藏本及龍藏本：三火即
320 麗本：之；永樂北藏本及龍藏本：之火
321 麗本：得；永樂北藏本及龍藏本：復
322 麗本：共助；永樂北藏本及龍藏本：助共
323 麗本：葉；永樂北藏本及龍藏本：葉復
324 麗本：曰；永樂北藏本及龍藏本：答曰
325 麗本：火；永樂北藏本及龍藏本：火自
326 麗本：神；永樂北藏本及龍藏本：神乃爾
327 麗本：我得；永樂北藏本及龍藏本：我
328 麗本：行；永樂北藏本及龍藏本：復
329 麗本：自；永樂北藏本及龍藏本：自供
330 麗本：即還；永樂北藏本及龍藏本：還
331 麗本：家；永樂北藏本及龍藏本：家中
332 麗本：作好；永樂北藏本及龍藏本：好作

fó yán biàn qù jīn suí hòudào jiā shè shì qù fó rú rén qū
佛言：‘便去，今随后到。’迦叶适去，佛如人屈

shēn bì qǐng dōng shì fú yú dài jiè shàng shù qiān yì wàn lǐ qǔ
伸[334]臂顷，东适弗于逮界上数千亿万[335]里，取

shù guǒmíngyán bo chéngmǎn bō huán jiā shè wèi zhì fó yǐ zuò
树果名阎蔔[336]，盛满钵还。迦叶未至，佛已坐

qí chuáng jiā shè dào wèn dà dào rén cóng hé dào lái
其床[337]。迦叶到[338]，问：‘大道人从何道来？’

fó yán qǐng shì qù hòu wǒ dōngdào fú yú dài jiè shàng qǔ yán
佛言：‘卿适去后[339]，我东到弗于逮界上[340]取阎

bo guǒ xiāngměi kě shí biàn qǔ shí zhī fó fàn yǐ qù jiā
蔔[341]果，香美可食。’便取食之。佛饭已去，迦

shè xù niàn shì dà shāmén suī shén bù rú wǒ dàozhēn yě
叶续念：‘是大沙门虽神，不如我道真也！’

míng rì shí shí jiā shè fù qǐng fó fó yán biàn qù
“明日食时，迦叶复请佛。佛言：‘便去，

jīn suí hòudào jiā shè shì qù fó biànnánxíng jí yán fú tí jiè
今随后到。’迦叶适去，佛便南行，极阎浮提界

shàng shùqiānwàn lǐ qǔ hē lí lè guǒ chéngmǎn bō huán jiā
上[342]数千万里，取呵梨勒果，盛满钵还。迦

shè wèi guī fó yǐ zuò qí chuáng jiā shè zhì wèn fó hé yuán
叶未归，佛已坐其床。迦叶至，问佛[343]：‘何缘

xiāndào fó yán qǐng shì qù hòu wǒ jí nánxíng jí cǐ dì jiè
先到？’佛言：‘卿适去后[344]，我即南行极此地界，

qǔ hē lí lè guǒ yì xiāng qiě měi biàn qǔ shí zhī fó fàn yǐ qù
取呵梨勒果，亦香且美。’便取食之。佛饭已去，

jiā shè xù niàn shì dà shāmén suī shén bù rú wǒ dàozhēn yě
迦叶续念：‘是大沙门虽神，不如我道真也！’

---

333 麗本：座；永樂北藏本及龍藏本：座便
334 麗本：申；永樂北藏本及龍藏本：伸
335 麗本：億；永樂北藏本及龍藏本：億萬
336 麗本：逼；永樂北藏本及龍藏本：蔔
337 麗本：逼；永樂北藏本及龍藏本：蔔
338 麗本：床上；永樂北藏本及龍藏本：床
339 麗本：去；永樂北藏本及龍藏本：去後
340 麗本：地；永樂北藏本及龍藏本：界上
341 麗本：逼；永樂北藏本及龍藏本：蔔
342 麗本：界；永樂北藏本及龍藏本：界上
343 麗本：問；永樂北藏本及龍藏本：問佛
344 麗本：去；永樂北藏本及龍藏本：去後

míng rì jiā shè fù xíngqǐng fó fó yán biàn qù jīn
“明日，迦叶复行请佛。佛言：‘便去，今
suí hòudào jiā shè shì qù fó xī shì[345] jū yē ní jiè shàngshù qiān
随后到。’迦叶适去，佛西适[345]拘耶尼界上数千
yì lǐ qǔ ē mó lè guǒ chéngmǎn bō huán xiān jiā shè dào[346]
亿里，取阿摩勒果，盛满钵还，先迦叶到[346]，
zuò qí chuángshàng jiā shèhòu zhì wèn dà dàorén cóng hé ér
坐其床上。迦叶后至，问大道人：‘从何而
lái fó yán qīng shì qù hòu wǒ xī shì jū yē ní dì qǔ
来？’佛言：‘卿适去后，我西适拘耶尼地，取
ē mó lè guǒ xiāngměi kě shí biàn qǔ shí zhī fó fàn yǐ qù
阿摩勒果，香美可食。’便取食之。佛饭已去，
jiā shè fù niàn shì dà shāmén suī shén gù bù rú wǒ dàozhēn yě
迦叶复念：‘是大沙门虽神，故不如我道真也！’

míng rì jiā shè fù qǐng fó fó yán biàn qù jīn suí
“明日，迦叶复请佛。佛言：‘便去，今随
hòudào jiā shè fǎn[347] gù hū rán bú jiàn fó fó yǐ shén zú běi
后到。’迦叶返[347]顾，忽然不见佛。佛以神足，北
shì yù dānyuè jiè shàngshù qiān yì lǐ qǔ zì rán jīng mǐ mǎn bō ér
适郁单越界上数千亿里，取自然粳米，满钵而
huán xiān jiā shè zhì zuò qí chuángshàng jiā shèhòu zhì wèn
还，先迦叶至，坐其床上。迦叶后至，问：
dà dàorén fù cóng hé suǒ lái hū fó yán qīng qù hòu
‘大道人复从何所来乎[348]？’佛言：‘卿去后，
cóngběi fāng[349] yù dānyuè dì qǔ cǐ chéng shú jīng mǐ kuài[350] měi qiě
从北方[349]郁单越地，取此成熟粳米，快[350]美且
xiāng qīng shì qǔ[351] shí zhī fó fàn yǐ qù jiā shè fù niàn shì
香，卿试取[351]食之。’佛饭已去，迦叶复念：‘是
dà shāmén suī shén gù bù rú wǒ dàozhēn yě
大沙门虽神，故不如我道真也！’

míng rì shí shí fó chí bō zì dào jiā shè jiā shòu fàn ér
“明日食时，佛持钵自到迦叶家，受饭而

---

345 麗本：到；永樂北藏本及龍藏本：適
346 麗本：歸；永樂北藏本及龍藏本：到
347 麗本：反；永樂北藏本及龍藏本：返
348 麗本：來；永樂北藏本及龍藏本：所來乎
349 麗本：從北；永樂北藏本及龍藏本：卿去後，從北方
350 麗本：快；永樂北藏本及龍藏本：香；校勘：快
351 麗本：試；永樂北藏本及龍藏本：試取

huán yú píngchù shí yǐ niàn yù zǎo shù tiān dì zhī fó yì jí
还。于屏处食已，念欲澡漱。天帝知佛意，即

biàn lái xià yǐ shǒu zhǐ dì shuǐchūchéng chí lìng fó dé yòng
便来[352]下，以手指地，水出成池，令佛得用。

jiā shè bū shí pángyáng jù zhōng jiànyǒuquánshuǐ guài ér wèn fó
迦叶晡时，彷徉聚中，见有泉水，怪而问佛：

hé yuányǒu cǐ fó yán wú zhāo dé qīngfàn shí yú cǐ
‘何缘有此？’佛言：‘吾朝得卿饭食[353]，于此

shí yǐ niàn yù zǎo shù tiān dì shì zhǐ dì lìng yǒushuǐchū rǔ dāng
食已，念欲澡漱，天帝释指地，令有水出，汝当

míng cǐ wéi zhǐ dì chí jiā shè fù niàn shì dà shāmén suī shén
名此为指地池。’迦叶复念：‘是大沙门虽神，

gù bù rú wǒ dàozhēn yě
故不如我道真也！’

fó huánshù xià dàojiàn dì qì bì yī qǔ yù huàn zhī
“佛还树下，道见地[354]弃弊衣，取欲浣之。

tiān dì shì zhī fó yì jí dào è nà shānshàng qǔ zhèng sì fāng
天帝释[355]知佛意，即到頞那山上，取正四方

chéng zhì hǎo shí lái zhì chí biān jí bó fó yán kě yònghuàn
成治好石，来置池边，即白[356]佛言：‘可用浣

yī fó yù shài yī tiān dì shì fù xíng qǔ liù fāng shí lái jǐ yòng
衣。’佛欲晒衣，天帝释[357]复行取六方石来，给用

shài yī jiā shè jiàn chí biānyǒuliǎnghǎo shí yòuwèn hé yuányǒu
[358]晒衣。迦叶见池边有两好石，又问：‘何缘有

cǐ fó yán wú yù huànzhuó jí yù shài yī tiān dì shì dào
此？’佛言：‘吾欲浣濯及欲晒衣，天帝释[359]到

è nà shān qǔ cǐ shí lái jǐ yònghuànshài jiā shè fù niàn
頞那山[360]取此石来，给用浣晒[361]。’迦叶复念：

shì dà shāmén suī shén gù bù rú wǒ dàozhēn yě
‘是大沙门虽神，故不如我道真也！’

---

352 麗本：即；永樂北藏本及龍藏本：即便來
353 麗本：飯；永樂北藏本及龍藏本：飯食
354 麗本：見；永樂北藏本及龍藏本：見地
355 麗本：帝；永樂北藏本及龍藏本：帝釋
356 麗本：白；永樂北藏本及龍藏本：即白
357 麗本：帝；永樂北藏本及龍藏本：帝釋
358 麗本：給；永樂北藏本及龍藏本：給用
359 麗本：帝；永樂北藏本及龍藏本：帝釋
360 麗本：山上；永樂北藏本及龍藏本：山
361 麗本：來；永樂北藏本及龍藏本：來，給用浣曬

fó hòu rù zhǐ dì chí zǎo yù bì yù chū wú suǒ pān
“佛后[362]入指地池澡浴毕，欲出，无所攀。

chí shàng sù yǒu shù míngyuē jiā hé jué dà xiū hǎo qí shù zì rán
池上素有树，名曰[363]迦和，绝大修好，其树自然

qū xià jiù fó fó pān ér chū jiā shè jiàn shù qū xià chuí yīn guài ér
曲下就佛，佛攀而出。迦叶见树曲下垂荫，怪而

yòuwèn fó yán wú rù chí yù chū wú suǒ pān shì gù shù shén
又问[364]。佛言：‘吾入池浴，出无所攀，是故树神

wèi wǒ qū zhī jiā shè fù niàn shì dà shā mén suī shén gù bù
为我曲枝[365]。’迦叶复念：‘是大沙门虽神，故不

rú wǒ dàozhēn yě
如我道真也！’

shí mó jié guówáng jí zhū lì mín yǐ suì jié huì lǐ yì
“时，摩竭国王及诸[366]吏民，以岁节会礼诣

jiā shè suǒ gòngxiāng yú lè qī rì jiā shè niàn fó shénshèng
迦叶所，共相[367]娱乐七日。迦叶念：‘佛神圣

míng zhì zhòng rén jiàn zhě bì jù shě wǒ ér gòng shì zhī dāng lìng qí
明智，众人见者，必俱舍我而共事之，当令其

qù qī rì kuài yě fó zhī qí yì jí yǐn qī rì jiā shè hòu yòu
去七日快也。’佛知其意，即隐七日。迦叶后[368]又

niàn jiān zhě wǒ yǒu jié huì fàn shí shènduō dé dà shā mén lái
念：‘间者我有节会，饭[369]食甚多，得大沙门来，

fàn zhī kuài yě fó yáo zhī zhī jí shí lái dào jiā shè xǐ yán
饭之快也[370]！’佛遥知之，即时来到。迦叶喜言：

dà dào rén lái yī hé shàn yě wǒ shì yù xiānggòngyǎng zhōng
‘大道人来，一何善也，我适欲相供养。中

jiān hé wéi qī rì bú xiàn fó yán jiān zhě wáng yǔ lì mín lái
间何为七日不现？’佛言：‘间者王与吏民来[371]

---

362 麗本：後日；永樂北藏本及龍藏本：後
363 麗本：名；永樂北藏本及龍藏本：名曰
364 麗本：又問；永樂北藏本及龍藏本：問曰；校勘：又問
365 麗本：之；永樂北藏本及龍藏本：枝
366 麗本：及；永樂北藏本及龍藏本：及諸
367 麗本：相；永樂北藏本及龍藏本：共相
368 麗本：後日；永樂北藏本及龍藏本：後
369 麗本：餘；永樂北藏本及龍藏本：飯
370 麗本：耶；永樂北藏本及龍藏本：也
371 麗本：共；永樂北藏本及龍藏本：來

huì qī rì qīng yì niànyán shì dà shāmén shí shén shèngmíng
会七日，卿意念言：“是大沙门，实神[372]圣明

zhì zhòngrén jiànzhě bì jù shě wǒ ér gòng shì zhī dāng lìng qí qù
智，众人见者，必俱舍我而共事之，当令其去

qī rì kuài yě shì gù wǒ qù qīng jīn niàn wǒ gù fù lái ěr
七日快也。”是故我去。卿今念我，故复来耳。’

jiā shè fù yán shì dà shāmén nǎi zhī rén yì suī rán gù bù
迦叶复言[373]：‘是大沙门，乃知人意。虽然，故不

rú wǒ dàozhēn yě
如我道真也！’

ěr shí jiā shè wǔ bǎi dì zǐ shì jù pò xīn gè yī jǔ fǔ
“尔时迦叶五百弟子，适俱破薪，各一举斧

jiē bù dé xià jù gòng bó shī shī yán shì dà shāménsuǒ
[374]，皆不得下，惧[375]共白师。师言：‘是大沙门所

wéi yě jí xíngwèn fó wǒ zhū dì zǐ xiànggòng pò xīn fǔ
为也。’即行问佛：‘我诸弟子，向共破薪，斧

jiē jǔ ér bú xià fó yán kě qù fǔ dāng xià fǔ jí biàn
皆举而不下。’佛言：‘可去，斧当下。’斧即便

xià jì xià zhī hòu fǔ jiē zhuó xīn jǔ zhī bù jǔ fù xíng
[376]下。既下[377]之后，斧皆著薪，举之不举，复行

bó fó jīn fǔ shì xià yòu jiē bù jǔ fó yán kě qù jīn
白佛：‘今斧适下，又皆不举。’佛言：‘可去，今

shǐ fǔ jǔ jí jǔ dé yòng jiā shè fù niàn shì dà shāmén suī
使斧举。’即举得用。迦叶复念：‘是大沙门虽

shén gù bù rú wǒ dàozhēn yě
神，故不如我道真也！’

shí ní liánchánshuǐ cháng liú shǐ jí fó yǐ zì rán
“时，尼连禅水，长流驶[378]疾，佛以自然

shéndào duànshuǐlìng zhù shǐ shuǐ gé qǐ gāochū rén tóu lìng dǐ
神道[379]，断水令住，使水隔起，高出人头，令底

---

372 麗本：神；永樂北藏本及龍藏本：實神
373 麗本：心念；永樂北藏本及龍藏本：復言
374 麗本：舉一斧，斧；永樂北藏本及龍藏本：一舉斧
375 麗本：懅；永樂北藏本及龍藏本：懼
376 麗本：即；永樂北藏本及龍藏本：即便
377 麗本：下；永樂北藏本及龍藏本：既下
378 麗本：駛；永樂北藏本及龍藏本：駛
379 麗本：通；永樂北藏本及龍藏本：道

yángchén fó xíng qí zhōng jiā shèkǒng fó wéishuǐsuǒpiāo jí yǔ
扬尘，佛行其中。迦叶恐佛为水所漂，即与
dì zǐ jù chéngchuánsuǒ fó jiàn[380] shuǐ gé duàn zhōngyāngchén
弟子俱，乘船索佛。见水隔断，中央尘
qǐ fó xíng qí jiān jiā shè hū yán dà dàorén nǎi shànghuó yé
起，佛行其间。迦叶呼言：‘大道人乃尚活耶？’
fó yán rán wú zì huó ěr yòuwèn fó yù shàngchuánfǒu
佛言：‘然！吾自活耳。’又问佛：‘欲上船不？’
fó yán dà shàn fó jí zuòniàn[381] jīn dāngxiànshén lìng zǐ
佛言：‘大善！’佛即作念：‘今当现神，令子
xīn fú jí cóngshuǐzhōng guànchuán dǐ rù wú yǒuchuān jì
心伏。’即从水中，贯船底入，无有穿迹。
jiā shè fù niàn shì dà shāmén shén zé shén yǐ rán[382] wèi dé dào gù
迦叶复念：‘是大沙门，神则神矣，然未得道故
bù rú wǒ yǐ dé luóhàn yě
，不如我已得罗汉也！’

fó yù jiā shè rǔ fēi luóhàn yì bù zhī zhēndào[383]
“佛语迦叶：‘汝非罗汉，亦不知真道。
hú wéi xū wàng zì chēng guì hū yú shì jiā shè xīn jīngmáoshù
胡为虚妄，自称贵乎？’于是迦叶心惊毛竖，
zì zhī wú dào jí qǐ shǒuyán dà dàorén shí shénshèng nǎi zhī
自知无道，即稽首言：‘大道人实神圣，乃知
wǒ yì zhì nìng kě dé cóng dà dàorén bǐngshòu jīng jiè zuò shāmén hū
我意志。宁可得从大道人禀受经戒作沙门乎
fó yán qiěhuánbào rǔ dì zǐ bào zhī dà[385] shàn qīng
[384]？’佛言：‘且还报汝弟子，报之大善。卿
shì dà zhǎngzhě guózhōngsuǒ chéngwàng jīn yù xué dà dào kě dú
是大长者，国中所承望，今欲学大道，可独
zì zhī hū jiā shèshòujiào huángàozhū dì zǐ rǔ cáo zhī fǒu
自知乎？’迦叶受教，还告诸弟子：‘汝曹知不
wǒ zì suǒjiàn yì shǐ xìn jiě dāngchú xū fà pī fú
[386]？我自[387]所见，意始信解，当除须发，被服[388]

---

380 麗本：迦葉見；永樂北藏本及龍藏本：見
381 麗本：念；永樂北藏本及龍藏本：即作念
382 麗本：然；永樂北藏本及龍藏本：然未得道故
383 麗本：道真；永樂北藏本及龍藏本：真道
384 麗本：耶；永樂北藏本及龍藏本：乎
385 麗本：益；永樂北藏本及龍藏本：大
386 麗本：乎；永樂北藏本及龍藏本：不

fǎ yī shòu fó jīng jiè zuò shā mén rǔ děng yù hé qù wǔ
法衣，受佛经[389]戒，作沙门。汝等欲何趣？’五

bǎi dì zǐ yuē wǒ děng suǒ zhī jiē dà shī ēn shī suǒ zūn xìn
百弟子曰：‘我等所知，皆大师恩，师所尊信，

bì bù xū wàng yuàn jiē suí cóng dé wéi shā mén yú shì shī tú
必不虚妄，愿皆随从得为沙门。’于是师徒，

tuō shēn qiú hé jí qǔ shuǐpíngzhàng xǐ zhī shǔ zhū shì huǒ jù xī
脱身裘褐[390]及取水瓶杖屣之属[391]、诸事火具，悉

qì shuǐzhōng jù gòng yì fó qǐ shǒu bó fó jīn wǒ wǔ bǎi rén
弃水中，俱共诣佛，稽首白佛[392]：‘今我五百人

yǐ yǒu xìn yì yuàn yù lí jiā chú qù xū fà shòu fó jīng
[393]，以有信意，愿欲离家，除去[394]须发，受佛经

jiè fó yán kě zhū shā mén lái jiā shè jí wǔ bǎi dì zǐ
[395]戒。’佛言：‘可！诸沙门来。’迦叶及五百弟子，

xū fà zì rán duò jiē chéng shā mén yě
须发自然[396]堕，皆成沙门也[397]。

yōu wéi jiā shè yǒu èr dì cì yuē nà tí jiā shè yòu yuē jié
“优为迦叶有二弟：次曰那提迦叶，幼曰竭

yí jiā shè èr dì gè yǒu èr bǎi wǔ shí dì zǐ lú shè jū shuǐbiān
夷迦叶。二弟各有二百五十弟子，庐舍[398]居水边。

jiàn zhū fàn zhì yī bèi shí wù zhū shì huǒ jù jiē suí shuǐ liú èr
见诸梵志衣被[399]什物、诸事火具，皆随水流。二

dì jīng è kǒng xiōng wǔ bǎi rén wéi è rén suǒ hài dà shuǐ suǒ piāo
弟惊愕，恐兄[400]五百人为恶人所害，大水所漂。

jí yǔ wǔ bǎi dì zǐ nì shuǐ ér shàng jiàn xiōng shī tú jiē zuò shā
即与五百弟子，逆水而上。见兄师徒，皆作沙

---

387 麗本：目；永樂北藏本及龍藏本：自
388 麗本：佛；永樂北藏本及龍藏本：佛經
389 麗本：被；永樂北藏本及龍藏本：被服
390 麗本：褐；永樂北藏本及龍藏本：氈
391 麗本：屣；永樂北藏本及龍藏本：屣之屬
392 麗本：佛言；永樂北藏本及龍藏本：佛
393 麗本：弟子；永樂北藏本及龍藏本：人
394 麗本：除；永樂北藏本及龍藏本：除去
395 麗本：佛；永樂北藏本及龍藏本：佛經
396 麗本：自；永樂北藏本及龍藏本：自然
397 麗本：門；永樂北藏本及龍藏本：門也
398 麗本：舍列；永樂北藏本及龍藏本：舍
399 麗本：服；永樂北藏本及龍藏本：被
400 麗本：兄師徒；永樂北藏本及龍藏本：兄

mén guàiwèn dà xiōngnián bǎi èr shí zhì huì gāoyuǎn guówáng
门。怪问：‘大兄年百二十，智慧高远，国王

lì mín suǒ gòngzōng shì wǒ yì yǐ xiōngwéi shì luó hàn jīn fǎn shě
吏民，所共宗事。我意以兄为是罗汉，今反舍

fàn zhì dào xué shāmén fǎ cǐ fēi xiǎo shì fó qǐ dú dà qí dào
梵志道，学沙门法，此非小事。佛岂独大，其道

shèng hū jiā shè dá yuē fó dào zuì shèng qí fǎ wú liàng
胜乎？’迦叶答曰[401]：‘佛道最胜，其法无量。

suī wǒ shì xué wèi céngyǒu dé dàoshén zhì rú fó zhě yě qí yǒu
虽我[402]世学，未曾有得道神智如佛者也。其有[403]

jīng jiè shènqīngjìng wǒ jīn yǐ jiàn cí xīn dù rén yǐ sān shì jiàohuà
经戒甚清净，我今以见慈心度人，以三事教化：

yī zhě dàodìngshén zú biànhuà zì rán èr zhě zhì huì zhī
一者、道定神足，变化自然；二者、智慧，知

rén běn yì sān zhě jīng dàozhèngxíng suí bìng yǔ yào èr dì gè
人本意；三者、经道正行，随病与药。’二弟各

gù wèi zhū dì zǐ rǔ děng yù hé qù hé wǔ bǎi rén jù tóng
顾谓诸弟子：‘汝等欲何趣？’合五百人，俱同

shēngyán yuàn rú dà shī jí jiē qǐ shǒu qiú zuò shāmén fó
声言：‘愿如大师。’即皆稽首，求作沙门。佛

yán shā mén lái èr dì jí wǔ bǎi dì zǐ jiē chú xū fà
言：‘沙[404]门来。’二弟及五百弟子，皆除须发，

jí suí fó hòu fù chéngwéi shāmén yě
即随佛后，复成为沙门也[405]。

fó biànyǒuqiānshāmén jù dào bō luó nài yí xiàncóngshù xià zuò
“佛便有千沙门，俱到波罗奈夷县丛树下坐。”

fó zhū dì zǐ jiē gù fàn zhì fó wèizhū dì zǐ xiànwēi shén
佛诸弟子皆故[406]梵志，佛为诸弟子现威[407]神

biànhuà yī zhě fēi xíng èr zhě shuō jīng sān zhě jiào jiè
变化：一者、飞行；二者、说经；三者、教诫。

---

401 麗本：言；永樂北藏本及龍藏本：曰
402 麗本：我雖；永樂北藏本及龍藏本：雖我
403 麗本：其；永樂北藏本及龍藏本：其有
404 麗本：可！諸沙；永樂北藏本及龍藏本：沙
405 麗本：成沙門；永樂北藏本及龍藏本：成為沙門也
406 麗本：故；永樂北藏本及龍藏本：顧；校勘：故
407 麗本：現；永樂北藏本及龍藏本：現威

zhū dì zǐ jiàn fó wēishén mò bù huān xǐ zuò lǐ fèngxíng
诸弟子见佛威神，莫不欢喜，作礼奉行。

太子瑞应本起经卷下[408]

408 麗本：佛說太子瑞應本起經卷下；永樂北藏本及龍藏本：太子瑞應本起經卷下

● 结诵仪一

bō rě bō luó mì duō xīn jīng

般若波罗蜜多心经

（一遍）

guān zì zài pú sà xíngshēn bō rě bō luó mì duō shí zhàojiàn
观自在菩萨，行深般若波罗蜜多时，照见
wǔ yùn jiē kōng dù yī qiè kǔ è
五蕴皆空，度一切苦厄。

shè lì zǐ sè bú yì kōng kōng bú yì sè sè jí shì kōng
舍利子，色不异空，空不异色，色即是空，
kōng jí shì sè shòu xiǎng xíng shí yì fù rú shì
空即是色。受、想、行、识，亦复如是。

shè lì zǐ shì zhū fǎ kōngxiàng bù shēng bú miè bú gòu bú
舍利子，是诸法空相，不生不灭，不垢不
jìng bù zēng bù jiǎn
净，不增不减。

shì gù kōngzhōng wú sè wú shòu xiǎng xíng shí wú yǎn
是故空中无色，无受、想、行、识；无眼、
ěr bí shé shēn yì wú sè shēng xiāng wèi chù
耳、鼻、舌、身、意；无色、声、香、味、触、
fǎ wú yǎn jiè nǎi zhì wú yì shí jiè wú wú míng yì wú wú míng
法。无眼界，乃至无意识界；无无明，亦无无明
jìn nǎi zhì wú lǎo sǐ yì wú lǎo sǐ jìn wú kǔ jí miè
尽，乃至无老死，亦无老死尽。无苦、集、灭、
dào wú zhì yì wú dé
道。无智亦无得。

yǐ wú suǒ dé gù pú tí sà duǒ yī bō rě bō luó mì duō gù
以无所得故，菩提萨埵，依般若波罗蜜多故，
xīn wú guà ài wú guà ài gù wú yǒukǒng bù yuǎn lí diāndǎomèng
心无挂碍，无挂碍故，无有恐怖，远离颠倒梦
xiǎng jiū jìng niè pán sān shì zhū fó yī bō rě bō luó mì duō gù
想，究竟涅槃；三世诸佛，依般若波罗蜜多故，
dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
得阿耨多罗三藐三菩提。

gù zhī bō rě bō luó mì duō shì dà shénzhòu shì dà míngzhòu
故知般若波罗蜜多，是大神咒，是大明咒，

shì wú shàngzhòu shì wú děngděngzhòu néngchú yī qiè kǔ zhēn shí
是无上咒，是无等等咒，能除一切苦，真实

bù xū gù shuō bō rě bō luó mì duōzhòu
不虚，故说般若波罗蜜多咒。

jí shuōzhòuyuē
即说咒曰：

jiē dì jiē dì bō luó jiē dì bō luó sēng jiē dì pú tí
揭谛揭谛 波罗揭谛 波罗僧揭谛 菩提

sà pó hē
萨婆诃

mó hē bō rě bō luó mì duō
摩诃般若波罗蜜多三称

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù
南無喝啰怛那．哆啰夜耶．佉啰佉啰．俱住俱

zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
住．摩啰摩啰．虎啰．吽．贺贺．苏怛拏．吽．泼

mò ná suō pó hē
抹拏．娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán
补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵．呼嚧呼嚧．社曳穆契．莎诃。

pǔ huí xiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán

唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩曩. 萨哈啰. 摩诃咱

hā là hòng

哈啰吽。

zàn

赞

（一遍）

fó bǎozàn wú qióng chén jié qiánzhèng dà xióng chángzhù jì

佛宝赞无穷. 尘劫前证大雄. 常住寂

guāng bēi xīn lóng chuí jì dù qún méng wèi shuō jī lǐ shuāng qì

光悲心隆. 垂迹度群蒙. 为说机理双契

fǎ zhèn fā jiǔ jiè kuì lóng líng shān yī huì yuàn chángféng shòu jì

法. 震发九界聩聋. 灵山一会愿常逢. 受记

zhènzōngfēng líng shān yī huì yuàn chángféng shòu jì zhènzōngfēng

振宗风. 灵山一会愿常逢. 受记振宗风.

tiānshàngtiān xià wú rú fó shí fāng shì jiè yì wú bǐ

天上天下无如佛 十方世界亦无比

shì jiān suǒ yǒu wǒ jìn jiàn yī qiè wú yǒu rú fó zhě

世间所有我尽见 一切无有如佛者

ná mó suō pó shì jiè sān jiè dǎo shī sì shēng cí fù rén

南無娑婆世界.三界导师.四生慈父.人

tiānjiào zhǔ sān lèi huàshēn běn shī shì jiā móu ní fó

天教主.三类化身.本师释迦牟尼佛 一称

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛 数百千声

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　　庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　　下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　　悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无

shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智

huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大

zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（念毕．起身三礼而退。）

● 结诵仪二

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù
南無喝啰怛那. 哆啰夜耶. 佉啰佉啰. 俱住俱
zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
住. 摩啰摩啰. 虎啰. 吽 . 贺贺. 苏怛拏. 吽 . 泼
mò ná suō pó hē
抹拏. 娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃。

pǔ huí xiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán
唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩 曩 . 萨哈啰. 摩诃咱
hā là hòng
哈啰 吽 。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业 障 根本得 生 净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō

南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì

阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì

哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē

伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大势至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng　　jí lè shì jiè　　ē mí tuó fó　　yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净

guāngzhào wǒ　cí shì shè wǒ　wǒ jīn zhèngniàn　chēng rú lái míng　wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为

pú tí dào　qiú shēngjìng tǔ　fó xī běn shì　ruòyǒuzhòngshēng　yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲

shēng wǒ guó　zhì xīn xìn yào　nǎi zhì shí niàn　ruò bù shēngzhě　bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不

qǔ zhèng jué　yǐ cǐ niàn fó yīn yuán　dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海

zhōng　chéng fó cí lì　zhòng zuì xiāomiè　shàngēnzēngzhǎng　ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若

lín mìngzhōng　zì zhī shí zhì　shēn wú bìng kǔ　xīn bù tānliàn　yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意

bù diāndǎo　rú rù chándìng　fó jí shèngzhòng　shǒu zhí jīn tái　lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台．来

yíng jiē wǒ　yú yī niànqǐng　shēng jí lè guó　huā kāi jiàn fó　jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即

wén fó shèng　dùn kāi fó huì　guǎng dù zhòngshēng　mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。

shí fāngsān shì yī qiè fó　yī qiè pú sà mó hē sà　mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜。

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　　庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　　下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　　悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无
shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīng zàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智
huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大
zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文．回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

shì jiā wén fó shèng dàn zhòu yí

释迦文佛圣诞祝仪

（农历二月初八日出家、二月十五日涅槃、四月初八日圣诞、十二月初八日成道）

yī xiāng zàn

一、香赞

jiè dìng zhēn xiāng fén qǐ chōng tiān shàng dì zǐ qián chéng ruò
戒定真香．焚起冲天上．弟子虔诚．爇
zài jīn lú shàng qǐng kè fēn yún jí biàn mǎn shí fāng xī rì yē
在金炉上． 顷刻纷纭． 即遍满十方． 昔日耶
shū miǎn nàn xiāo zāi zhàng
输． 免难消灾障．

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 三称

èr niàn sòng

二、念诵

ná mó léng yán huì shàng fó pú sà
南無楞严会上佛菩萨 三称

dà fó dǐng shǒu léng yán shén zhòu
大佛顶首楞严神咒 一遍

miào zhàn zǒng chí bú dòng zūn shǒu léng yán wáng shì xī yǒu
妙湛总持不动尊 首楞严王世希有
xiāo wǒ yì jié diān dǎo xiǎng bú lì sēng qí huò fǎ shēn
销我亿劫颠倒想 不历僧祇获法身

yuàn jīn dé guǒ chéng bǎo wáng　huán dù rú shì héng shā zhòng
愿今得果成宝王　还度如是恒沙众

jiāng cǐ shēn xīn fèng chén chà　shì zé míng wéi bào fó ēn
将此深心奉尘刹　是则名为报佛恩

fú qǐng shì zūn wèi zhèng míng　wǔ zhuó è shì shì xiān rù
伏请世尊为证明　五浊恶世誓先入

rú yī zhòng shēng wèi chéng fó　zhōng bù yú cǐ qǔ niè huán
如一众生未成佛　终不于此取泥洹

dà xióng dà lì dà cí bēi　xī gèng shěn chú wēi xì huò
大雄大力大慈悲　希更审除微细惑

lìng wǒ zǎo dēng wú shàng jué　yú shí fāng jiè zuò dào chǎng
令我早登無上觉　于十方界坐道场

shùn ruò duō xìng kě xiāo wáng　shuò jiā luó xīn wú dòng zhuǎn
舜若多性可销亡　烁迦罗心無动转

ná mó cháng zhù shí fāng fó　ná mó cháng zhù shí fāng fǎ
南無常住十方佛　南無常住十方法

ná mó cháng zhù shí fāng sēng　ná mó shì jiā móu ní fó
南無常住十方僧　南無释迦牟尼佛

ná mó fó dǐng shǒu léng yán　ná mó guān shì yīn pú sà
南無佛顶首楞严　南無观世音菩萨

ná mó jīn gāng zàng pú sà
南無金刚藏菩萨

ěr shí shì zūn cóng ròu jì zhōng yǒng bǎi bǎo guāng guāng zhōng
尔时，世尊从肉髻中涌百宝光，光中

yǒng chū qiān yè bǎo lián yǒu huà rú lái zuò bǎo huā zhōng dǐng fàng shí
涌出千叶宝莲，有化如来坐宝华中，顶放十

dào bǎi bǎo guāng míng yī yī guāng míng jiē biàn shì xiàn shí héng hé shā
道百宝光明，一一光明，皆遍示现十恒河沙

jīn gāng mì jì qíng shān chí chǔ biàn xū kōng jiè dà zhòng yǎng guān
金刚密迹，擎山持杵，遍虚空界。大众仰观，

wèi ài jiān bào qiú fó āi yòu yī xīn tīng fó wú jiàn dǐng xiàng fàng guāng
畏爱兼抱，求佛哀佑，一心听佛无见顶相放光

rú lái xuān shuō shén zhòu
如来宣说神咒：

dì yí huì

第一会

ná mó sà dàn tuō sū qié duō yē ā là hē dì sān miǎo sān pú
南無萨怛他.苏伽多耶.阿羅诃帝.三 藐 三菩
tuó xiě sà dàn tuō fó tuó jù zhī sè ní shān ná mó sà pó bó tuó
陀写一萨怛他.佛陀俱胝.瑟尼钐二南無萨婆.勃陀
bó dì sà duō pí bì ná mó sà duōnán sān miǎo sān pú tuó jù zhī
勃地.萨跺鞞弊三毗迦切南無萨多南.三 藐 三菩陀.俱知
nán suō shě là pó jiā sēng qié nán ná mó lú jī ā luó hàn duōnán
南四娑舍囉婆迦.僧伽喃五南無卢鸡.阿罗汉.跺喃
六ná mó sū lǔ duō bō nuónán ná mó suō jié lì tuó qié mí nán 八ná
南無苏卢.多波那喃七南無娑羯唎陀.伽弥喃八南
mó lú jī sān miǎo qié duōnán sān miǎo qié bō là dǐ bō duōnuónán 十
無卢鸡三 藐 伽跺喃九三 藐 伽波囉.底波多那喃十
ná mó tí pó lí sè nǎn ná mó xī tuó yē pí dì yē tuó là lí sè
南無提婆离瑟赧十一南無悉陀耶.毗地耶.陀囉离瑟
nǎn shě bō nú jiē là hē suō hē suō là mó tuō nán ná mó bá là
赧十二舍波奴.揭囉诃.娑诃娑囉.摩他喃十三南無跋囉
hē mó ní ná mó yīn tuó là yē ná mó pó qié pó dì lú tuó là yē
诃摩泥十四南無因陀囉耶十五南無婆伽婆帝十六嚧陀囉耶
十七wū mó bō dì suō xī yè yē 十八ná mó pó qié pó dì 十九nuó là yě nú
乌摩般帝娑醯夜耶南無婆伽婆帝二十那囉野拏
yē 二十pánzhē mó hē sān mù tuó là 二十一ná mó xī jié lì duō yē 二十二ná
耶槃遮摩诃.三慕陀囉二十南無悉羯唎多耶二十三南
mó pó qié pó dì 二十四mó hē jiā là yē 二十五dì lì bō lā nuó qié là 二十六
無婆伽婆帝摩诃迦羅耶地唎般剌那伽囉
pí tuó là bō nú jiā là yē 二十七ā dì mù dì 二十八shī mó shě nuó ní pó
毗陀囉.波拏迦囉耶阿地目帝尸摩舍那泥.婆
xī ní 二十九mó dá lì qié nú 三十ná mó xī jié lì duō yē 三十一ná mó pó qié
悉泥摩怛唎伽拏南無悉羯唎多耶南無婆伽
pó dì 三十二duō tuō qié duō jù là yē 三十三ná mó bō tóu mó jù là yē
婆帝多他伽跺.俱囉耶南無般头摩.俱囉耶
三十四ná mó bá shé là jù là yē 三十五ná mó mó ní jù là yē 三十六ná mó
南無跋阇羅.俱囉耶南無摩尼.俱囉耶南無
qié shé jù là yē 三十七ná mó pó qié pó dì 三十八dì lì chá shū là xī nuó
伽阇.俱囉耶南無婆伽婆帝帝唎茶.输囉西那

bō là hē là nú là shé yē duō tuō qié duō yē ná mó pó qié
三十九波囉诃囉.拏囉阇耶四十跢他伽多耶四十一南無婆伽
pó dì ná mó ā mí duō pó yē duō tuō qié duō yē ā là hē
婆帝四十二南無阿弥多婆耶四十三跢他伽多耶四十四阿囉诃
dì sān miǎo sān pú tuó yē ná mó pó qié pó dì ā chú pí yē
帝四十五三藐三菩陀耶四十六南無婆伽婆帝四十七阿刍鞞耶
duō tuō qié duō yē ā là hē dì sān miǎo sān pú tuó yē ná
四十八跢他伽多耶四十九阿囉诃帝五十三藐三菩陀耶五十一南
mó pó qié pó dì pí shā shé yē jù lú fèi zhù lì yē bō là pó
無婆伽婆帝五十二鞞沙阇耶.俱盧吠柱唎耶五十三般囉婆
là shé yē duō tuō qié duō yē ná mó pó qié pó dì sān bǔ shī
囉阇耶五十四跢他伽多耶五十五南無婆伽婆帝五十六三補师
bì duō sà lián nà là lā shé yē duō tuō qié duō yē ā là hē
毖多五十七萨怜捺囉.剌阇耶五十八跢他伽多耶五十九阿囉诃
dì sān miǎo sān pú tuó yē ná mó pó qié pó dì shě jī yě mǔ
帝六十三藐三菩陀耶六十一南無婆伽婆帝六十二舍鸡野.母
nuó yè duō tuō qié duō yē ā là hē dì sān miǎo sān pú tuó yē
那曳六十三跢他伽多耶六十四阿囉诃帝六十五三藐三菩陀耶
ná mó pó qié pó dì lā dá nuó jī dū là shé yē duō tuō qié
六十六南無婆伽婆帝六十七剌怛那.鸡都囉阇耶六十八跢他伽
duō yē ā là hē dì sān miǎo sān pú tuó yē dì piáo ná mó sà
多耶六十九阿囉诃帝七十三藐三菩陀耶七十一帝瓢.南無萨
jié lì duō yì tán pó qié pó duō sà dàn tuō qié dū sè ní shān
羯唎多七十二翳曇.婆伽婆多七十三萨怛他.伽都瑟尼钐
sà dàn duō bō dá lán ná mó ā pó là shì dān bō là dì
七十四萨怛多.般怛嚂七十五南無阿婆囉视耽七十六般囉帝.
yáng qí là sà là pó bù duō jiē là hē ní jié là hē jiē jiā
扬歧囉七十七萨囉婆部多.揭囉诃七十八尼羯囉诃.揭迦
là hē ní bá là bì dì yē chì tuó nǐ ā jiā là mì lì zhù
囉诃尼七十九跋囉.毖地耶.叱陀你八十阿迦囉.蜜唎柱八十一
bō lì dá là yē níng jiē lì sà là pó pán tuó nuó mù chā ní
般唎.怛囉耶.儜揭唎八十二萨囉婆.槃陀那.目叉尼八十三
sà là pó tū sè zhā tū xī fá bō nuó nǐ fá là ní zhě dū
萨囉婆.突瑟吒八十四突悉乏.般那你.伐囉尼八十五赭都
là shī dì nán jié là hē suō hē sà là ruò shé pí duō bēng suō
囉.失帝南八十六羯囉诃.娑诃萨囉若阇八十七毗多 崩 .娑
nuó jié lì ā sè zhā bìng shě dì nán nuó chā chà dá là ruò shé
那羯唎八十八阿瑟吒冰.舍帝南八十九那叉剎怛囉.若阇九十

bō là sà tuó nuó jié lì ā sè zhānán mó hē jiē là hē ruò shé
波囉薩陀.那羯唎九十一阿瑟吒南九十二摩诃揭囉诃.若阇

pí duōbēng sà nuó jié lì sà pó shě dōu lú nǐ pó là ruò shé
九十三毗多 崩 .薩那羯唎九十四薩婆.舍都嚧.你婆囉若阇

hū lán tū xī fá nánzhē nuó shě ní bì shā shě xī dá là
九十五呼蓝.突悉乏.难遮那舍尼九十六毖沙舍.悉怛囉九十七

ā jí ní wū tuó jiā là ruò shé ā bō là shì duō jù là mó hē
阿吉尼.乌陀迦囉.若阇九十八阿般囉视多具囉九十九摩诃

bō là zhàn chí mó hē dié duō mó hē dì shé mó hē shuìduō shé
般囉 战 持一百摩诃叠多一百一摩诃帝阇二摩诃税多.阇

pó là mó hē bá là pántuó là pó xī nǐ ā lì yē duō là pí
婆囉三摩诃跋囉.槃陀囉.婆悉你四阿唎耶多囉五毗

lì jù zhī shì pó pí shé yē bá shé là mó lǐ dǐ pí shě lú duō
唎俱知六誓婆毗阇耶七跋阇囉.摩礼底八毗舍嚧多九

bó téngwǎng jiā bá shé là zhì hè nuó ā zhē mó là zhì pó bō
勃 腾 罔 迦十跋阇囉.制喝那.阿遮一百十一摩囉制婆.般

là zhì duō bá shé là shàn chí pí shě là zhē shànduō shě pí tí
囉质多十二跋阇囉. 擅 持十三毗舍囉遮十四扇 多 舍.鞞提

pó bǔ shì duō sū mó lú bō mó hē shuìduō ā lì yē duō là mó
婆.補视多十五苏摩嚧波十六摩诃税多十七阿唎耶多囉十八摩

hē pó là ā bō là bá shé là shāng jié là zhì pó bá shé là
诃婆囉.阿般囉十九跋阇囉. 商 羯囉.制婆二十跋阇囉.

jù mó lì jù lán tuó lì bá shé là hē sà duōzhē pí dì
俱摩唎一百十二俱蓝陀利二十二跋阇囉.喝萨多遮二十三毗地

yē qiánzhēnuó mó lì jiā kū sū mǔ pó jié là duōnuó pí lú
耶.乾遮那.摩唎迦二十四啒苏母.婆羯囉跢那二十五鞞嚧

zhēnuó jù lì yē yè là tù sè ní shān pí zhé lán pó mó ní
遮那.俱唎耶二十六夜囉菟.瑟尼钐二十七毗折蓝.婆摩尼

zhē bá shé là jiā nuó jiā bō là pó lú shénuó bá shé là dùn
遮二十八跋阇囉.迦那.迦波囉婆.二十九嚧阇那.跋阇囉.顿

zhì zhē shuìduō zhē jiā mó là chà shē shī bō là pó yì dì
稚遮三十税多遮.迦摩囉一百十一刹奢尸.波囉婆三十二翳帝

yí dì mǔ tuó là jié nú suō pí là chàn jué fàn dū yìn tù
夷帝三十五母陀囉羯拏三十四娑鞞囉 忏 三十五掘梵都三十六印兔

nuó mó mó xiě
那.麼麼写三十七，诵咒者至此句，称弟子某甲受持

dì èr huì
第二会

wū xìn lì sè jiē nú bō lā shě xī duō sà dàn tuō qié
乌饼三十八唎瑟揭拏三十九般剌.舍悉多四十萨怛他.伽

dū sè ní shān hǔ xìn dū lú yōng zhān pó nuó hǔ xìn
都瑟尼钐一百四十一虎泮四十二都嚧雍四十三瞻婆那四十四虎饼四十五

dū lú yōng xī dān pó nuó hǔ xìn dū lú yōng bō là sè
都嚧雍四十六悉耽婆那四十七虎饼四十八都嚧雍四十九波羅瑟

dì yē sān bō chā nú jié là hǔ xìn dū lú yōng sà pó yào
地耶.三般叉.拏羯囉五十虎饼一百五十一都嚧雍五十二萨婆药

chā hē là chàsuō jiē là hē ruò shé pí téngbēng sà nuó jié là
叉.喝囉剎娑五十三揭囉诃.若阇五十四毗腾 崩 .萨那羯囉

五十五 hǔ xìn dū lú yōng zhě dū là shī dǐ nán jiē là hē suō
虎饼五十六都嚧雍五十七者都囉.尸底南五十八揭囉诃.娑

hē sà là nán pí téngbēng sà nuó là hǔ xìn dū lú yōng
诃萨囉南.五十九毗腾 崩 .萨那囉六十虎饼一百六十一都嚧雍六十二

là chā pó qié fàn sà dàn tuō qié dū sè ní shān bō là diǎn
囉叉六十三婆伽梵六十四萨怛他.伽都瑟尼钐六十五波囉点.

shé jí lì mó hē suō hē sà là bó shù suō hē sà là shì lì shā
阇吉唎六十六摩诃娑诃萨囉六十七勃树.娑诃萨囉.室唎沙

六十八 jù zhī suō hē sà ní dì lì ā bì tí shì pó lì duō zhāzhā
俱知.娑诃萨泥.帝隶六十九阿弊提视.婆唎多七十吒吒

yīng jiā mó hē bá shé lú tuó là dì lì pú pó nuó mànchá
甖迦一百七十一摩诃.跋阇嚧陀囉七十二帝唎.菩婆那七十三曼茶

là wū xìn suō xī dì bó pó dū mó mó yìn tù nuó mó mó
囉七十四乌饼七十五莎悉帝.薄婆都七十六麼麼七十七印兔那.麼麼

xiě
写七十八，至此句，准前称名。若俗人，称弟子某甲

dì sān huì

第三会

là shé pó yè zhǔ là bá yè ā qì ní pó yè wū tuó
囉阇婆夜七十九主囉跋夜八十阿祇尼.婆夜一百八十一乌陀
jiā pó yè pí shā pó yè shě sà duō là pó yè pó là zhuó
迦.婆夜八十二毗沙.婆夜八十三舍萨多囉.婆夜八十四婆囉.斫
jié là pó yè tū sè chā pó yè ā shě nǐ pó yè ā jiā là
羯囉.婆夜八十五突瑟叉.婆夜八十六阿舍你婆夜八十七阿迦囉.
mì lì zhù pó yè tuó là ní bù mí jiàn bō qié bō tuó pó yè
蜜唎柱.婆夜八十八陀囉尼.部弥剑.波伽波陀.婆夜八十九
wū là jiā pó duō pó yè lā shé tán chá pó yè nuó qié pó yè
乌囉迦.婆多婆夜九十刺阇壇茶.婆夜一百九十一那伽婆夜
pí tiáo dá pó yè sū bō là nú pó yè yào chā jiē là hē
九十二毗條怛.婆夜九十三苏波囉拏.婆夜九十四药叉.揭囉诃
là chā sī jiē là hē bì lì duō jiē là hē pí shě zhē jiē
九十五囉叉私.揭囉诃九十六毕唎多.揭囉诃九十七毗舍遮.揭
là hē bù duō jiē là hē jiū pán chá jiē là hē bǔ dān nuó jiē
囉诃九十八部多.揭囉诃九十九鸠槃茶.揭囉诃二百补丹那.揭
là hē jiā zhā bǔ dān nuó jiē là hē xī qián dù jiē là hē ā
囉诃二百一迦吒补丹那.揭囉诃二悉乾度.揭囉诃三阿
bō xī mó là jiē là hē wū tán mó tuó jiē là hē chē yè jiē là hē
播悉摩囉.揭囉诃四乌檀摩陀.揭囉诃五车夜揭囉诃
xī lì pó dì jiē là hē shè duō hē lì nán jiē pó hē lì nán
六醯唎婆帝.揭囉诃七社多.诃唎南八揭婆.诃唎南九
lú dì là hē lì nán máng suō hē lì nán mí tuó hē lì nán mó
嚧地囉.诃唎南十 忙 娑.诃唎南二百十一谜陀.诃唎南十二摩
shé hē lì nán shé duō hē lì nǚ shì bǐ duō hē lì nán pí duō
阇.诃唎南十三阇多.诃唎女十四视比多.诃唎南十五毗多.
hē lì nán pó duō hē lì nán ā shū zhē hē lì nǚ zhì duō hē lì
诃唎南十六婆多.诃唎南十七阿输遮.诃唎女十八质多.诃唎
nǚ dì shān sà pí shān sà pó jiē là hē nán pí tuó yè shé
女十九帝钐萨鞞钐二十萨婆.揭囉诃南二百二十一毗陀耶阇.
chēn tuó yè mí jī là yè mí bō lì bá là zhě jiā qì lì dān
瞋陀夜弥二十二鸡囉夜弥二十三波唎.跋囉.者迦.讫唎担
pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí chá yǎn ní qì
二十四毗陀夜阇.瞋陀夜弥二十五鸡囉夜弥二十六茶演尼.讫

lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí mó hē
唎担二十七毗陀夜阇.瞋 陀夜弥二十八鸡囉夜弥二十九摩诃

bō shū bō dá yè lú tuó là qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó
般输.般怛夜三十嚧陀囉.讫唎担二百三十一毗陀夜阇.瞋 陀

yè mí jī là yè mí nuó là yè nú qì lì dān pí tuó yè shé
夜弥三十二鸡囉夜弥三十三那囉夜拏.讫唎担三十四毗陀夜阇.

chēn tuó yè mí jī là yè mí dá duǒ qié lú chá xī qì lì dān
瞋 陀夜弥三十五鸡囉夜弥三十六怛埵伽嚧.茶西.讫唎担

pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí mó hē jiā là
三十七毗陀夜阇.瞋 陀夜弥三十八鸡囉夜弥三十九摩诃迦囉.

mó dá lì qié nú qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī
摩怛唎伽拏.讫唎担四十毗陀夜阇.瞋 陀夜弥二百四十一鸡

là yè mí jiā bō lì jiā qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè
囉夜弥四十二迦波唎迦.讫唎担四十三毗陀夜阇.瞋 陀夜

mí jī là yè mí shé yē jié là mó dù jié là sà pó là tuō
弥四十四鸡囉夜弥四十五阇耶羯囉.摩度羯囉四十六萨婆.囉他.

suō dá nuó qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè
娑达那.讫唎担四十七毗陀夜阇.瞋 陀夜弥四十八鸡囉夜

mí zhě duō là pó qí nǐ qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè
弥四十九赭咄囉.婆耆你.讫唎担五十毗陀夜阇.瞋 陀夜

mí jī là yè mí pí lì yáng qì lì zhī nán tuó jī shā là
弥二百五十一鸡囉夜弥五十二毗唎羊.讫唎知五十三难陀.鸡沙囉.

qié nú bō dì suǒ xī yè qì lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè
伽拏般帝五十四索醯夜.讫唎担五十五毗陀夜阇.瞋 陀夜

mí jī là yè mí nuó jiē nuó shě là pó nú qì lì dān pí
弥五十六鸡囉夜弥五十七那揭那.舍囉婆拏.讫唎担五十八毗

tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí ā luó hàn qì lì dān
陀夜阇.瞋 陀夜弥五十九鸡囉夜弥六十阿罗汉.讫唎担.

pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí pí duō là qié qì
毗陀夜阇.瞋 陀夜弥二百六十一鸡囉夜弥六十二毗多囉伽.讫

lì dān pí tuó yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí bá shé là
唎担六十三毗陀夜阇.瞋 陀夜弥六十四鸡囉夜弥.跋阇囉

bō nǐ jù xī yè jù xī yè jiā dì bō dì qì lì dān pí tuó
波你六十五具醯夜.具醯夜六十六迦地般帝.讫唎担六十七毗陀

yè shé chēn tuó yè mí jī là yè mí là chā wǎng pó qié fàn
夜阇.瞋 陀夜弥六十八鸡囉夜弥六十九囉叉 罔七十婆伽梵

yìn tù nuó mó mó xiě
二百七十一印兔那.麼麼写七十二，至此，依前称弟子名

dì sì huì

第四会

pó qié fàn sà dànduō bō dá là ná mó cuì dū dì ā
婆伽梵七十三萨怛多.般怛囉七十四南無粹都帝七十五阿
xī duō nuó là lā jiā bō là pó xī pǔ zhā pí jiā sà dànduō
悉多.那囉剌迦七十六波囉婆.悉普吒七十七毗迦.萨怛多.
bō dì lì shí fó là shí fó là tuó là tuó là pín tuó là pín
钵帝唎七十八什佛囉.什佛囉七十九陀囉陀囉八十频陀囉.频
tuó là chēn tuó chēn tuó hǔ xìn hǔ xìn pàn zhā pàn zhā
陀囉.瞋陀瞋陀二百十八一虎衅八十二虎衅八十三泮吒八十四泮吒.
pàn zhā pàn zhā pàn zhā suō hē xī xī pàn ā móu jiā yē pàn
泮吒.泮吒.泮吒八十五娑诃八十六醯醯泮八十七阿牟迦耶泮
ā bō là tí hē duō pàn pó là bō là tuó pàn ā sù là pí
八十八阿波囉.提诃多泮八十九婆囉.波囉陀泮九十阿素囉.毗
tuó là bō jiā pàn sà pó tí pí bì pàn sà pó nuó qié bì
陀囉.波迦泮二百十一萨婆.提鞞.弊泮九十二萨婆.那伽.弊
pàn sà pó yàochā bì pàn sà pó qián tà pó bì pàn sà pó
泮九十三萨婆.药叉.弊泮九十四萨婆.乾闼婆.弊泮九十五萨婆.
bǔ dānnuó bì pàn jiā zhā bǔ dānnuó bì pàn sà pó tū láng zhǐ
補丹那.弊泮九十六迦吒.補丹那.弊泮九十七萨婆.突狼枳
dì bì pàn sà pó tū sè bǐ lí qì sè dì bì pàn sà pó shí
帝.弊泮九十八萨婆.突涩比嘌.讫瑟帝.弊泮九十九萨婆.什
pó lì bì pàn sà pó ā bō xī mó lí bì pàn sà pó shě là
婆唎.弊泮三百萨婆.阿播悉摩嘌.弊泮三百一萨婆.舍囉.
pó nú bì pàn sà pó dì dì jī bì pàn sà pó dá mó tuó jì bì
婆拏.弊泮二萨婆.地帝鸡.弊泮三萨婆.怛摩陀继.弊
pàn sà pó pí tuó yē là shì zhē lí bì pàn shé yè jié là mó dù
泮四萨婆.毗陀耶.囉誓遮嘌.弊泮五阇夜羯囉.摩度
jié là sà pó là tuō suō tuó jī bì pàn pí dì yè zhē lì bì pàn
羯囉六萨婆.羅他.娑陀鸡.弊泮七毗地夜.遮唎.弊泮
zhě dū là fù qí nǐ bì pàn bá shé là jù mó lì pí tuó yè là
八者都囉.缚耆你.弊泮九跋阇囉.俱摩唎十毗陀夜.囉
shì bì pàn mó hē bō là dīngyáng yì qí lì bì pàn bá shé là
誓.弊泮三百十一摩诃波囉.丁羊.乂耆唎.弊泮十二跋阇囉.
shāng jié là yè bō là zhàng qí là shé yē pàn mó hē jiā là yè
商羯囉夜十三波囉丈耆.囉阇耶泮十四摩诃迦囉夜十五

mó hē mò dá lì jiā nú ná mó suō jié lì duō yè pàn bì sè nú
摩诃.末怛唎迦拏十六南無.娑羯唎多.夜泮十七毖瑟拏

bì yè pàn bó là hē móu ní yè pàn ā qí ní yè pàn mó hē
婢.曳泮十八勃囉诃.牟尼.曳泮十九阿耆尼.曳泮二十摩诃

jié lì yè pàn jié là tán chí yè pàn miè dá lì yè pàn láo
羯唎.曳泮三十一羯囉檀迟.曳泮二十二蔑怛唎.曳泮二十三唠

dá lì yè pàn zhē wén chá yè pàn jié luó là dá lì yè pàn
怛唎.曳泮二十四遮文茶.曳泮二十五羯逻囉怛唎.曳泮二十六

jiā bō lì yè pàn ā dì mù zhì duō jiā shī mó shě nuó pó sī
迦般唎.曳泮二十七阿地目.质多.迦尸摩.舍那二十八婆私

nǐ yè pàn yǎn jí zhì sà duǒ pó xiě mó mó yìn tù nuó mó
你.曳泮二十九演吉质三十萨埵.婆写三十一麼麼.印兔那.麼

mó xiě
麼写三十二，至此句，依前称弟子某人

dì wǔ huì
第五会

tū sè zhā zhì duō ā mò dá lì zhì duō wū shé hē là
突瑟吒.质多三十三阿末怛唎.质多三十四乌阇.诃囉

qié pó hē là lú dì là hē là pó suō hē là mó shé
三十五伽婆.诃囉三十六嚧地.囉诃囉三十七婆娑.诃囉三十八摩阇.

hē là shé duō hē là shì bì duō hē là bá luè yè hē là
诃囉三十九阇多.诃囉四十视毖多.诃囉三十一百四一跋略夜.诃囉

qián tuó hē là bù shǐ bō hē là pō là hē là pó xiě
四十二乾陀.诃囉四十三布史波.诃囉四十四颇囉.诃囉四十五婆写.

hē là bō bō zhì duō tū sè zhā zhì duō lào tuó là zhì duō
诃囉四十六般波.质多四十七突瑟吒.质多四十八唠陀囉.质多

yào chā jiē là hē là chà suō jiē là hē bì lì duō jiē là
四十九药叉.揭囉诃五十囉剎娑.揭囉诃三十一百五一闭嘶多.揭囉

hē pí shě zhē jiē là hē bù duō jiē là hē jiū pán chá jiē
诃五十二毗舍遮.揭囉诃五十三部多.揭囉诃五十四鸠槃茶.揭

là hē xī qián tuó jiē là hē wū dá mó tuó jiē là hē chē
囉诃五十五悉乾陀.揭囉诃五十六乌怛摩陀.揭囉诃五十七车

yè jiē là hē ā bō sà mó là jiē là hē zhái qū gé chá qí
夜.揭囉诃五十八阿播萨摩囉.揭囉诃五十九宅祛革.茶耆

ní jiē là hē lì fó dì jiē là hē shé mí jiā jiē là hē
尼.揭囉诃六十唎佛帝.揭囉诃三十一百六一阇弥迦.揭囉诃六十二

shě jù ní jiē là hē mǔ tuó là nán dì jiā jiē là hē ā lán
舍俱尼.揭囉诃六十三姥陀囉.难地迦.揭囉诃六十四阿蓝

pó jiē là hē qián dù bō ní jiē là hē shí fá là yīn jiā xī
婆.揭囉诃六十五乾度波尼.揭囉诃六十六什伐囉.堙迦醯

jiā zhuì dì yào jiā dá lì dì yào jiā zhě tū tuō jiā ní tí
迦六十七坠帝药迦六十八怛隶帝药迦六十九者突託迦七十昵提.

shí fá là bì shān mó shí fá là bó dǐ jiā bí dǐ jiā shì
什伐囉.毖钐摩.什伐囉三百七十一薄底迦七十二鼻底迦七十三室

lì sè mì jiā suō nǐ bō dì jiā sà pó shí fá là shì lú
隶.瑟蜜迦七十四娑你.般帝迦七十五萨婆.什伐囉七十六室嚧

jí dì mò tuó pí dá lú zhì jiàn ā qǐ lú qián mù qié lú
吉帝七十七末陀.鞞达.嚧制剑七十八阿绮嚧钳七十九目佉嚧

qián jié lì tū lú qián jiē là hē jiē lán jié nú shū lán
钳八十羯唎突嚧钳三百八十一揭囉诃.揭蓝八十二羯拏.输蓝八十三

dān duō shū lán qì lì yè shū lán mò mò shū lán bá lì shì
惮多.输蓝八十四迄唎夜.输蓝八十五末麼.输蓝八十六跋唎室

pó shū lán bì lì sè zhā shū lán wū tuó là shū lán jié zhī
婆.输蓝八十七毖栗瑟吒.输蓝八十八乌陀囉.输蓝八十九羯知

shū lán bá xī dì shū lán wū lú shū lán cháng qié shū lán
输蓝九十跋悉帝输蓝三百九十一邬嚧输蓝九十二 常 伽输蓝九十三

hē xī duō shū lán bá tuó shū lán suō fáng gàng qié bō là zhàng qié
喝悉多.输蓝九十四跋陀输蓝九十五娑房 盎伽.般囉 丈 伽

shū lán bù duō bì duō chá chá qí ní shí pó là tuó tū lú
输蓝九十六部多.毖哆茶九十七茶耆尼.什婆囉九十八陀突嚧

jiā jiàn duō lú jí zhī pó lù duō pí sà bō lú hē líng qié shū shā
迦.建咄嚧吉知.婆路多毗九十九萨般嚧.诃凌伽四百输沙

dá là suō nuó jié là pí shā yù jiā ā qí ní wū tuó jiā mò là
怛囉.娑那羯囉四百一毗沙喻迦二阿耆尼.乌陀迦三末囉.

pí là jiàn duō là ā jiā là mì lì duó dá liǎn bù jiā dì lì lā
鞞囉.建跢囉四阿迦囉.蜜唎咄.怛敛部迦五地栗剌

zhā bì lì sè zhì jiā sà pó nuó jù là sì yǐn qié bì jiē là lì
吒六毖唎瑟质迦七萨婆那俱囉八肆引伽弊.揭囉唎

yào chā dá là chú mò là shì fèi dì shān suō pí shān xī dàn duō
药叉.怛囉刍九末囉视.吠帝钐.娑鞞钐十悉怛多.

bō dá là mó hē bá shé lú sè ní shān mó hē bō lài zhàng qí
钵怛囉四百十一摩诃跋阇嚧.瑟尼钐十二摩诃般赖. 丈 耆

lán yè bō tū tuó shě yù shé nuó biàn dá lì nú pí tuó yē pán tán
蓝十三夜波突陀.舍喻阇那十四辩怛隶拏十五毗陀耶.槃曇

jiā lú mí dì shū pán tán jiā lú mí bō là pí tuó pán tán jiā lú
迦嚧弥十六帝殊.槃曇迦嚧弥十七般囉毗陀.槃曇迦嚧
mí duō zhí tuō ān ā nuó lì pí shě tí pí là bá shé là
弥十八跢姪他十九唵二十阿那隸四百二十一毗舍提二十二鞞囉.跋阇囉.
tuó lì pán tuó pán tuó nǐ bá shé là bàng ní pàn hǔ xìn dū
陀唎二十三槃陀槃陀你二十四跋阇囉. 谤 尼泮二十五虎衅.都
lú yōngpàn suō pó hē
嚧 甕 泮二十六莎婆诃二十七

（咒文按《乾隆大藏经》原藏经本校对，注音仅供参考。）

bō rě bō luó mì duō xīn jīng

般若波罗蜜多心经一遍

guān zì zài pú sà xíngshēn bō rě bō luó mì duō shí zhàojiàn
观自在菩萨，行深般若波罗蜜多时，照见
wǔ yùn jiē kōng dù yī qiè kǔ è
五蕴皆空，度一切苦厄。

shè lì zǐ sè bú yì kōng kōng bú yì sè sè jí shì kōng
舍利子，色不异空，空不异色，色即是空，
kōng jí shì sè shòu xiǎng xíng shí yì fù rú shì
空即是色。受、想、行、识，亦复如是。

shè lì zǐ shì zhū fǎ kōngxiàng bù shēng bú miè bú gòu bú
舍利子，是诸法空相，不生不灭，不垢不
jìng bù zēng bù jiǎn
净，不增不减。

shì gù kōngzhōng wú sè wú shòu xiǎng xíng shí wú yǎn
是故空中无色，无受、想、行、识；无眼、
ěr bí shé shēn yì wú sè shēng xiāng wèi chù
耳、鼻、舌、身、意；无色、声、香、味、触、
fǎ wú yǎn jiè nǎi zhì wú yì shí jiè wú wú míng yì wú wú míng
法。无眼界，乃至无意识界；无无明，亦无无明
jìn nǎi zhì wú lǎo sǐ yì wú lǎo sǐ jìn wú kǔ jí miè
尽，乃至无老死，亦无老死尽。无苦、集、灭、
dào wú zhì yì wú dé
道。无智亦无得。

yǐ wú suǒ dé gù pú tí sà duǒ yī bō rě bō luó mì duō gù
以无所得故，菩提萨埵，依般若波罗蜜多故，

xīn wú guà ài　wú guà ài gù　wú yǒukǒng bù　yuǎn lí diāndǎomèng
心无挂碍，无挂碍故，无有恐怖，远离颠倒梦

xiǎng　jiū jìng niè pán　sān shì zhū fó　yī bō rě bō luó mì duō gù
想，究竟涅槃；三世诸佛，依般若波罗蜜多故，

dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
得阿耨多罗三藐三菩提。

gù zhī bō rě bō luó mì duō　shì dà shénzhòu　shì dà míngzhòu
故知般若波罗蜜多，是大神咒，是大明咒，

shì wú shàngzhòu　shì wú děngděngzhòu　néngchú yī qiè kǔ　zhēn shí
是无上咒，是无等等咒，能除一切苦，真实

bù xū　gù shuō bō rě bō luó mì duōzhòu
不虚，故说般若波罗蜜多咒。

jí shuōzhòuyuē
即说咒曰：

jiē dì jiē dì　bō luó jiē dì　bō luó sēng jiē dì　pú tí
揭谛揭谛　波罗揭谛　波罗僧揭谛　菩提

sà pó hē
萨婆诃

mó hē bō rě bō luó mì duō
摩诃般若波罗蜜多三称

sān　zàn jì
三、赞偈

fó bǎozàn wú qióng　chén jié qiánzhèng dà xióng　chángzhù jì
佛宝赞无穷．尘劫前证大雄．常住寂

guāng bēi xīn lóng　chuí jì dù qún méng　wèi shuō jī lǐ shuāng qì
光悲心隆．垂迹度群蒙．为说机理双契

fǎ　zhèn fā jiǔ jiè kuì lóng　líng shān yī huì yuànchángféng　shòu jì
法．震发九界聩聋．灵山一会愿常逢．受记

zhènzōngfēng　líng shān yī huì yuànchángféng　shòu jì zhènzōngfēng
振宗风．灵山一会愿常逢．受记振宗风．

tiānshàngtiān xià wú rú fó　shí fāng shì jiè yì wú bǐ
天上天下无如佛　十方世界亦无比

shì jiān suǒ yǒu wǒ jìn jiàn　yī qiè wú yǒu rú fó zhě
世间所有我尽见　一切无有如佛者

ná mó suō pó shì jiè sān jiè dǎo shī sì shēng cí fù rén
南無娑婆世界.三界导师.四 生 慈父.人
tiānjiào zhǔ sān lèi huàshēn běn shī shì jiā móu ní fó
天教主.三类化身.本师释迦牟尼佛

sì ràoniàn
四、绕念

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 数百千声

wǔ bàiyuàn
五、拜愿

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 十二拜

ná mó wén shū shī lì pú sà
南無文殊师利菩萨 三拜

ná mó pǔ xián pú sà
南無普贤菩萨 三拜

ná mó mí lè pú sà
南無弥勒菩萨 三拜

ná mó shí fāng pú sà mó hē sà
南無十方菩萨摩诃萨 三拜

liù sān guī yī
六、三皈依

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā
拜起自皈依佛，当愿众生，体解大道，发
wú shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
无上心。拜起自皈依法，当愿众生，深入经藏，
zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà
智慧如海。拜起自皈依僧，当愿众生，统理大
zhòng yī qiè wú ài hé nánshèngzhòng
众，一切无碍。和南圣众。

再拜三拜，问讯而退。

释迦文佛圣诞祝仪（终）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂